

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM OSMILETÉHO GYMNÁZIA TRUTNOV

(PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
NA NIŽŠÍM STUPNI GYMNÁZIA)

Zpracováno podle RVP ZV vydaného MŠMT s platností od 1. 9. 2013

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

„Školní vzdělávací program osmiletého Gymnázia Trutnov“

Předkladatel

Gymnázium, Trutnov, Jiráskovo náměstí 325

Adresa: Gymnázium, Jiráskovo náměstí 325, 541 01 Trutnov

Ředitel školy: Mgr. Petr Skokan

Kontakty: škola tel. 499 840 093, 499 812 418, fax 499 811 303, e-mail gtu@gymnaziumtu.cz,

ředitel tel. 499 828 507, e-mail skokan@gymnaziumtu.cz, internetové stránky školy www.gymnaziumtu.cz,

IZO 060153237, RED-IZO 600012875

Koordinátoři tvorby ŠVP: RNDr. Petr Just, Mgr. Jana Mašková, tel. 499 840 093

Zřizovatel

Královéhradecký kraj, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové

tel: 495 817 111, fax: 495 817 336, e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz, internetové stránky <http://www.kr-kralovehradecky.cz>

Platnost dokumentu

Vzdělávací program je určen pro nižší stupeň osmiletého gymnázia (první čtyři roky denního studia). Platnost tohoto vzdělávacího programu je od 1.9.2015. Je úpravou původního vzdělávacího programu podle upraveného RVP ZV, vydaného MŠMT v roce 2013.

Ředitel školy: Mgr. Petr Skokan

Razítko školy:

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Gymnázium, Trutnov, Jiráskovo náměstí 325 je vzdělávací zařízení, které poskytuje úplné střední všeobecné vzdělání s maturitou v osmiletém (79-41-K/81) a čtyřletém (79-41-K/41) studiu. Její kapacita je 24 tříd (16 osmiletého a 8 čtyřletého studia) a 720 žáků. Kapacita není využívána úplně, neboť zřizovatel od roku 2011 povolil otevírat vždy pouze jednu primu osmiletého gymnázia. Škola byla založena v roce 1920, od roku 1927 sídlí v současné budově, která nyní prochází po částech podle možností výraznou rekonstrukcí.

Vybavení školy

Škola je umístěna v budově na Jiráskově náměstí 325, která je ve vlastnictví zřizovatele. Pro výuku je tak k dispozici 30 učebních prostor, z nichž je 11 speciálních tříd pro odbornou výuku (učebny fyziky, chemie, biologie, výpočetní techniky, zeměpisu, dějepisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy), čtyři laboratoře (dvě fyziky, po jedné chemie a biologie), dvě menší pro dělenou jazykovou výuku a dále prostory pro tělovýchovu a sport v přilehlé tělocvičně, posilovně, samostatné sportovní hale a venkovních hřištích. V podkroví byla vybudována společenská místnost vhodná ke konání přednášek či projektové výuky. Pro samostatnou činnost žáků je k dispozici knihovna s přístupem na Internet. Všechny učebny jsou vybaveny počítačem s dataprojektorem nebo televizí, ve čtyřech učebnách je k dispozici interaktivní tabule. Škola neposkytuje ubytování, má však svou jídelnu a v prostorách hlavní budovy je bufet s provozní dobou v čase vyučování a nápojové automaty. V budově funguje prodej učebnic. Šatní skříňky žáků jsou umístěny v suterénu převážně v nových prostorách. Vstup do školy je sledován kamerou a zabezpečen čipovým bezpečnostním systémem. V době velkého provozu je zabezpečován dozorem učitelů. Zatím není bezbariérový. Učitelé mají svá místa v kabinetech, v současné době není k dispozici sborovna pro všechny ani aula pro školní shromažďování. V kabinetech je přístup k výpočetní technice, na chodbách i v technických místnostech lze využívat kopírovací stroje a tiskárny, které slouží i studentům. Škola má prostřednictvím svého Nadačního fondu ve vlastnictví horskou chatu Děvín v Modrém Dole.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogickou činnost zabezpečuje ředitel školy, dva jeho zástupci a 50 vyučujících. Stabilní funkcí jedné vyučující je výchovné poradenství, jiná vyučující se věnuje výchovné problematice jako preventistka, další člen sboru je koordinátorem ICT, předmětovým komisím předsedá deset pedagogů. Věkový průměr všech těchto zaměstnanců je asi 45 let, zhruba 40% je mužů, 60% žen. Naprostá většina z nich je plně kvalifikovaná. Mnozí z nich jsou absolventy trutnovského gymnázia a mají ke škole osobní vztah. Pro zabezpečení dalších činností školy jsou součástí ředitelství sekretářka, hospodářka a účetní, škola zaměstnává školníka a pomocného pracovníka pro péči o venkovní hřiště, knihovníka, vedoucí školního stravování a kuchařky.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola již dlouhou dobu udržuje pravidelné výměnné partnerské vztahy s německými středními školami Mariengymnasium Jever a Gymnasium Franzisceum Zerbst a Litherland High School v Liverpoolu ve Velké Británii. Naše gymnázium se též účastní mezinárodního projektu 4Europe, který zprostředkovává prázdninová setkávání mládeže čtyř zemí – Španělska, Německa, Rakouska a České republiky vždy na půdě jedné z nich. Francouzský jazyk má partnerskou školu v regionu Midi-Pyrénées ve městě Tarbes. S gymnáziem Lycée Théophile Gautier pořádá studentské výměny, jejichž součástí je korespondenční kontakt studentů, čímž studenti poznávají kulturu a zvyky země a zároveň rozšiřují své vyjadřovací schopnosti.

Všechny akce jsou organizovány s ohledem na to, aby byly především přínosem pro jazykovou výuku a náklady na ně byly ze strany žáků minimální. V případě potřeby hledáme možnosti finanční pomoci. Na škole pravidelně přijímáme cizí studenty v rámci jejich různorodých výměn a podporujeme tytéž druhy aktivit ze strany našich studentů. Výuka cizích jazyků probíhá i za spolupráce rodilých mluvčích. Angličtina je pro všechny studenty povinná, druhý jazyk je nabízen v tercii.

Škola se zapojuje do programů financovaných Evropskou unií nebo do regionálních programů.

Pravidelnou regionální součástí výuky jsou speciální kurzy a pobyty v každém z ročníků studia. V primě je to třídní seznamovací pobyt v přírodě, v sekundě týdenní lyžařský výcvik, v tercii dva dny výcviku v jízdě na raftech a v kvartě třídní tábornický pobyt.

Skupina zájemců navštěvuje v rámci odpoledního předplatného pro školy divadelní představení Klicperova divadla v Hradci Králové, čímž si doplňuje výuku mateřského jazyka i získává vztah k umění. Jako součást výuky jednotlivých předmětů jsou pro žáky organizovány návštěvy kulturních a vzdělávacích akcí v místě a exkurze v dostupných pracovních provozech. Jejich výčet je obsažen v rozpracovaných učebních osnovách jednotlivých předmětů. Každá třída má možnost koncem školního roku zorganizovat si svůj třídní výlet podle svého přání v rámci dvou vyučovacích dnů se svým třídním a dalším dozírajícím učitelem.

Bohatá je činnost sportovní. Družstva školy se účastní školních postupových i jednorázových soutěží v atletice, plavání, fotbalu, florbalu, volejbalu, basketbalu a vybíjené. Zároveň – vzhledem ke své vybavenosti pro sport – je škola velmi často pořadatelem sportovních akcí včetně jejich nejvyšší národní úrovně. Studenti jsou tak neformálně vedeni i k plnění úloh pořadatelů a organizátorů.

Na škole funguje pěvecký sbor a divadelní kroužek.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Základním partnerem školy je její zřizovatel Královéhradecký kraj. Jeho rozhodnutí jsou pro školu závazná. Spolupráce s ním je – i zásluhou zastoupení trutnovských občanů a rodičů současných nebo minulých žáků ve volených orgánech – vcelku dobrá.

Město Trutnov je rovněž důležitým partnerem školy, zejména při slavnostních akcích, které gymnázium nemá možnost uspořádat ve svých prostorách – jde např. o předávání maturitních vysvědčení v síni Bohuslava Martinů nebo ve Společenském centru UFFO. Školní pěvecký sbor pravidelně vystupuje při kulturních akcích pořádaných městem Trutnov. Veřejnost se účastní vernisáží výstav ve školní galerii Dračí ulička, která je neformálním a atraktivním místem kulturních a společenských kontaktů školy a veřejnosti. Spolupráce s městskými kulturními institucemi (Společenské centrum, Galerie města Trutnova, Muzeum Podkrkonoší, Středisko česko-německého porozumění aj.) je trvalou složkou života školy.

Na škole pracuje šestičlenná školská rada zvolená v roce 2014. Rada zprostředkovává možnost podílet se na chodu školy zákonným zástupcům žáků i samotným žákům, jakož i veřejnosti. Podle školského zákona se vyjadřuje k návrhům i realizaci vzdělávacích programů, schvaluje výroční zprávu, školní řád a pravidla pro hodnocení, spolupracuje na koncepčních otázkách rozvoje školy včetně rozpočtu a hospodaření a posuzuje jednotlivé různé podněty.

Žáci sami mají studentskou radu, která ve spolupráci s ředitelem školy pravidelně projednává nejrůznější podněty ohledně školního prostředí.

Nadační fond Gymnázia Trutnov doplňuje svou činností život školy v oblastech financování nejrůznějších akcí, sociální výpomoci, péči o školní chatu Děvín a dalších aktivit.

Kontakty s rodiči žáků ohledně základní vzdělávací a výchovné činnosti zajišťují schůzky rodičů, konané pravidelně v průběhu školního roku formou buď třídní schůzky nebo individuálních konzultací, které mají rodiče možnost využít i v případě náhlých problémů.

Každý učitel má v týdnu stanovené pevné konzultační hodiny, ve kterých je k dispozici.

Již tradičním je podzimní setkání pracovníků gymnázií v okolí vždy v prostorách jedné z účastnicích se škol. Jde o neformální kontakty, jichž bylo naše gymnázium zakladatelem a v současné době se jej účastní partneři z Vrchlabí, Dvora Králové nad Labem, Úpice, Hostinného a Náchoda.

Gymnázium své prostory příležitostně poskytuje ekologické organizaci SEVER z Horního Maršova pro provádění školení ekologické výchovy i jiných moderních vyučovacích postupů pro pedagogy regionu.

Škola je organizátorem jazykových kurzů angličtiny, němčiny, francouzštiny a španělštiny v rámci své vedlejší činnosti.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Gymnázium Trutnov poskytuje všeobecné vzdělání s maturitou, absolvováním kvarty osmiletého gymnázia získávají žáci základní vzdělání. Absolventi po maturitě odcházejí ve velké většině studovat na vysokých školách různých typů a všeobecný charakter vzdělávání je pro ně optimální. To platí i v případech, kdy by žáci chtěli po ukončení kvarty osmiletého gymnázia školu opustit a přejít na jiný typ střední školy.

Přijímací zkoušky do osmiletého gymnázia se konají v rámci *Pokusného ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných testů (CERMAT)*. Péče o žáky, kteří prošli těmito náročnými přijímacími zkouškami, od chvíle, kdy nastupují do šestého roku své školní docházky, nám dává možnost poskytnout jim opravdu pevné základy vzdělanosti.

Obecně jsou směřováni k všeobecnému kulturnímu, společenskému i odbornému rozhledu, schopnosti používat aktivně dva cizí jazyky, schopnosti permanentního náročného dalšího vzdělávání, dovednosti ovládat výpočetní techniku na aktuální úrovni a chovat se ve společnosti podle základních ekologických, zdravotnických a etických zásad. Všechny tyto faktory jsou stěžejní složkou profilu našeho absolventa, u kterého se předpokládá, že po ukončení základního vzdělávání kvartou bude pokračovat ve studiu na vyšším stupni gymnázia, získá střední vzdělání a zakončí svoje studia predepsanou maturitní zkouškou.

Jako prioritní je na škole chápáno naplnění cílů základního vzdělání:

Základní vzdělávání na nižším stupni víceletého gymnázia pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání a podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagogické úsilí učitelů Gymnázia Trutnov utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími obecnými strategiemi:

1. Kompetence k učení

A/ žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Učitel:

- promyšleně zadává úkoly způsobem, který buď slouží k procvičení standardního postupu nebo umožňuje volbu různých postupů
- přibližuje žákům proces učení doporučováním a využíváním zajímavých metod, forem práce, střídáním metod a aktivně sleduje, jak žákům různé metody vyhovují
- společně se žáky klade důraz na jasné formulování cílů činností a stanoví termíny pro dokončení částí a celého úkolu
- vyžaduje vypracování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínu
- zadává úlohy se zajímavým námětem
- umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady žáků, podněcuje tvořivost žáků
- vůči každému žáku projevuje individuální přístup v hodnocení postupu a výsledku
- podporuje účast žáků v soutěžích
- vede žáky k relaxaci během výuky zařazováním relaxačních aktivit a her, dbá na hygienu práce
- vede žáky k všestranné práci s textem (čtení s porozuměním, zpracování, interpretace)

B/ žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Učitel:

- doporučuje rozličné a úrovní úměrné informační zdroje (učebnice, odborná i populárně naučná literatura, internet, dokumentární i hraný film, časopisy, kontakty s lidmi z praxe, exkurze, přednášky ...)
- zadává úkoly, zaměřené na využití různých informačních zdrojů
- sleduje využívání informací z různých zdrojů, schopnost žáka k práci s nimi, vede žáky k propojení a pochopení různorodosti zdrojů

C/ žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:

- podporuje vhodnými a zábavnými metodami v přiměřené míře i nezbytné pamětní učení

- spolu se žáky vědomosti systematizuje, uvádí do souvislostí
- klade důraz na zvládnutí podstatného a v praxi využitelného učiva, vyhledává příležitosti k opakování tohoto učiva v průběhu celého studia a k jeho systematizaci
- propojuje při výuce poznatky z různých předmětů a sleduje výuku v ostatních předmětech (mezipředmětové vztahy)

D/ Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich vlastní závěry pro využití v budoucnosti

Učitel:

- vede v základní výuce, seminářích i laboratorních pracích a dalších vzdělávacích činnostech žáky vhodnou organizací hodiny k samostatné práci
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům pokud možno žáci sami
- umožňuje žákům samostatně a originálně prezentovat výsledky své práce
- společně s žáky prezentuje a oceňuje různé způsoby řešení a odhaluje jejich výhody a nevýhody
- využívá chybu žáka jako pozitivní příležitost ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, pomocí nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- zařazuje činnosti, které podporují zvědavost, iniciativu, tvořivost a zodpovědný přístup ke vzdělání

E/ Žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel:

- vnímá a aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- práci žáků pravidelně kontroluje a hodnotí, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- vede žáky k reálnému sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení
- umožňuje žákům spolupracovat při vytváření kritérií hodnocení
- hodnotí práci žáků podle stejných kritérií a v rámci možností stejně

2. Kompetence k řešení problémů

A/ Žák vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Učitel:

- co nejčastěji zadává problémové a netradiční úlohy
- vede žáky k odhalování příčin jevů
- vybízí žáky, aby sami pokládali otázky
- ve výuce využívá aktuální témata, reflektuje společenské a přírodní dění

B/ žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání vlastních a netradičních problémů
- vede žáky ke kritickému posuzování jejich řešení, důsledků apod.

C/ žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zpřístupní žákům studijní materiály a vede je rovněž k samostatnému vyhledávání dalších zdrojů
- vede žáky k vyhledávání různých způsobů řešení problému a spolu s žáky odhaluje jejich výhody a nevýhody
- vyžaduje úplné vyřešení zadaného úkolu, pomáhá žákům překonávat úskalí při jeho řešení
- dává co největší prostor pro samostatné řešení

D/ žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel:

- ukazuje žákům, jak formulovat hypotézy
- vede žáky k ověřování pravdivosti hypotéz podle charakteru předmětu pokusem, pozorováním, šetřením, konfrontací s literaturou, názory odborníků apod.

E/ žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel:

- zajímá se o názory a zkušenosti žáků s řešením problémů a vede žáky k obhajobě vlastních postupů a závěrů
- vede žáky k posuzování pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních
- ocení při řešení problému i postup, který žáka svedl od správného řešení, ocení vynaložené úsilí a chybu využije ku prospěchu všech

3. Kompetence komunikativní

A/ žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní a písemné vyjádření názorů a myšlenek
- projevy žáků odpovídajícím způsobem hodnotí
- vede žáky ke kultivovanému slovnímu i písemnému vyjadřování

B/ žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Učitel:

- navozuje situace pro komunikaci mezi žáky a učitelem
- vybízí žáky, aby kladli věcné otázky a reagovali na ně, vede žáky k upřesňování svých myšlenek, k jejich obhajobě
- objasňuje žákům pravidla kultivované diskuse a vede je k jejich dodržování, pokud je to možné, přenechá řízení diskuse žákům
- při diskusi dbá i na její formální stránky
- vyvozuje spolu s žáky závěry z diskuse

C/ žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učitel:

- ověřuje, zda žák rozumí čtenému textu, klade doplňující dotazy, vede žáka k interpretaci textu, k vyjádření hlavních myšlenek, ke stručnému vyjádření obsahu
- upozorňuje žáky na důležitost projevů neverbální komunikace

D/ žák využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- zadává úlohy, ve kterých žáci využijí doporučenou odbornou nebo populárně naučnou literaturu, slovníky, encyklopedie, internet
- vede žáky k ověřování informací z různých zdrojů
- vede žáky ke zpracování výsledků své práce na počítači, preferuje odevzdávat zpracované materiály prostřednictvím elektronické pošty
- v rámci možností poukazuje na význam cizích jazyků jako nezbytného komunikačního prostředku

E/ žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- vede žáky k pozitivní vzájemné komunikaci vedoucí k dohodě, vede žáky k nalezení východiska z konfliktní situace
- napomáhá navození vhodné atmosféry a použitím různých komunikačních metod odstranění případných komunikačních bariér a obav z vyjádření vlastního názoru

4. Kompetence sociální a personální

A/ žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Učitel:

- zapojuje žáky do různých forem kolektivní práce
- spolu s žáky reguluje dle potřeby pravidla práce ve skupině, napomáhá rozdělení rolí, v rámci možností svého předmětu umožní volbu činnosti nebo tématu práce
- klade důraz na úroveň prezentace výsledků práce skupiny

- podporuje všechny stránky projektových aktivit od plánování přes koordinaci a realizaci k hodnocení

B/ žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Učitel:

- vede žáky (nejlépe osobním příkladem) k čestnému a slušnému jednání, vzájemné úctě a ohleduplnosti při spolupráci s druhými lidmi
- volí citlivý přístup při rozdělování úkolů v týmu i při vytváření týmů
- sleduje postoje jednotlivců z pohledu týmové práce
- vede žáky k tomu, aby byli ochotni poskytnout pomoc a aby se nebáli o pomoc požádat

C/ žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Učitel:

- v diskusi spolu s žáky se zamýšlí nad názory ostatních žáků, vede žáky ke zkoumání výhod a nevýhod různých přístupů a pohledů
- vede žáky k poznávání výhod spolupráce s ostatními lidmi

D/ žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel:

- sleduje práci jednotlivých žáků a hodnotí jejich pokrok
- vede žáky k uvědomění si svého přínosu pro práci skupiny a tím podporuje jeho sebedůvěru
- projevuje důvěru ve schopnosti žáků vyřešit daný úkol

5. Kompetence občanské

A/ žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Učitel:

- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vede žáky k přemýšlení nad odlišnými názory
- umožňuje žákům sdělovat své pocity a názory
- odhaluje spolu s žáky odlišnosti a jedinečnost jiných společenských kultur a vede je k respektu k přesvědčení druhých lidí
- zprostředkuje podle možností setkávání s lidmi různých národů, odlišných kultur, přesvědčení, náboženství apod.
- dbá na bezproblémové zapojení cizích státních příslušníků do výuky mezi naše žáky a na správné chápání těchto vztahů z obou stran

B/ žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Učitel:

- vede žáky k poznání a pochopení základních společenských norem a zákonů
- napomáhá žákovi uvědomit si svá práva a povinnosti ve společnosti
- vyžaduje dodržování společenských norem

C/ žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Učitel:

- vede žáky k úspěšnému zvládnutí krizových situací souvisejících s ohrožením života a zdraví teoretickou přípravou i nácvikem chování v modelových situacích v rámci možností podle charakteru daného předmětu

D/ žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Učitel:

- podporuje zprostředkování návštěv koncertů, divadelních a filmových představení, výstav, sportovních akcí

- seznamuje žáky s kulturním a historickým dědictvím při exkurzích a výletech a do jejich přípravy žáky v co největší míře aktivně zapojuje
- podporuje zapojení žáků do činnosti kroužků a jiných kulturně společenských sdružení a podle svých možností napomáhá organizaci kulturních, společenských a sportovních aktivit
- zdůrazňuje regionální aspekty kultury a historie, pěstuje v žácích pocit hrdosti v souvislosti s regionem i státem

E/ žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel:

- vede žáky k udržování a zlepšování prostředí školy a jejího okolí
- ve výuce přiměřeně zdůrazňuje aktuální problémy týkající se životního prostředí
- podporuje účast žáků v aktivitách směřujících ke zlepšení životního prostředí
- vede žáky ke třídění odpadů

6. Kompetence pracovní

A/ žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel:

- zařazuje dle možností do výuky praktické činnosti
- doplňuje výuku činností na praktických projektech realizovaných případně i mimo školu
- podle možností utváří pozměněné podmínky vyučování a učí žáky adaptovat se

B/ žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Učitel:

- zprostředkuje setkání žáků se světem práce formou exkurzí
- vede žáky při praktických činnostech k ochraně zdraví svého i ostatních

- vede žáky k hospodárnosti

C/ žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Učitel:

- umožňuje žákům představit výsledky práce ve škole i mimo školu, podporuje účast v prezentacích a soutěžích nebo přehlídkách
- přizpůsobuje úlohy zájmům a osobnosti studenta i s ohledem na jeho budoucí profesní orientaci
- napomáhá žákovi v jeho profesní orientaci

D/ žák se orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Učitel:

- vede žáky k orientaci v podnikatelské sféře pomocí exkurzí, besed s lidmi z praxe, projektů navozujících podnikatelské prostředí apod.
- vytváří u žáků představu o právech a povinnostech jednotlivce i organizace v pracovním procesu

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Budovy školy nejsou vybaveny bezbariérovými vstupy pro žáky tělesně postižené ani žádnými speciálními pomůckami, usnadňujícími práci žákům se zdravotním postižením nebo znevýhodněním. Podle možností vycházíme vstříc žákům s diagnostikovanou dyslexií a dysgrafií. Žáci mají možnost spolupráce s výchovnou poradkyní a odborníky z PPP. Nemáme žádné další speciálně vyškolené pedagogy. Přesto je naší snahou udělat pro vzdělávání těchto žáků vše, co je v jejich silách a finančních možnostech, protože právě gymnázium poskytuje přípravu i na povolání, ve kterých se mohou např. osoby se zdravotním postižením či znevýhodněním uplatnit. Vždy je však nezbytně nutné, aby se rodiče v případě zájmu o studium na naší škole spojili s vedením školy a společně posoudili reálnost svých představ o možnostech školy.

V případě zdravotního znevýhodnění (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy) je samozřejmostí individuální přístup učitelů ohledně zvládnutí obsahu učiva.

V případě vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je škola rovněž schopná zabezpečit individuální péči, odpovídající metody a formy práce, pravidelnou komunikaci s rodinou, s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky. Obecně jsme připraveni a schopni respektovat individualitu žáka, zohledňovat potřeby žáka při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky, zohlednit druh, stupeň a míru znevýhodnění, při posuzování výsledků vzdělávání spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky z jiných resortů.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní jsou během studia na gymnáziu vedeni k tomu, aby svůj potenciál využili nejrůznějšími způsoby, které jim školské prostředí poskytuje. V rámci možností jsou pro ně v jejich třídním kolektivu i mimo něj v zájmových skupinách vytvářeny podmínky, které jim umožní získání vyšší úrovně vzdělání v příslušné oblasti. Možnost studia podle individuálního vzdělávacího plánu mají významné sportovní talenty a reprezentanti. Systém volitelných předmětů má umožnit žákům vybrat si obory podle svých zájmů, nadání, předpokladů a potřeb. V jazycích a seminářích dochází k důsledné diferenciaci do výkonnostních skupin, aby výuka byla pro každého jedince co nejvíce efektivní.

Gymnázium má zájem na vyhledávání a rozvíjení talentů a mimořádně nadaných žáků. Při zjišťování nadání žáků spolupracuje škola s příslušným poradenským pracovištěm i dalšími pracovišti, kde se činnost žáků uskutečňuje. Nadaným žákům připravují a zadávají učitelé školní práci, která odpovídá úrovni jejich kompetencí v oblasti jejich nadání a dále je rozvíjí. Součástí této práce je příprava na předmětové soutěže a přehlídky v oblasti zájmu žáka, individuální studium naučné literatury, řešení problémových úloh, hledání jiných řešení, použití jiných technik, zpracovávání referátů či vyhledávání zajímavostí k probíranému tématu. Je-li to vhodné, je těmto žákům svěřováno vedení práce skupiny spolužáků. Je-li v určité oblasti více nadaných žáků, mohou pro ně být zřizovány kroužky rozvíjející kompetence v oblasti jejich zájmu. Práce literárně, dramaticky i výtvarně nadaných žáků jsou prezentovány ve škole i mimo ni. Pohybově nadaní žáci jsou vedeni ke sportovní reprezentaci školy a jejich podpora je vyjádřena i volnou kapacitou sportovních zařízení školy, rezervovanou pro bezplatné volné sportování. Mimořádně důležité je vést nadané žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, k ochotě pomáhat slabším a dát své schopnosti k dobru širšího kolektivu.

Přehled začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova jako základní aspekt vyučování prochází výukou všech vzdělávacích oborů gymnázia. Žáci poznávají sami sebe, okolí a objevují nutnost spolupráce celého kolektivu. Sami si v rámci daných možností organizují vlastní čas, plánují, hledají možnosti efektivní komunikace. Učí se zvládat stres, tvořivě a efektivně pracovat, relaxovat a hledat pomoc při potížích. V prostorách školy a na mimoškolních akcích jsou vedeni k respektování řádu školy i pořádku obecně.

Výchova demokratického občana

Žáci by měli v každém momentu svého života na škole vnímat, že tato je vedena demokratickým způsobem, že každého vychovává k partnerství a k aktivnímu zapojení do každodenního života. Proto také na škole pracuje studentský parlament. Žáci musí přejímat zodpovědnost za své postoje i za svoji práci. Kromě toho, že využívají svých práv, učí se respektovat, že jsou s nimi spojeny i povinnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma je realizováno především v předmětech, kde součástí výuky je poznávání Evropy a jejich zemí. V humanitních oborech jde o společenskou problematiku vývoje a vztahů, v přírodovědných oborech se žáci seznamují s důsledky globálních vlivů na životní prostředí, informatiku využívají pro získávání a zpracování informací z veřejných zdrojů.

Multikulturní výchova

Také multikulturní výchova prolíná všemi oblastmi výchovy. Žáci si uvědomují jedinečnost každého člověka a zároveň právo všech lidí na společné soužití. Ve škole je tato výchova podporována skladbou některých tříd, ve kterých se objevují cizinci, kteří jsou neformálním zpestřením třídních kolektivů. Vzájemné návštěvy v partnerských školách a jazykové zájezdy, případně tematické exkurse multikulturalitu podporují.

Environmentální výchova

Prvky environmentální výchovy zařazují vyučující ve všech základních předmětech. Mnohá témata s ekologickou problematikou jsou námětem samostatných prací žáků nebo se objevují jako témata pro slohové a výtvarné práce. Ve škole jsou žáci vedeni k třídění odpadu.

Mediální výchova

Mediální výchova je zařazena především v jazykových a v hudební výchově. Vyučující vede žáky k vytváření postojů a názorů a k pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením.

Ve všech dalších předmětech dochází především k rozvoji komunikačních schopností, ke schopnosti stylizovat psaný a mluvený text a veřejně s ním kultivovaně vystoupit. V předmětech s infromatickou náplní jsou důležité i formy prezentací.

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována integrací do příslušných předmětů, případně speciálních projektových činností. Jejich začlenění do vyučovacích oborů vyjadřuje následující přehled, ve kterém je ke každému bodu všech průřezových témat uveden výčet oborů, kde se vyskytuje a spolu s tím i příslušnost do vyučovacího ročníku:

Zařazení průřezových témat do výuky předmětů

		prima	sekunda	tercie	kvarta
6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Rozvoj schopností poznávání	Č,VV,M,F,B	Č,M,F	Č,M,F,B	Č,VV,M,F
	Sebepoznání a sebepojetí	VV, OV, TV	TV	N, OV, TV	N, TV
	Seberegulace a sebeorganizace	OV, TV,F,IVT,B	TV,F,IVT	OV, TV,F,IVT	N, OV, TV,F,IVT
	Psychohygiena	OV, TV,IVT	TV,IVT	OV, TV,IVT	N, TV,IVT
	Kreativita	M,IVT,B	Č,VV,M,IVT	Č,VV,M,IVT	Č,VV,M,IVT
	Poznávání lidí	VV, OV,M, TV,IVT	Č,VV,M, TV,IVT	Č, OV,M, TV,IVT	Č,M, TV,IVT
	Mezilidské vztahy	OV,B		OV,B	Č,VV
	Komunikace	Č,OV,M,F, IVT,B,A	ČJ,M,F, IVT,A	Č,N,M,F, IVT,A	Č,N,VV,M, F,IVT,A

Kooperace a kompetice	M,F,B	VV,M,F,IVT	Č,M,F,IVT	Č,M,F,IVT
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Č,M,F,IVT,B	VV, OV,M,F,IVT	OV,M,F,IVT,B	Č, OV,M,F,IVT
Hodnoty, postoje, praktická etika	OV, TV ,IVT	Č, OV, TV,IVT	OV, TV,IVT,B	OV, TV,IVT

prima

sekunda

tercie

kvarta

6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Občanská společnost a škola	OV		Č	
	Občan, občanská společnost a stát	OV	Č, OV	OV	Č, OV
	Formy participace občanů v politickém životě		OV		Č
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	D, Č, OV	D	D, OV

prima

sekunda

tercie

kvarta

6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Evropa a svět nás zajímá	A	Z,A	Z,A	OV,F,A
	Objevujeme Evropu a svět	A	A	N,A	N, OV,A
	Jsme Evropané	D	D	D	D, OV

prima

sekunda

tercie

kvarta

6.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Kulturní diference	HV, Z	VV, HV, OV	Č,HV	HV, OV
	Lidské vztahy	TV	OV, TV	Č, TV,B	OV, TV
	Etnický původ	D, Z	D, OV	D	OV, D, Z
	Multikulturalita	Z,A	OV, Z,A	N,B,A	N, OV, Z,A
	Princip sociálního smíru a solidarity		OV	OV	OV

prima

sekunda

tercie

kvarta

6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Ekosystémy	Z,B	B, Z		Z
	Základní podmínky života	B	B, Z	CH	B, Z
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	B	TV, Z,B	Č, TV, CH	B, TV,F, CH
	Vztah člověka k prostředí	HV	Z,B	B, CH	B,F, CH

prima

sekunda

tercie

kvarta

6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z	OV		Č,VV,HV,F
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Č	VV,Č,HV
	Stavba mediálních sdělení	Č	Č	Č	VV,Č
	Vnímání autora mediálních sdělení				VV,Č
	Fungování a vliv médií ve společnosti				Č,VV
	Tvorba mediálního sdělení			N	Č,N,VV,F
	Práce v realizačním týmu				Č,F

Učební plán dobíhající do 31. 8. 2019

Učební plán nižšího stupně gymnázia Trutnov dobíhající

	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem	skutečnost okruhu	stanovené minimum
Český jazyk a literatura	5,0	4,0	4,0	4,0	17,0	17,0	16,0
Anglický jazyk	5,0	4,0	3,0	3,0	15,0	15,0	12,0
Další cizí jazyk (německý, francouzský, ruský)			4,0	3,0	7,0	7,0	6,0
Občanská výchova	1,0	2,0	1,0	2,0	6,0		
Dějepis	1,0	2,0	2,0	2,0	7,0	13,0	12,0
Matematika a její aplikace	5,0	4,0	4,0	4,0	17,0	17,0	16,0
Zeměpis	2,0	2,0	2,0	1,5	7,5		
Fyzika	1,0	2,0	2,33	2,33	7,66		
Chemie			2,33	2,33	4,66		
Biologie	2,0	2,0	2,33	1,83	8,16	28,0	22,0
Informatika	1,0	2,0			3,0	3,0	1,0
Estetická výchova (hudební, výtvarná)	3,0	3,0	2,0	2,0	10,0	10,0	10,0
Tělesná výchova a výchova ke zdraví	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0	12,0	11,0
celkem	29,0	30,0	32,0	31,0	122,0	122,0	122,0

Učební plán platný od 1. 9. 2015

Učební plán nižšího stupně gymnázia Trutnov platný od 1. 9. 2015

	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem	skutečnost okruhu	stanovené minimum
Český jazyk a literatura	5,0	4,0	4,0	4,0	17,0	17,0	16,0
Anglický jazyk	4,0	4,0	3,0	3,0	14,0	14,0	12,0
Další cizí jazyk (německý, francouzský, ruský)			3,0	4,0	7,0	7,0	6,0
Občanská výchova	2,0	2,0	1,0	1,0	6,0		
Dějepis	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0	14,0	12,0
Matematika a její aplikace	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0	16,0	16,0
Zeměpis	2,0	2,0	2,0	1,5	7,5		
Fyzika	2,0	2,0	2,33	2,33	8,66		
Chemie			2,33	2,33	4,66		
Biologie	2,0	2,0	2,33	1,83	8,16	29,0	22,0
Informatika	1,0	2,0			3,0	3,0	1,0
Estetická výchova (hudební, výtvarná)	3,0	3,0	2,0	2,0	10,0	10,0	10,0
Tělesná výchova a výchova ke zdraví	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0	12,0	11,0

Nástup - platí od školního roku: 2015/16 2016/17 2017/18 2018/19

celkem	30,0	30,0	31,0	31,0	122,0	122,0	122,0
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------	--------------	--------------

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Český jazyk a literatura oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Anglický jazyk

Ve škole se jako základní cizí jazyk pro všechny žáky vyučuje anglický jazyk. Obsahem předmětu je vzdělávací obor Cizí jazyk oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Další cizí jazyk

Druhý cizí jazyk (německý, francouzský, ruský) je vyučován od tercie. Obsahem předmětu je vzdělávací obor Další cizí jazyk oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Matematika

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Matematika a její aplikace.

Informatika

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Informační a komunikační technologie a integruje partie oboru Člověk a svět práce (prima a sekunda po 0,5hod.).

Občanská výchova

Předmět obsahuje vzdělávací obor Výchova k občanství oblasti Člověk a společnost. Dále v sobě integruje vzdělávací obsah oboru Výchova k občanství partie oboru Člověk a svět práce (tercie a kvarta po 0,5hod.).

Dějepis

Předmět obsahuje vzdělávací obor Dějepis oblasti Člověk a společnost.

Fyzika

Předmět obsahuje vzdělávací obor Fyzika oblasti Člověk a příroda a integruje partie oboru Člověk a svět práce (prima a sekunda po 0,5hod.).

Chemie

Předmět obsahuje vzdělávací obor Chemie oblasti Člověk a příroda a integruje partie oboru Člověk a svět práce (tercie a kvarta po 0,5hod.).

Biologie

Předmět obsahuje vzdělávací obor Přírodopis oblasti Člověk a příroda a integruje partie oboru Výchova ke zdraví oblasti Člověk a zdraví.

Fyzika + Chemie + Biologie

Od tercie počínaje každý žák absolvuje praktickou výuku v oblasti přírodovědných předmětů. Současně s tím si doplňuje výuku v oblastech Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce. Volitelný obsah je zařazen do výuky fyziky, chemie a biologie v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně jako praktická cvičení z těchto předmětů. Je realizován ve dvou hodinách vždy tak, že ve třech týdnech cyklu žák absolvuje cyklus prací v uvedených předmětech, v dalších třech týdnech má volno. Součástí je nejen praktická činnost v daných oborech, ale i použití výpočetní techniky pro zpracování výsledků a pro následné vypracování protokolů z prací. Hodnocení je začleněno do jednotlivých předmětů fyzika, chemie a biologie.

Zeměpis

Předmět obsahuje vzdělávací obor Zeměpis oblasti Člověk a příroda.

Hudební výchova

Předmět obsahuje vzdělávací obor Hudební výchova oblasti Umění a kultura.

Výtvarná výchova

Předmět obsahuje vzdělávací obor Výtvarná výchova oblasti Umění a kultura.

Tělesná výchova a výchova ke zdraví

Předmět obsahuje vzdělávací obor Tělesná výchova oblasti Člověk a zdraví.

(Člověk a svět práce)

Tematické celky okruhu jsou rozloženy do výše uvedených předmětů a tam je také přidělena příslušná hodinová dotace.

Volitelné předměty

Opatřením ministryně školství čj. 15523/2007-22 z 27. července roku 2007 byla povinnost nabízet volitelné předměty na nižším stupni osmiletého gymnázia zrušena. Rozhodnutím ředitele školy byla disponibilní dotace věnována na posílení výpočetní techniky, praktických cvičení z přírodovědných předmětů a druhého cizího jazyka.

Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu:

Český jazyk a literatura spolu s cizími jazyky přibližují žákům vzdělávací obsah „Jazyk a jazyková komunikace“. Tento vzdělávací obsah je klíčový v celém výchovně vzdělávacím procesu jak pro vlastní jazykové a literární vzdělání, tak pro jeho nezbytnost v dalších oblastech vzdělávání.

Základním cílem předmětu Český jazyk a literatura, tedy jazykové výuky, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, je vybavení žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní rozumět různým sdělením, vhodně se vyjadřovat v různých komunikačních situacích a srozumitelně sdělovat své objektivní i subjektivní poznání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je její nedílnou součástí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Přestože se jedná o předmět komplexní a vnitřně provázaný, můžeme učivo pro přehlednost rozčlenit na tři části: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve všech se rozvíjí jak písemná, tak ústní forma jazyka.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován v primě pět hodin týdně, následující roky čtyři hodiny týdně, kdy každý rok je jedna hodina tzv. půlená, což znamená, že třídy jsou rozděleny na poloviny. Tato hodina je přednostně věnována komunikační a slohové výchově v mluvené

oblasti. Vedle frontální výuky se uplatňují i metody individuální i skupinové práce a projektové formy výuky. Vzhledem k významu a náročnosti obsahu předmětu je vyžadována přiměřená domácí příprava, jako je vedení čtenářských (kulturních) deníků, četba, písemná nebo ústní příprava k jednotlivým tématům. Vzdělávací proces je obohacen o filmová a divadelní představení, literární pořady, exkurze, případně pobytové akce.

V rámci předmětu Český jazyk a literatura se objevují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana a Environmentální výchova. Český jazyk a literatura rovněž spolupracuje s ostatními předměty při realizacích mezipředmětových projektů.

Hodnocení předmětu Český jazyk a literatura je postaveno na posouzení úrovně zvládnutí konkrétních výstupů (charakterizovaných dále v textu), kdy je nutné pro hodnocení předmětu stupněm dostatečný, aby žádná ze tří základních částí nebyla ohodnocena stupněm nedostatečný.

Charakteristika jednotlivých ročníků

Prima

V oblasti mluvnice a zvláště psaného jazyka půjde o upevnění základů tvarosloví a skladby probíraných v minulých ročnících a o bezpečné zvládnutí souvisejícího pravopisu.

Literární výchova se zaměřuje na podporu čtenářství jak výběrem textů školní a domácí četby, tak zavedením čtenářských (kulturních) deníků a postupným vedením pozornosti žáků k základním obsahovým, jazykovým a kompozičním prvkům s využitím poznatků ze slohové výchovy. Zde je hlavním cílem, aby žáci své názory a postřehy opírali o věcné skutečnosti z textu.

Jedním z hlavních cílů tohoto úvodního ročníku je praktické zvládnutí mluveného projevu tak, aby žáci byli schopni mluvený projev připravit a přiměřeně ho kvalitně přednést. Další podstatnou praktickou dovedností je porozumění obsahu a smyslu textu. Pomocí zvládnutí techniky osnovy, výtahu a výpisků žáci pochopí téma textu, vyberou hlavní myšlenky a vypíší požadované informace z přiměřeně náročných učebních textů. Smyslem je, aby výše popsané dovednosti žáci aktivně používali i v dalších předmětech.

Sekunda

Tento ročník je charakterizován důrazem na zvyšování kvality mluvených projevů (zapojování neverbální komunikace a přibližování složitějších témat a obsahů), poznáním zásad účasti v diskusi i jejího vedení s cílem pochopit postupy vedoucí k dohodě a spolupráci i postupy vedoucí k opačnému výsledku.

Prohlubování orientace v literárních žánrech je důsledně provázáno se zvládnutím postupů vypravování, popisu a charakteristiky ve slohové výchově. Literární díla zároveň slouží ke zvyšování schopností porozumět komplikovanějším a rozsáhlejšími textům (pomocí vhodně strukturovaných zápisů ve čtenářských kulturních denících) a jsou inspirací pro vlastní tvorbu textů jak svým obsahem, tak svou formou.

Mluvnice je postavena na dokončení tvarosloví a stálého procvičování dosud probraného pravopisu za využití jazykových příruček.

Tercie

Schopnost vhodnou věcnou argumentací obhájit a prosadit svůj názor stojí v centru pozornosti většiny činností v tomto ročníku. Základem je praktický nácvik rolí v diskusi, výkladu jako útvaru přibližujícího fakta a úvahy jako útvaru, který fakta hodnotí.

Poznání možností skladby vytváří předpoklady pro formulování složitějších myšlenek a literatura slouží jako prostor pro praktický nácvik argumentačních schopností jak ve formě referátů a diskusí, tak zápisů ve čtenářských (kulturních) denících.

Kvarta

V tomto závěrečném ročníku základního vzdělávání se soustředí pozornost na zvládnutí požadavků k přijímacímu řízení na střední stupeň. Základem je uzavření a zvládnutí systému české mluvnice a bezpečné ovládnutí pravopisu.

V oblasti komunikativní výchovy je cílem rozpoznání komunikačního záměru projevu (mluvčího), schopnost uvědomit si případnou manipulaci (zvláště v reklamě) a bránit se jí. Klíčovým prostředkem je realizace „Mediálního projektu“, který umožní žákům praktický vhled do této problematiky. Vedle toho se pozornost zaměří na zvládnutí běžných administrativních útvarů, se kterými se žáci mohou setkat.

Literární výchova směřuje k vytvoření základního systému pojmů umožňujících popis literárních textů a porozumění jejich smyslu, což je reprezentováno zápisy ve čtenářských denících, kde žáci využívají prvky výkladového a úvahového slohového postupu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním různorodých úkolů ze všech částí předmětu Český jazyk a literatura vede žáky k pochopení a ovládnutí nabízených jednotlivých postupů a strategií učení, jimiž jsou výklad, učení z textu a vyhledávání informací, metoda problému, projektu, objevování, nácvik, dialog, diskuse, týmová práce, samostatná práce, schopnost plánování, mentálního mapování, tvůrčího (divergentního) myšlení apod., posléze k volbě vhodného postupu podle potřeb a nakonec na individuální úrovni k jejich provádění s cílem dosáhnout optimální efektivity učení
- vyžaduje aktivní užívání teoretických poznatků v jazykové praxi žáků, tak si žáci procvičí, upevní a zdokonalí své jazykové dovednosti ve všech oblastech českého jazyka (jak v ústní, tak písemné formě)

- zadáváním úkolů na využití poznaných jazykových, stylistických a literárních dovedností ve školní výuce motivuje žáky ke kritickému posouzení vlastních i cizích výkonů v daných souvislostech a ke stanovení postupů, kterými dosáhnou zkvalitnění svého výkonu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládáním cílených úkolů, všestranných rozborů (interpretací) textů a četby vede žáky ke zpracování využití textů tak, aby jim dosažené poznatky a dovednosti byly oporou při hledání optimálních řešení různých životních situací a aby v nich dokázali vhodně používat jazyk (například argumentovat)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznamováním s užíváním mluvené a písemné formy jazyka vede žáky k porozumění různým typům verbální i neverbální komunikace a ke schopnosti srozumitelně vyjadřovat své myšlenky a názory různou formou při využití všech vhodných doposud ovládnutých komunikačních prostředků vzhledem k danému komunikačnímu záměru
- vytváří situace, ve kterých žáci používají komunikační dovednosti a vhodně vybírají komunikační prostředky podle svého komunikačního záměru (například se účinně zapojují do diskuse, obhajují svůj názor vhodnou argumentací, používají vhodně a správně slohové postupy, útvary a jazykové prostředky aj.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- cíleným procvičováním různých forem jazykové komunikace s žáky vede žáky k pochopení klíčového významu její kultivované formy pro vytváření dobrých mezilidských vztahů a k volbě komunikačních prostředků tak, aby jich dosáhli
- zadáváním různorodé četby přivádí žáky k poznávání druhých lidí, které je obohacují svými zkušenostmi, osobitými názory a postoji i jedinečnými způsoby komunikace
- vytváří situace, aby úspěšným užitím různých forem komunikace žáky ve škole (později i mimo ni) je samotné motivoval k vytvoření pozitivního sebeobrazu, sebeúvěry, dosažení spokojenosti a sebeúcty, což jsou podstatné hodnoty ovlivňující pozitivně jejich chování a jednání

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k užívání různých jazykových komunikačních postupů a prostředků pro své uplatnění v reálném nebo simulovaném společenském dění s cílem pochopit povinnosti a dosáhnout práv (svých i druhých lidí)
- seznamuje žáky s různými projevy, ve kterých žáci nacházejí zneužití různých komunikačních postupů a prostředků k manipulaci s lidmi, běžně používané manipulativní projevy poznávají a umí se jim přiměřeně svému poznání a dovednostem bránit klidnou a věcnou argumentací

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytvořením aktivní pracovní atmosféry a důsledným komentováním žákovských aktivit souvisejících s výukou (kontrola a komentování domácích úkolů, čtenářských deníků, školních mluvených a písemných projevů apod.) i samotnými žáky, si žáci vytvářejí potřebné pracovní návyky a uvědomují si svou odpovědnost za svou práci a její výsledky.

Třída : prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková výchova • Žák: • Popíše rozdílné užití spisovného a nespisovného jazyka. • Označí ve slově předponu, kořen, příponu (koncovku). • Používá pravidla psaní vyjmenovaných slov.	Opakování některých pojmů z mluvnice (spisovnost, stavba slova). Vyjmenovaná slova – opakování.	Vazba na ostatní vyučovací předměty ve smyslu správného užívání jazykových prvků žáky při jejich výuce.	Datace témat je orientační. Způsob realizace a hodnocení v primě je nutné upravovat podle aktuální situace v dosahování konkrétních výstupů, ale základ tvoří minimálně 6 kontrolních diktátů a 16 pravopisných cvičení, 6 přiměřených všestranných jazykových rozborů nebo písemných prací prověřujících zvládnutí jednotlivých jazykových témat.

<p>Používá Pravidla českého pravopisu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Označí v mluveném slově hlásky, souhlásky, samohlásky, slabiky. • Správně vyslovuje délku samohlásek. • Roztřídí souhlásky na znělé a neznělé, párové a nepárové. • Najde ve slovech podobu znělosti a popíše její principy. • Rozpozná spisovnou a nespisovnou výslovnost. • Nalézá rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov a slovních vyjádření. • Píše správně souhláskové skupiny. • Označí a správně užívá v mluvené řeči slovní přízvuk, větnou melodii, větný důraz, tempo a pauzy. • Rozezná vyjádření podle postoje mluvčího. • Používá správně koncová znaménka vět. • Rozlišuje a definuje slovní 	<p>Zvuková stránka jazyka – systém českých hlásek, zásady spisovné výslovnosti, zvuková stránka slova a věty.</p> <p>Tvarosloví – druhy slov,</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání zvukového provedení mluveného projevu).</p>	<p>Praktická realizace v mluvených projevech ve slohové a komunikační výchově. Poslech. Kontrolní diktát. Písemná práce (prověřování znalostí ze zvukové stránky jazyka).</p>
--	---	---	---

<p>druhy a členění je podle ohebnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí předmět tvarosloví. • Uvede mluvnické kategorie jmen. <ul style="list-style-type: none"> • Skloňuje podle vzorů podstatná jména. • Rozezná nepravidelné skloňování. • Označí podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní. • Píše správně koncovky pod. jmen (i-y) a velká písmena u používaných typů vlastních názvů. • Vyhledává informace v jazykových příručkách. <ul style="list-style-type: none"> • Skloňuje přídavná jména podle vzorů. • Rozezná jmenné tvary přídavných jmen. • Správně tvoří a používá stupňování přídavných jmen. • Píše správně koncovky (i-y) přídavných jmen. 	<p>mluvnické kategorie jmen, podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková, odchylky od pravidelného skloňování jmen.</p> <p>Pravopis koncovek jmen a velkých písmen u podstatných jmen. Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, Slovník spisovné češtiny.</p> <p>Přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování, pravopis koncovek, jmenné tvary.</p>	<p>Vazba na užití velkých písmen v Z, D, B aj.</p>	<p>Písenná práce (prověřování znalostí z tvarosloví).</p> <p>Kontrolní diktát.</p> <p>Pravopisná cvičení. Písenná práce (prověřování znalostí z tvarosloví).</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Člení zájmena na druhy podle jejich funkce v textu. • Skloňuje zájmena podle příslušných typů skloňování. • Ovládá pravopis zájmen odvozený ze skloňování. 	<p>Zájmena – druhy, skloňování.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Člení číslovky na druhy podle jejich obsahu. • Skloňuje číslovky podle příslušných typů. • Vysvětlí jedinečnost duálového skloňování, uvede příklady duálové skloňování u podstatných jmen. • Správně používá duálové tvary. • Ovládá pravopis číslovek. 	<p>Číslovky – druhy, skloňování, záznam číslovek v textu.</p>		<p>Pravopisná cvičení. Písemná práce (prověřování znalostí z tvarosloví). Kontrolní diktát.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede předmět skladby. • Najde podmět a přísudek ve větě. • Rozezná podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný, přísudek slovesný, jmenný se 	<p>Skladba – podmět, přísudek, jejich typy, vybrané rozvíjející členy.</p>		<p>Větné rozborů.</p>

<p>spou a citoslovečný.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše správně pravopis shody podmětu a přísudku ve všech situacích. • Pasivně ovládá základní latinskou terminologii probrané skladby. • Určí v jednoduchých větách tyto rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení místa, času a způsobu, přívlastek. • Ovládá interpunkci ve větě jednoduché v těchto případech: oslovení, citoslovce, částice, několikanásobný větný člen a přístavek. • Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. • Zná a používá běžné spojovací výrazy a pravidla interpunkce s nimi související. • Rozezná řeč přímou a nepřímou. • Používá grafický záznam přímé řeči. • Určí osobu, číslo, způsob a čas u slovesných tvarů. • Vyhledává slovesné tvary 	<p>Pravopis shody.</p> <p>Vybraná interpunkce ve větě jednoduché.</p> <p>Souvětí – charakteristika, běžné spojovací výrazy, interpunkce v souvětí.</p> <p>Přímá řeč.</p> <p>Slovesa- osoba, číslo, čas, způsob, tvarová určitost a neurčitost.</p>		<p>Pravopisná cvičení.</p> <p>Pravopisná cvičení.</p> <p>Pravopisná cvičení. Písemná práce (prověřování znalostí ze skladby). Kontrolní diktát.</p> <p>Písemná práce (prověřování znalostí z tvarosloví sloves).</p>
---	--	--	--

<p>ve větě. Správně používá slovesné způsoby (člení podle formy a obsahu podmiňovací způsob) ve vztahu k obsahu sdělení.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná princip členění slovesných tvarů na určité a neurčité. <p>• Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá části mluveného projevu dané společenskými konvencemi (pozdrav, oslovení, poděkování). • Vysvětlí rozdíl v užití tykání a vykání. • Zdůvodní potřebu spisovné výslovnosti, přiměřené hlasitosti, tempa řeči pro srozumitelnost mluveného projevu. • Využívá zvukových prvků mluvené řeči k dosažení osobitého výrazu promluvy. 	<p>Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy), jednoduché mluvené projevy a útvary.</p>	<p>OSV – Komunikace (schopnost srozumitelně bez ostychu vyjádřit svůj názor). Vazba na OV.</p>	<p>Kontrolní diktát.</p> <p>Mluvní cvičení- tematicky ucelený kratší slohový útvar (vypravování aj.) přednesený s patřičnými prvky mluveného projevu. Každý žák přednese alespoň jedno mluvní cvičení za pololetí.</p> <p>Informativní mluvený referát-zpráva o nějaké přiměřeně složité skutečnosti z různých oblastí (podle záměru učitele) přednesená s patřičnými prvky mluveného projevu. Každý žák přednese tento referát alespoň jednou za pololetí.</p> <p>Hodnocení komunikační a slohové výchovy se opírá o prokázání požadovaných</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si provázanost verbálních a neverbálních prvků mluveného projevu a záměrně používá mimiku (oční kontakt) a vhodné držení těla. • Přednese (případně s pomocí dílčích poznámek) na požadované komunikační úrovni jednodušší mluvený útvar. • Pozná orientační prvky v textu a rozumí jejich funkci. • Vysvětlí u přiměřených textů souvislost mezi názvem (titulem) a obsahem textu. • Přiblíží funkci a formy osnovy, výtahu a výpisku, uvede rozdíly v jejich užití. • Zpracuje z přiměřeně náročných odborných textů (např. texty z učebnic) osnovu, výtah, výpisky. • Popíše obsah jednotlivých komunikačních žánrů: omluva, odmítnutí, 	<p>Praktické čtení – orientační prvky textu, osnova, výtah, výpisky.</p> <p>Jednoduché komunikační žánry (mluvené i psané formy) – omluva, odmítnutí, pozdrav, prosba, žádost, vzkaz, zpráva,</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností pro učení a studium (využití osnovy, výtahu a výpisků ke zvýšení efektivity žákova učení).</p> <p>OSV – Komunikace (posilování schopnosti uplatnit se v komunikaci vhodným způsobem, dosáhnout skrze ni</p>	<p>komunikačních dovedností jak v mluvené formě (časté mluvené projevy rozličné povahy), tak písemné (domácí slohové práce, školní kompoziční práce).</p> <p>Kompoziční práce (osnova, výtah).</p> <p>Dramatizace jednotlivých komunikačních situací.</p>
--	---	---	---

<p>pozdrav, prosba, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, objednávka, SMS zpráva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá jednoduché komunikační žánry adekvátně situaci a podle svého záměru. • Z naslouchání promluvě odhaduje náladu a pocity mluvčího. • Přednese správně sestavený telefonní (i hovor na záznamník). • Napíše jednoduchý inzerát, objednávku, zprávu, oznámení, žádost a soukromý dopis. <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší základní druhy popisu podle obsahu. • Volí popisný postup vzhledem k potřebě přehlednosti popisu a vhodné jazykové prvky. • Sestaví popis pracovního postupu (návod), věci, místnosti, budovy, postavy a krajiny. <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu dějové výstavby. 	<p>oznámení, inzerát, objednávka, SMS zpráva, telefonní hovor, soukromý dopis.</p> <p>Pozorné naslouchání – empatie.</p> <p>Popis – varianty popisného postupu, popis budovy, místnosti, věci, postavy, krajiny a pracovního postupu, jazykové prostředky popisu.</p> <p>Vypravování – dějová výstavba, základní možnosti kompozice z hlediska časových vazeb (chronologická, retrospektivní, in</p>	<p>svého záměru, pochopit pomocí pozorného naslouchání a schopnosti empatie obsah a záměr promluv druhých lidí). Spolupráce s OV.</p> <p>MdV – Stavba mediálních sdělení (možnosti zapojení se do mediální komunikace, aktuální možnosti).</p> <p>Využití popisu ve výuce dalších předmětů (zvláště popisu pracovního postupu).</p> <p>Upozornění na souvislost principů vyprávění a části filmové tvorby.</p>	 <p>Kompoziční práce (osobní dopis).</p> <p>Kompoziční práce (popis).</p> <p>Kompoziční práce (vypravování).</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Informuje ostatní formou krátkých mluvených projevů (informativní referát). • Vysvětlí prvotnost mluvených literárních projevů. • Rozpozná v lidové slovesnosti prvky mluveného projevu. • Rozpozná prózu a poezii a dokáže vlastními slovy popsat rozdíl mezi nimi. • Zná žánrové útvary lidové slovesnosti: říkadlo, hádanka, rčení, přísloví, píseň, bajky, pohádky (lidové i upravené). • Přiměřeně svým dosavadním teoretickým znalostem popíše jejich obsah, formu a vybere jejich jedinečné znaky. • Přednese literární text tak, aby svým přednesem podpořil jeho charakteristiku. • Uceleně (ústně i písemně) reprodukuje a na 	<p>Mluvené formy literatury – lidová slovesnost (poezie – říkadla, hádanky, písně aj., próza – bajky, pohádky aj.). Základy přednesu literárního textu.</p> <p>Reprodukce čteného a slyšeného textu – zápisy čtenářského deníku, mluvené referáty o přečtené knize.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování pomocí práce s texty).</p> <p>OSV – Rozvoj schopností</p>	<p>Při mluvených projevech používá dovednosti naučené v jazykové, slohové a komunikační výchově. Společná četba a rozbor.</p> <p>Po seznámení s formou mluveného referátu jejich průběžné zadávání tak, aby každý žák přednesl během roku alespoň jeden referát z přečtené knihy. Mluvený referát – obsahuje základní bibliografické údaje (autor, název), zařazení textu do doposud poznaných obsahových a formálních kontextů, přiblížení obsahu, uvedení významných formálních (jazykových a kompozičních) prvků textu, dále přiměřeně argumentované posouzení adekvátnosti obsahu a formy, vyjádření svého postoje k textu s uvedením jeho motivace, doporučení, nebo nedoporučení textu ostatním s přiměřeným vysvětlením, doplnění referátu vhodnou citací úryvku, kterým podpoří nějaké své tvrzení. Referát je přednesený s patřičnými prvky mluveného projevu, viz slohová a</p>
--	---	---	---

<p>přiměřené úrovni interpretuje obsahové a formální skutečnosti čteného a slyšeného textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá formy osnovy, výtahu, mluveného referátu a zápisu do čtenářského deníku. • Charakterizuje znaky lidové a erbenovské balady. Rozlišuje základní žánry – epiku, lyriku a drama. Charakterizuje jejich znaky a nalézá je v konkrétních textech (balady). • Označuje specifické jazykové prvky umělecké literatury (obrazná vyjádření, specifická slovní zásoba, rým a další zvukové prostředky). • Vysvětlí rozdíl mezi dramatem a divadlem. • Provádí dramatizaci literárních textů (balady). • Charakterizuje podstatu popisné literatury 	<p>Lidová a erbenovská balada. Základní členění literatury na žánry (epika, lyrika, drama). Dramatizace a adaptace uměleckých textů. Dialog a monolog jako základ dramatu. Vztah mezi dramatem a divadlem.</p> <p>Literatura popisně zaměřená – témata popisné literatury (pocity, vztahy, člověk, příroda atd.), práce s texty podle výběru vyučujícího. Výtvarný doprovod k textům.</p>	<p>poznávání (cvičení schopnosti vystihnout podstatu textu jak v obsahu, tak ve formě, dovednost toto srozumitelně zaznamenat).</p> <p>Samostatná práce. Výrazné čtení, dramatizace.</p>	<p>komunikační výchova. Zápisy ve čtenářských denících obsahují základní bibliografické údaje (autor, název), zařazení textu do doposud poznaných obsahových a formálních kontextů, přiblížení obsahu, uvedení významných formálních (jazykových a kompozičních prvků) textu (podle dosavadní úrovně znalostí), dále přiměřeně argumentované posouzení adekvátnosti obsahu a formy, vyjádření svého názoru s uvedením jeho motivace, případně doplněno krátkou citací. Čtenářský deník je nutné vést průběžně. Je vhodné, aby byl deník doplňován záznamy o absolvování ostatních kulturních akcí (divadelní, filmová představení aj.). K jednotlivým tématům literární výchovy zadává vyučující domácí četbu.</p> <p>Společná četba a rozbor.</p> <p>Využití kulturních deníků.</p>
---	---	--	--

<p>v souvislosti s žánrovým členěním a poznatky ze slohové výchovy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše témata konkrétních popisných textů a označí jazykové prostředky, které slouží k jejich zobrazení. • Vysvětlí vztah mezi konkrétním textem a jeho výtvarným doprovodem, případně jeho výtvarným znázorněním. • Vytvoří ke konkrétnímu textu výtvarný doprovod, kterým vyjádří jeho podstatné znaky (podpoří jeho působení). • Charakterizuje podstatu dějové literatury v souvislosti s žánrovým členěním a poznatky ze slohové výchovy. • Vysvětlí (popíše) dějovou výstavbu a její kompozici u konkrétních textů a označí jazykové prostředky, které jsou použité pro vytvoření dějového spádu a napětí. • Vysvětlí vztah mezi konkrétním textem a jeho výtvarným doprovodem 	<p>Literatura dějově zaměřená – témata dějové literatury (různé příklady zápletek). Práce s texty podle výběru vyučujícího. Výtvarný doprovod k textům.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení schopnosti uvědomovat si vztahy mezi různými uměleckými vyjádřeními, zde mezi literaturou a ilustrací), Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (na praktických zadáních – ilustrace ke konkrétnímu textu, žáci volí konkrétní materiálové, obsahové a formální prvky, které použije ve své realizaci ilustrace). Spolupráce s VV.</p> <p>Spolupráce s D (příběhy z antické literatury).</p> <p>Spolupráce s VV.</p>	<p>Společná četba a rozbor. Využití kulturního deníku.</p>
---	---	---	--

<p>(případně znázorněním).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří ke konkrétnímu textu výtvarný doprovod, kterým vyjádří jeho podstatné znaky (podpoří jeho působení).			
---	--	--	--

Třída : sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková výchova <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává v textu slovesné tvary a určuje u nich osobu, číslo, způsob a čas. • Tvoří slovesné tvary. • Rozděluje slovesa do slovesných tříd. • Zná nejběžnější slovesné dvojtvary. • V případě potřeby dokáže nalézt správný tvar s pomocí jazykových příruček (Stručná mluvnice česká). • Zná nepravidelná slovesa a jejich tvary. • Vysvětlí rozdíl mezi činným a trpným slovesným rodem. • Převádí slovesa z činného do trpného rodu a naopak. • Tvoří trpné rody dosud probraných slovesných tvarů. 	<p>Tvarosloví sloves – opakování probraných slovesných tvarů.</p> <p>Tvorba slovesných tvarů (příčestí trpné, minulé, přítomný čas, rozkazovací způsob).</p> <p>Nepravidelná slovesa.</p> <p>Slovesný rod (činný, trpný opisný a zvrtný).</p> <p>Trpné slovesné tvary.</p>	<p>Vazba na ostatní předměty ve smyslu správného užívání ovládnutých jazykových prvků žáky v jejich výuce.</p>	<p>Datace témat je orientační. Způsob realizace a hodnocení je nutné upravovat podle aktuální situace v dosahování konkrétních výstupů, základ tvoří v sekundě 6 kontrolních diktátů, 16 pravopisných cvičení, 6 přiměřených všestranných jazykových rozborů nebo písemných prací prověřujících zvládnutí jednotlivých jazykových témat.</p> <p>V průběhu roku se průběžně opakuje poznatky z primy, respektive jsou součástí kontrolních prací v tomto ročníku.</p> <p>Písemná práce (prověřování tvarosloví sloves). Kontrolní diktát.</p>

<p>synonymický, antonymický a homonymický u příkladů slov. Stylisticky vhodně užívá synonyma.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje podstatu odborných názvů (termínů). • Vyhledává správnou pravopisnou podobu cizích odborných názvů ve Slovníku cizích slov. • Ovládá pravopis běžných odborných názvů. <ul style="list-style-type: none"> • Zná způsoby obohacování slovní zásoby. • Vysvětlí rozdíl mezi slovy motivovanými a nemotivovanými. • Rozlišuje slova základová, odvozená a určí u příkladů slovotvorný základ. • Určuje různé způsoby tvoření slov na příkladech. • Odvozuje pomocí předpony, přípony, koncovky. • Rozlišuje složeniny vlastní a nevlastní. • Rozlišuje zkratky a zkratková slova. 	<p>Slovotvorba – způsoby obohacování slovní zásoby, odvozování, skládání, zkracování, pravopis používaných zkratk (iniciálové zkratky, zkratková slova).</p>	<p>Spolupráce s B, F, D,Z aj.</p>	<p>Písemná práce (prověření znalostí z kapitoly „význam slov“.</p> <p>Kontrolní diktát.</p> <p>Písemná práce (prověření znalostí ze slovotvorby). Kontrolní diktát.</p>
---	--	-----------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá pravopis zkratk (i zkratky běžných titulů). • Rozeznává věty podle postoje mluvčího a píše správně koncová znaménka vět. • Vysvětlí rozdíl mezi větou dvojjmennou a jednočlennou. Rozezná je v textu a věty jednočlenné vhodně používá. • Definiuje význam informace vyjádřené jednotlivými větnými členy pro přiblížení reality. • Určuje ve větě podmět, přísudek, předmět příslovečné určení způsobu času, místa, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky, podmínky, přívlastek shodný a neshodný, přístavek. • Definiuje význam informace vyjádřené doplňkem. Určí doplňky v běžných pozicích. • Píše správně interpunkci ve větě jednoduché. • Nahrazuje větné členy 	<p>Skladba věty jednoduché – druhy vět podle postoje mluvčího, věta dvojjmenná a jednočlenná, podmět, přísudek, předmět, příslovečné určení způsobu, času, místa, míry, příčiny, účelu, přípustky, podmínky, přívlastek shodný a neshodný, přístavek, doplněk, slovní jednotky, které nejsou větnými členy.</p> <p>Interpunkce ve větě jednoduché.</p> <p>Skladba souvětí – věty vedlejší</p>		<p>Písemná práce (prověření zvládnutí skladby věty jednoduché).</p> <p>Kontrolní diktát.</p>
--	---	--	--

<p>vedlejšími větami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznává věty hlavní a vedlejší. • Slohová a komunikační výchova • Poznává orientační prvky v textu a rozumí jejich funkci. • Definuje rozdíl ve formě a funkci mezi osnovou a konspektem. • Vytváří osnovu a konspekt pomocí klíčových slov v textu. • Zpracovává z přiměřeně náročných odborných textů osnovu, konspekt, mentální mapu a výtah. • Vytvoří osnovu rozsáhlejšího a složitějšího mluveného projevu (referát) tak, aby byly zdůrazněny hlavní informace a dodrženy pravidla kultivovaného mluveného projevu. • Zná a záměrně používá základní gesta jako doplnění verbální komunikace. 	<p>(jejich obsah), věty hlavní.</p> <p>Metody zpracování textu – osnova, konspekt, mentální mapa textu, výtah.</p> <p>Referát. Kultivovaný mluvený projev. Neverbální prvky komunikace (gestikulace).</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností pro učení a studium (využití konspektu a mentální mapy aj. ke zvýšení efektivity žákova učení).</p> <p>OSV – Komunikace (uvědomění si možností verbální a neverbální komunikace s důrazem na řeč těla – mimiku a gestikulaci).</p> <p>MdV – Stavba mediálních sdělení (referát jako prostředek sdělení s výstavbou reagující na možnosti lidského vnímání – zdůraznění</p>	<p>Písemná práce (prověření zvládnutí skladby věty jednoduché).</p> <p>Hodnocení se opírá o prokázání požadovaných komunikačních a slohových dovedností jak v četných mluvených projevech (mluvní cvičení – charakteristika viz prima, alespoň jednou za pololetí každý žák s cílem procvičení probíraných slohových postupů a útvarů, tak písemných pracích (domácí práce, školní kompoziční práce).</p> <p>Kompoziční práce (výtah, konspekt).</p> <p>Zvyšování kvality mluvených projevů zapojováním nových poznatků a dovedností do jejich realizace.</p>
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Z mluveného projevu (referátu) samostatně zaznamenává hlavní informace formou výpisků. • Vypravuje na základě vlastního zážitku, úryvku z knihy, scény z divadelního představení a filmu (ústně i písemně). • Používá různé varianty kompozice a různé jazykové prvky vypravování (zvláště pro vystižení vrcholící zápletky). • Při ústním vypravování používá zvukové možnosti jazyka a neverbální komunikaci pro dosažení působivosti. • Rozlišuje popis statický a dynamický. • Volí vhodný postup popisu s ohledem na charakter popisované 	<p>Opakování vypravování (používání složitějších kompozičních a jazykových prostředků).</p> <p>Technika přednesu uměleckého textu (zvláště prozaického) s prvky dramaturgie.</p> <p>Opakování popisu. Popis pracovního postupu, popis předmětu, uměleckého díla a pracovního postupu. Líčení (umělecký popis).</p>	<p>důležitých informací, shrnutí, opakování atd.).</p>	<p>Kompoziční práce (novelistické vypravování).</p> <p>Dramatizace textu, skupinová práce.</p> <p>Kompoziční práce (líčení).</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Používá nepřímou charakteristiku použitím mluveného projevu a výrazných projevů chování charakterizované postavy. • Uvede rozdílné cíle charakteristiky a životopisu. • Sestaví svůj životopis. 	<p>Životopis – jeho funkce a forma.</p>	<p>VDO – Občan, společnost a stát (využití některých slohových projevů jako zdroje informací pro odpovědné rozhodování).</p>	<p>Písemná práce (vlastní životopis).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Definiuje cíle diskuse. • Zná etické principy používané v diskusi a cíleně je používá. • Rozeznává chování vedoucí k naplnění cílů diskuse od chování neslučitelného s etikou diskuse. • Odůvodní užitečnost praktických zásad používaných při vedení diskuse. • Rozeznává fakta od názorů a hodnocení, pomocí vhodných otázek, které klade partnerovi v dialogu a diskusi. • Své stanovisko podporuje věcnými argumenty. 	<p>Diskuse a dialog – cíle, etika, role účastníků, věcné a kritické naslouchání, komunikační záměr mluvčího, základy asertivní komunikace.</p>	<p>OSV – Komunikace (seznámení s možnostmi komunikace v rámci diskuse a dialogu, praktickým nácvikem ovládnutí prvků asertivní komunikace a komunikační obrany proti slovní agresi a pokusům o manipulaci), Hodnoty, postoje, praktická etika (uvědomění si důležitosti etického chování pro dosažení efektivní spolupráce). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (význam svobodné kultivované diskuse pro vznik a fungování demokracie). Spolupráce s OV.</p>	<p>Skupinová práce. Modelové diskuse vedené učitelem (případně dvojicemi žáků) k přiměřeným tématům.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zná a používá některé metody, kterými se lze efektivně bránit agresivní a nevěcné argumentaci. • Aktivně se účastní modelových diskusí. <p>• Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje a interpretuje hlavní obsahové a formální znaky literárních textů, divadelních představení, filmů apod. (na úrovni odpovídající dosavadním znalostem) v mluvených referátech a v zápiscích ve čtenářských (kulturních) denících. • V návaznosti na učivo primy určuje typické obsahové a formální charakteristiky žánru pověsti (druhy pověstí), mýtu (báji), eposu, lidové a autorské pohádky. • Stanoví jejich funkci a posoudí jejich vliv na fungování tehdejší lidské společnosti (v době jejich vzniku). 	<p>Obsah a forma mluveného referátu. Osnova zápisů ve čtenářském (kulturním) deníku (struktura informací).</p> <p>Žánrové charakteristiky pověsti, mýtu, eposu, lidové a autorské pohádky. Role těchto žánrů ve vývoji lidské společnosti. Autorský styl vybraných autorů. Náš region zobrazený v pověstech, pohádkách aj.</p>		<p>Hodnocení je založeno na posouzení kvality jednotlivých výstupů s přihlédnutím k žákově aktivitě při hodinách a jeho projevovaného zájmu, zřejmému z referátů, čtenářských (kulturních) deníků apod.</p> <p>Mluvené referáty a zápisy navazují na požadavky stanovené v primě (viz) a zároveň se inovují s postupným zvyšováním kvality mluveného projevu a novými poznatky z literární teorie. Každý žák přednese alespoň jeden referát z přečtené knihy ročně a napíše</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Výše zmíněné žánry roztrídí do skupin podle různých žánrových a obsahových kritérií (rozlišuje podle smyslu pověst a mýtus, definuje obsahovou a formální jedinečnost eposu proti ostatním žánrům, nachází u konkrétních autorských pohádek jejich odlišnosti od obvyklé žánrové charakteristiky). • Charakterizuje u vybraných autorů umělých pohádek jejich osobitý autorský styl v této oblasti. • Rozpozná podstatné znaky dobrodružné, detektivní, hororové a vědeckofantastické literatury. • Uvádí příklady těchto obsahových typů z vlastní četby. • Rozlišuje různé typy dobrodružné literatury, hledá společné znaky. • Zná základní fáze vývoje detektivní literatury od počátku 19. století do 	<p>Charakteristika dobrodružné, detektivní, hororové a vědeckofantastické literatury. Literatura věcná a umělecká (problematika literatury faktu).</p>		<p>alespoň dva zápisy měsíčně do čtenářského deníku. Vedlo toho je průběžně cvičena schopnost přednést umělecký text (každý žák alespoň jednou ročně). K jednotlivým tematickým celkům literární výchovy zadává vyučující domácí četbu.</p> <p>Společná četba a rozbor.</p> <p>Společná četba a rozbor. Kolektivní vytváření „scénáře“ dobrodružného televizního seriálu.</p>
---	--	--	---

<p>poloviny 20. století.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiuje rozdíl mezi detektivkou, thrillerem a hororem (zvláště v oblasti působení na čtenáře, diváka). • Rozeznává v rámci vědeckofantastické literatury díla zaměřená na zobrazení společenských problémů (společenská sci-fi) a díla zaměřená na vědeckotechnické problémy. • Vysvětlí roli vědeckofantastické literatury v době svého vzniku (její cíle). • Porovnává užití fantazie ve sci-fi literatuře a v pohádce. • Uvede příklady literatury faktu z vlastní četby. • Vysvětlí roli faktů pro autora literatury věcné a literatury umělecké. • Definiuje cíle literatury faktu a uvádí typické útvary (žánry) pro tuto literaturu – cestopis, deník, paměti, kronika aj. • Definiuje žánrovou charakteristiku novely na 	<p>Novela – její základní žánrové</p>	<p>OSV – Kreativita (vytvářením vlastních textů podporovat fantazii a představivost).</p>	<p>.</p>
--	---------------------------------------	---	----------

<p>základě rozboru modelových ukázek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí klíčovou roli dějového zvratu pro výstavbu novely. • Dotváří neúplné texty podle pravidel žánru. <ul style="list-style-type: none"> • Na základě konkrétních textů definuje rozdíl mezi novelou a povídkou. • Vytvoří žánrovou charakteristiku povídky. • Rozděluje povídky podle jejich tématu. • U konkrétních textů označuje pointu a vysvětluje princip jejího vytvoření. • V souvislosti s žánrovým charakterizováním povídky rozeznává pojmy črta, humoreska, legenda, příběh, bajka. • Zná pojmy literární hrdina, vypravěč, námět, téma, motiv, kompozice a používá je při popisu přečtených literárních textů. 	<p>znaky. Úpravy nebo vytváření vlastních textů s touto žánrovou charakteristikou.</p> <p>Povídka – žánrová charakteristika, druhy povídek podle jejich obsahu.</p> <p>Literární hrdina, vypravěč, námět, téma, motiv, kompozice – základní definice.</p>		<p>Týmová práce – vymýšlení novelistického příběhu na zadané téma.</p> <p>Společná četba a rozbor ukázek.</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Z vlastní čtenářské zkušenosti a pomocí srovnání s žánrovou charakteristikou povídky vytváří žánrovou charakteristiku románu. • Rozeznává hrdiny hlavní, epizodní, kladné, záporné, aktivní, pasivní, vypravěče ich-formy, er-formy, typ „oko kamery“, charakterizuje námět (téma) románu, stálé motivy, dynamické, popisné a úvahové motivy, základní možnosti kompozice (v závislosti na znalostech ze slohu). • Obhájí své žánrové určení konkrétních textů pomocí užití literárních pojmů. 	<p>Román – žánrová charakteristika a její odlišnosti od dříve probraných žánrů.</p> <p>Základní literární pojmy sloužící k popisu obsahu a formy literárních děl.</p>		<p>Využití volné domácí četby.</p> <p>Písemná interpretační práce ověřující porozumění a schopnost aplikace probraných literárních pojmů na konkrétní literární text.</p>
--	---	--	---

Třída : tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>• Jazyková výchova</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznává větu jednoduchou a souvětí. • Určuje druh vedlejších vět (podmětná, přísudková, předmětná, přívlastková, doplňková, příslovečná časová, místní, způsobová, měrová, příčinná, účelová, přípustková, podmínková). • Nahrazuje věty vedlejší větnými členy a obráceně. • Uvědomuje si vztah mezi reálnými skutečnostmi a odpovídajícími prvky jazykového vyjádření v oblasti skladby. • Vysvětlí věcnou podstatu jednotlivých významových poměrů mezi souřadnými skladebnými členy. • Definuje podmínky, za kterých lze určit významové poměry mezi 	<p>Skladba souvětí – věta jednoduchá a souvětí, věty hlavní a věta vedlejší, druhy vět vedlejších, významové poměry mezi souřadnými větami, druhy souvětí, komplexní rozbory souvětí.</p>	<p>Vazba na ostatní předměty ve smyslu správného užívání žaky ovládnutých jazykových prvků v jejich výuce.</p>	<p>Datace témat je orientační. Způsob realizace a hodnocení je nutné upravovat podle aktuální situace v dosahování konkrétních výstupů, základ tvoří v tercii 6 kontrolních diktátů, 16 pravopisných cvičení, 6 přiměřených všestranných jazykových rozborů nebo písemných prací prověřujících zvládnutí jednotlivých jazykových témat.</p> <p>V průběhu roku se průběžně opakuje poznatky z předchozích ročníků, respektive jsou součástí kontrolních prací v tomto ročníku.</p> <p>Kontrolní diktát. Písemná práce (prověření skladby souvětí).</p>

<p>větami vedlejšími.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná jednotlivé významové poměry mezi souřadnými větami. • Rozdělí souvětí na souvětí souřadná a podřadná. • Provádí komplexní rozbor souvětí se zaznamenáním všech informací do přehledného grafického schématu. • Píše správně interpunkci v souvětí (zvláště v případě rozhraní mezi větou hlavní a vedlejší). <ul style="list-style-type: none"> • Vytváří grafická schémata skladby vět jednoduchých se zaznamenáním všech skladebných informací za správného použití grafických symbolů. • Uvede, proč některá slovní vyjádření nejsou větnými členy. • Určuje poměry mezi několikanásobnými větnými členy ve větě jednoduché. • Píše správně interpunkci ve větě jednoduché. 	<p>Interpunkce v souvětí.</p> <p>Opakování skladby věty jednoduché. Poměry mezi souřadnými větnými členy ve větě jednoduché. Různé druhy interpunkčních znamének: dvojtečka, středník, spojovník, uvozovky, závorky.</p>		<p>Kontrolní diktát. Písemná práce (ověřování znalostí ze skladby souvětí).</p> <p>Kontrolní diktát. Písemná práce (ověřování znalostí ze skladby věty jednoduché).</p> <p>Všestranný jazykový rozbor.</p>
---	---	--	--

<p>apod. pro pochopení textu čtenářem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovládá dosud probraná pravopisná pravidla lexikálního, morfologického a syntaktického pravopisu. • Odůvodňuje pravopisnou správnost znalostmi z tvarosloví a skladby. <p>• Slohová a komunikační výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí rozdíly mezi fakty, názory a hodnocením a správně používá jednotlivé typy vyjádření podle daných souvislostí. • V mluvených výstupech věcně argumentuje a propojuje slovní vyjádření s vhodnými neverbálními komunikačními prostředky (mimika a gestikulace). • Připraví diskusi k danému tématu. • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad 	<p>Procvičování pravopisu v návaznosti na znalosti tvarosloví a skladby.</p> <p>Komunikační žánry – argumentace, dialog a diskuse.</p>	<p>OSV – Komunikace (monologické a dialogické formy – jejich procvičování, uvedení do oblasti rétoriky, rozpoznání některých manipulativních komunikačních postupů). Využití dosažených komunikačních dovedností a znalostí v ostatních předmětech při výuce (mluvené projevy, diskuse apod.).</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola (využití diskusí k projednání aktuálních témat školního života,</p>	<p>Kontrolní diktát.</p> <p>Pravopisná cvičení založená na opravování chyb.</p> <p>Hodnocení se opírá o prokázání požadovaných komunikačních a slohových dovedností v četných mluvených projevech. Každý žák alespoň jednou za rok přednese krátké připravené mluvní cvičení, jehož cílem je snaha přesvědčit ostatní (forma argumentace – uvedení do problému, vyjádření svého postoje, argumenty, kterými se autor snaží přesvědčit ostatní, že jeho postoj je správný, apelace na posluchače, využití všech dosud poznanych komunikačních možností</p>
---	--	---	---

<p>komunikace a pravidel dialogu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede jako moderátor (ve dvojici) diskusi k určenému tématu s ohledem na dodržování etiky a smysluplnosti diskuse (viz výstupy ze sekundy). • Aktivně se účastní diskusí jako diskutující při dodržování všech pravidel diskuse. • Činí si poznámky v průběhu diskuse a využívá je ve svých diskusních vystoupeních. • Posoudí úroveň konkrétní diskuse vzhledem k naplnění základních požadavků kladených na diskusi, případně pojmenuje příčiny neúspěchu (jak diskuse ve škole, tak i příklady z médií). • Vysvětlí podstatu manipulativního působení některých komunikačních prvků a projevů. 	<p>Charakteristika literární, případně filmové, divadelní aj. postavy, způsoby charakterizace.</p>	<p>nácvik kultivované diskuse jako formy jednání ve škole při různých příležitostech a na různých úrovních, schopnost vysvětlit a obhájit svůj názor věcnou argumentací).</p> <p>MK – Lidské vztahy (volba témat pro diskuse, které povedou účastníky, aby zaujali postoj k různým situacím spjatým s řešením lidských vztahů v různých souvislostech).</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (volba témat pro diskuse, které umožní účastníkům formulovat své postoje k různým ekologickým problémům v jejich okolí).</p> <p>OSV – Poznávání lidí (chyby v poznávání lidí – podlehnutí prvnímu dojmu, povrchnost vnímání).</p>	<p>mluveného projevu), dále alespoň jednou za rok mluvní cvičení (charakteristika viz prima) s cílem procvičit si probírané slohové postupy a útvary. Vedle toho jednou za rok připraví a řídí (ve dvojici) diskusi k vybranému tématu (v půlených hodinách), zároveň se ostatních diskusí aktivně účastní. Ve svých mluvených výstupech je veden k cílenému používání neverbální komunikace.</p> <p>Dále je součástí hodnocení posouzení písemných prací (domácí práce, kompoziční práce).</p> <p>Kolektivní práce.</p> <p>Vyučující se aktivně diskuse účastní (zpočátku v roli moderátora, později v roli účastníka diskuse).</p> <p>Kompoziční práce (charakteristika za využití různých způsobů charakterizace).</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Uvádí příklady literárních postav z vlastní četby, případně z divadelních a filmových představení a popíše jejich hlavní charakterové znaky. • Na konkrétních příkladech ukáže použité metody charakterizace (přímá a nepřímá, vlastní řeč postavy v monologu a dialogu, popis činů postavy, popis zevnějšku postavy, autorský komentář, charakterizace nomen-omen). • Zdůvodní u konkrétních literárních postav vztah mezi vnější podobou a vnitřní charakteristikou (postihne autorův záměr). • Objasní roli obrazných vyjádření v konkrétních textech pro kvalitu charakteristiky. • Uvádí příklad líčení pocitů, představ, nálad aj. abstraktních skutečností z vlastní četby. Popisuje obsah těchto sdělení a označuje výrazné jazykové a kompoziční prostředky. 	<p>Líčení – líčení pocitů, představ, nálad aj. abstraktních skutečností.</p>	<p>Spolupráce s VV – charakterizace na podkladě portrétní. Vztah mezi vnější podobou (působením) a vlastním charakterem.</p> <p>Upozornění na způsoby líčení emocí prostředky divadla a filmu.</p>	<p>Kompoziční práce (líčení pocitů apod.).</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Používá takové jazykové a kompoziční prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu a zároveň informují o věcném obsahu textu. • Používá v líčení vjemy všech smyslů a kombinuje je mezi sebou s cílem dosáhnout co největší působivosti. • Vytvoří líčení pocitů, představ, nálad apod. <ul style="list-style-type: none"> • Zpracovává informace formou výpisků, osnovy, konspektu, výtahu, pojmové (mentální) mapy a teze. • Dává informace do příčinných souvislostí. • Rozeznává informace objektivní a subjektivní a obhájí své určení objektivní a subjektivní pomocí posouzení hodnověrnosti zdrojů, signálů v jazykovém vyjádření a logických souvislostí. • Srovná mezi sebou texty 	<p>Výklad – věcné čtení a naslouchání (čtení jako zdroj informací), zpracování podkladových textů (mentální mapování, konspekt, teze, výtah), třídění informací na objektivní a subjektivní, kompozice, jazykové a formální náležitosti odborného textu (desetinná osnova, citace, poznámky pod čarou, odstavce, mezititulky, teze, seznam zdrojů, eventuálně rejstřík).</p>	<p>Spolupráce s HV a VV – znázornění emocí v hudbě a výtvarném umění.</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (získávání dovedností pro učení a studium).</p>	<p>Kompoziční práce (výklad).</p> <p>Využívání textů z učebnic dalších předmětů, případně i odborných časopisů.</p>
---	--	---	--

<p>popisné a výkladové a popíše jejich odlišnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybere vhodné jazykové prostředky pro výklad. • Navrhne vhodnou kompozici výkladového textu. • Sestaví přiměřený odborný text tak, aby splnil obsahové a formální požadavky (viz učivo). • Posoudí kvalitu svých i jiných přiměřeně náročných výkladových textů z hlediska srozumitelnosti, jazykové a kompoziční vhodnosti, případně z hlediska věcné správnosti. • Nachází hlavní myšlenky v modelových textech. • Porovnává výkladový a úvahový text a popíše rozdíly mezi nimi. • Provede rozbor přiměřeně náročných úvahových textů a popíše jejich téma, uvede podstatné argumenty, které autora vedou k jeho postoji k zobrazenému tématu. • Vytváří si poznámky ze čteného i slyšeného textu, 	<p>Úvaha – kritické čtení a naslouchání, analýza sdělovaného obsahu, podstata hodnocení, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu pomocí věcné a logické argumentace, obsahové a kompoziční náležitosti úvahy, jazykové prostředky úvahového stylu.</p>		<p>Kompoziční práce (úvaha).</p>
---	--	--	----------------------------------

<p>aby na jejich základě jednak porozuměl obsahu sdělení a jednak dokázal zaujmout postoj ke sdělenému obsahu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zformuluje kritéria, podle kterých je prováděno hodnocení problému v modelových ukázkách. • Rozpozná hodnocení (postoj), které není založeno na věcných argumentech od hodnocení věcně podloženého. • Věcnou argumentací obhájí svůj postoj k danému problému. • Porovnává jednotlivé postoje k přiměřeně náročnému tématu z více hledisek. • Zná možnosti kompoziční výstavby úvahy a základní jazykové prvky úvahového stylu. • Vytváří úvahové texty k přiměřeně náročným tématům. <ul style="list-style-type: none"> • Literární výchova 	<p>Literatura s historickou tematikou a lit. zobrazující mezilidské vztahy.</p>		<p>Hodnocení je založeno na posouzení kvality jednotlivých výstupů s přihlédnutím k žákově aktivitě při hodinách a jeho</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Uvede podstatné znaky historické literatury a lit. zobrazující mezilidské vztahy. • Uvádí příklady těchto obsahových typů literatury z vlastní četby. • Rozlišuje různé autorské přístupy k využití historických skutečností a usuzuje z těchto přístupů na předpokládaný cíl v oblasti působení na čtenáře. • Zná některé významné autory historické literatury (A. Jirásek, J. Loukotková, L. Vaňková, W. Scott, apod.). • Nachází souvislost literatury zobrazující mezilidské vztahy s využitím charakteristiky a vysvětlí příčinu této vazby. • Při popisu konkrétních děl používá základní literární pojmy poznané v sekundě (viz výstupy ze sekundy). • Vyjmenuje základní části 	<p>Bible a další reprezentativní texty naší a jiných kultur (podle výběru a záměru vyučujícího). Připomenutí české situace – problematika falzifikátů.</p>	<p>MV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení a uvědomění si nutnosti poznat kulturní kořeny jiných etnik a civilizačních okruhů).</p>	<p>projevovaného zájmu (zřejmého z kvality referátů, zápisů ve čtenářských denících apod.). Mluvené referáty a zápisy navazují na požadavky stanovené v primě (viz) a zároveň se inovují s postupným zvyšováním kvality mluveného projevu, stylistických schopností a novými poznatky z literární teorie. Každý žák přednese alespoň jeden referát z přečtené knihy ročně a napíše alespoň dva zápisy měsíčně do čtenářského (kulturního) deníku. Vedle toho je průběžně cvičena schopnost přednést umělecký text s komentářem vysvětlujícím zvolený způsob přednesu. K jednotlivým tematickým celkům literární výchovy zadává vyučující domácí četbu.</p> <p>Referáty.</p> <p>Společná četba a výklad.</p> <p>Použití filmových a hudebních ukázek.</p>
---	---	---	--

<p>Bible.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiblíží obsah Starého zákona v souvislosti s obsahem mytologie. • Popíše obsahové rozdíly mezi Starým a Novým zákonem. • Uvádí vlastnosti Krista, které ho zaujaly, a vysvětluje, proč je pokládá za aktuální v současnosti. • Nachází biblické motivy v moderních uměleckých dílech. • Zná běžně užívaná přísloví a příběhy, které mají původ v Bibli. • Vysvětlí souvislost některých morálních zásad svého života s biblickými motivy. • Zná některé další základní texty naší civilizace (středověké hrdinské eposy apod.) a vysvětlí, proč byly ve své době oblíbené a jaké podstatné hodnoty dané etapy sdělují. • Zná příklady základních textů jiných kultur (podle výběru vyučujícího). 	<p>Možnosti členění literatury podle kritérií obsahových, žánrových a formálních a jejich vzájemný</p>	<p>Spolupráce s VV a HV.</p>	<p>Práce s modelovými texty. Písemná práce ověřující zvládnutí</p>
--	--	------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • Navrhne členění literatury podle obsahových kritérií. • Přiblíží kritéria žánrového členění literatury. • Rozděluje texty na lyrické, epické a dramatické, případně lyricko-epické. • Zná básnické útvary (žánry) podle výběru vyučujícího. • Přiblíží výstavbu dramatu. • Vysvětlí rozdíl mezi pojmy drama a divadlo. • Určuje druhy lyriky podle užití tematiky. • Rozdělí texty na poezii a prózu. • Vysvětlí rozdíl mezi volným, vázaným veršem, básnickou prózou a prózou. • U přiměřených textů provádí versologický rozbor a charakterizuje eventuální rytmus a jeho vztah k obsahu. • Vysvětlí podstatu básnických prostředků z různých oblastí - rým, kakofonie, eufonie, afektivní pojmenování, 	<p>vztah.</p> <p>Některé básnické útvary lyrické i epické poezie.</p> <p>Formální členění literatury na poezii a prózu (obsahově-intonační normovanost, rytmus, stopy, v češtině běžné prozódické systémy a jejich vliv na charakter poezie).</p> <p>Příklady básnických prostředků z těchto oblastí – zvukové, lexikální, figury, tropy, rým, podle záměru vyučujícího (určitě, využití rýmu, metafory, metonymie, personifikace, přirovnání).</p>		<p>poznatků z literární teorie.</p>
---	---	--	-------------------------------------

<p>tropy - metafora, metonymie, personifikace, přirovnání, některé figury a vysvětlí jejich obsah s uvedením jednoduchých příkladů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná v přiměřeně náročných básnických textech poznané básnické prostředky a rozřídí je do skupin ve shodě s jejich podstatou (na tropy, figury aj.). • Vysvětlí příčiny odlišnosti básnických jazykových prvků (vyjádření) od běžného jazyka. • Vytváří krátké básnické texty, kde používá poznané formální prvky poezie a básnické prostředky. • Pokusí se vytvořit definici esteticky působivého textu. • Posoudí úspěšnost jednotlivých definic estetická. • Popíše prostředky jednotlivých uměleckých a mediálních oborů (literatura, divadlo, film, televize, případně další). 	<p>Specifika působení jednotlivých uměleckých oborů a médií – literatura, divadlo, film, televize apod. (způsob znázornění obsahu za využití možností každého oboru).</p>	<p>OSV – Kreativita (vytvářením vlastních textů podporovat fantazii a kreativitu).</p> <p>MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (posun v zobrazení stejného tématu různými médii).</p>	<p>Hodnocení formou diskuse ve třídě.</p> <p>Diskuse.</p> <p>Použití metody – zadání problému a schopnosti tvůrčího (divergentního) myšlení.</p> <p>Diskuse (se záměrem vyhodnotit</p>
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Porovná různá ztvárnění téhož námětu (literární, divadelní, filmové, případně televizní, případně i výtvarná zpracování apod.) • Vysvětlí přiměřeně svým znalostem a zkušenostem způsob působení jednotlivých uměleckých oborů nebo médií na čtenáře, diváka, posluchače atd. • Vzájemně toto působení porovnává a stanovuje výhody a nevýhody jednotlivých oborů, médií. • Navrhne vhodné umělecké obory, média pro znázornění různých témat a pro dosažení požadovaného účinku na diváka, čtenáře... <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje téma a cíl (záměr) „mediálního“ projektu. • Při plánování realizace „mediálního“ projektu cíleně pracuje s prostředky 	<p>Příprava „mediálního“ projektu, který se bude realizovat v prvním pololetí kvarty – stanovení tématu a způsobu mediálního zpracování, stanovení plánu realizace a propagace, (využití možností jednotlivých médií). Konkrétní poznatky vyplynou ze zvolené tematiky a vybraného média pro realizaci. Doporučený je hraný film, dokumentární film,</p>	<p>MdV – Tvorba mediálního sdělení (výběr prostředků vhodných pro zobrazení určitého obsahu v daném médiu). OSV – Kooperace a kompetice (spolupráce při přípravě mediálního projektu, schopnost týmové práce, řešit konflikty, rozvíjet nápady druhých, zaměření na úspěch týmu).</p>	<p>nabízená řešení).</p> <p>Práce v tvůrčích týmech, využití možností diskuse a argumentace pro stanovení optimálního obsahu a formy realizace mediálního projektu. Využití literárních a dalších zkušeností žáků (kulturní deníky apod.).</p> <p>Literární exkurze.</p>
---	--	---	---

<p>a možnostmi zvoleného média (zvolených médií).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytváří časový a organizační plán realizace projektu. • Navrhuje různé způsoby prezentace výsledků „mediálního“ projektu (internetová prezentace, plakáty, další možnosti reklamy, kontaktní akce apod.). 	<p>divadelní představení, happening, literární sborník, literárně-publicistický sborník, rozhlasový pořad, multimediální internetová prezentace, hypertext, tematický časopis, případně jiné.</p>	<p>Spolupráce s VV, HV, IVT, cizími jazyky podle aktuální potřeby vyplývající z charakteru projektu.</p>	
--	---	--	--

Třída : kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková výchova <p>Žák.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definuje podstatu slovníkové jednotky (lexému). • Správně používá slova vzájemně synonymická, antonymická. • Vysvětlí pomocí příkladů vztah homonymický. • Vysvětlí podstatu metafory a uvádí příklady rozšiřování slovního významu pomocí metafory. • Vysvětlí podstatu metonymie a uvádí příklady rozšiřování slovního významu pomocí metonymie. • Vyjmenuje možnosti rozšiřování slovní zásoby. • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření 	<p>Slovní zásoba a význam slova (opakování a prohlubování učiva) – slovo, sousloví, rčení, slovníková jednotka (lexém), významové vztahy mezi slovy, změny ve slovní zásobě (změny slovního významu pomocí metafory a metonymie, tvoření nových slov, přejímání cizích slov).</p> <p>Přejímání cizích slov jako způsob obohacování slovní zásoby.</p>		<p>Datace témat je orientační. Způsob realizace a hodnocení je nutné upravovat podle aktuální situace v dosahování konkrétních výstupů, základ tvoří v kvartě 6 kontrolních diktátů, další pravopisná cvičení podle potřeby, 6 přiměřených všestranných jazykových rozborů nebo písemných prací prověřujících zvládnutí jednotlivých jazykových témat.</p> <p>V průběhu roku se průběžně opakuje poznatky z předchozích ročníků, respektive jsou součástí kontrolních prací v tomto ročníku.</p> <p>Písemná práce (ověření znalostí ze slovní zásoby a významu slova).</p>

<p>českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • Vysvětlí příčiny přejímání cizích slov do češtiny a odhadne budoucí vývoj. • Rozpozná slova zjevně cizího původu. Vysvětlí důvody svého určení (pomocí argumentace založené na grafické a zvukové podobě slova). • Správně vyslovuje a píše běžná přejatá slova. • Na základě znalosti některých pravidel výslovnosti, pravopisu a skloňování přejatých slov 	<p>Skloňování přejatých cizích jmen obecných i vlastních. Výslovnost a pravopis přejatých slov (počešťování). Použití přejatých slov v praxi.</p>		<p>Kontrolní diktát. Písemná práce (ověření znalostí z cizích slov). Slovník cizích slov.</p> <p>Kontrolní diktát.</p> <p>Práce s texty. Tvorba vyjádření s užitím cizích slov a nahrazování cizích slov v textech.</p>
--	---	--	---

<p>odhadne výslovnost, pravopis a případné tvary u zatím neznámých slov. Své odhady porovnává se skutečnostmi ve Slovníku spisovné češtiny, Pravidlech českého pravopisu a Slovníku cizích slov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí vhodnost užití přejatých slov v konkrétních textech. • Zná česká synonyma k některým přejatým slovům a nahrazuje je jimi. <ul style="list-style-type: none"> • Ovládá pravopis velkých písmen v rozsahu školních Pravidel českého pravopisu. • Ovládá stavbu slova (odliší předponu, kořen, příponu, koncovku). • Předvede a vysvětlí na příkladech způsoby tvoření slov (odvozování, skládání a zkracování). 	<p>Pravopis velkých písmen v češtině (rozšíření a komplexní opakování).</p> <p>Slovotvorba (opakování učiva).</p> <p>Běžně užívané příslovečné spřežky.</p> <p>Tvarosloví (opakování učiva, určování slovních druhů ve složitých případech).</p>		<p>Kontrolní diktát.</p> <p>Písemná práce (ověření znalostí ze slovotvorby).</p> <p>Písemná práce (ověření znalostí z tvarosloví). Kontrolní diktát.</p> <p>Písemná práce (ověření znalostí</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Popíše způsob tvoření různých slov. • Vytváří slovní řady organizované podle vztahu mezi slovem základovým a utvořeným. • Píše správně pravopis související se způsobem utvoření slova. • Zná systém českého tvarosloví v probraném rozsahu. • Určí slovní druh ve složitějších případech za pomoci rozboru případu z hlediska sémantického, syntaktického a morfologického. • Ovládá skladbu v probraném rozsahu. • Popisuje vztahy mezi větnými členy pomocí pojmů – shoda, řízenost, přimykání. • Vysvětlí význam jednotlivých nepravidelností větné stavby. • Zná a správně používá interpunkční pravidla související s nepravidelnostmi větné 	<p>Skladba – opakování, vztahy mezi větnými členy (shoda, řízenost, přimykání), problematika záporu v češtině (mluvnický zápor, slovní zápor, dvojí zápor), přívlástek těsný a volný, syntaktický pravopis.</p> <p>Nepravidelnosti větné stavby – samostatný větný člen, dodatkově připojený větný člen, oslovení, citoslovce, částice, věta neúplná, věta neukončená, vsuvka a polovětné konstrukce (ostatní případy individuálně).</p> <p>Obecné výklady o jazyce – slovanské jazyky, jejich písmo, útvary českého jazyka a jazyková kultura.</p>		<p>z opakované skladby skladby). Kontrolní diktát.</p> <p>Písemná práce (ověření znalostí nové látky ze skladby).</p> <p>Práce s texty.</p>
--	--	--	---

<p>stavby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší zápor mluvnický a slovní. • Vyjadřuje významové odstíny pomocí kombinace záporů. • V jasných případech určí přívlastek těsný a volný a správně použije interpunkci. • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí <ul style="list-style-type: none"> • Ovládá syntaktický pravopis v probraném rozsahu. <ul style="list-style-type: none"> • Obhájí pomocí slovní zásoby příbuznost slovanských jazyků. • Pojmenuje grafické systémy slovanských jazyků. • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vrstvy 	<p>Mediální sdělení – zpráva, reklama, kritické naslouchání, komunikativní záměr mluvčího, manipulativní působení projevu.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (uvědomování si vztahu mezi obsahem, formou a autorským záměrem při tvorbě sdělení).</p>	<p>Práce s mediálními sděleními různých obsahů, záměrů a forem. Využití formy diskuse, metody problému, projektu, objevování ve výuce.</p> <p>Hodnocení Slohové a komunikační výchovy se opírá o prokázání požadovaných komunikačních a slohových dovedností v analýze a interpretaci různých sdělení, v mluvených projevech (každý žák přednese alespoň jednou za rok mluvní cvičení (forma proslovu k různým tématům a příležitostem) s cílem procvičit si probírané slohové postupy, dovednosti a útvary, vedle toho se</p>
---	--	---	--

<p>spisovného a nespisovného (obecná čeština, geografická a sociální nářečí) jazyka v jazykových projevech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá vhodně jednotlivé vrstvy jazyka. • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <ul style="list-style-type: none"> • Slohová a komunikační výchova • Analyzuje konkrétní mediální sdělení a vysvětlí jeho účel (informativní nebo zábavný nebo reklamní). • Označí prvky sdělení, které nesou věcnou informaci a prvky nesoucí emocionální informaci. • Posoudí vhodnost emocionálních sdělení ve 	<p>Publicistika, zpravodajství, publicistické žánry – zpráva, komentář, fejeton, reportáž, interview.</p>	<p>MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií na společnost, Tvorba mediálního sdělení (kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, oddělení významných a nedůležitých prvků ve sdělení, vyhodnocení hodnotících prvků ve sdělení (volba slov a záběrů), rozlišování různých typů sdělení, rozlišování mezi faktickým a fiktivním obsahem, vztah mezi mediálním sdělením a sociální zkušeností (sdělení ovlivněné předsudky, nezaujaté sdělení), identifikování postojů a názorů autora ve sdělení, vliv médií na společenský a individuální život, výběr vhodných výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení).</p> <p>Spolupráce s ostatními předměty na realizaci „mediálního projektu“ připraveného v tercii (především s OV, IVT, VV, HV).</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace,</p>	<p>aktivně účastní probíhajících diskusí k jednotlivým tématům. Ve svých mluvených výstupech je veden ke kultivovanému užití jazyka za současného užívání prvků neverbální komunikace. Dále je součástí hodnocení posouzení písemných prací (domácí práce, kompoziční práce, podílení se na probíhajících projektech).</p> <p>Kompoziční práce (úvaha nad tématem souvisejícím s komunikací).</p> <p>Práce s konkrétními mediálními sděleními (celostátní a regionální deníky, časopisy, televizní zpravodajství, bulvární periodika).</p>
--	---	---	--

<p>zprávách..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí argumentační základ hodnocení. • Navrhne zásady eticky přijatelné reklamy a aplikuje je na své zkušenosti z této oblasti (reklama tisková, televizní atd.) s cílem posoudit jejich etickou vhodnost. • Vytváří návrhy různých mediálních sdělení s různým záměrem – informativní, zábavný, reklamní, manipulativní. • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 		<p>Kreativita a Poznávání lidí (využití potenciálu jedince pro dosažení úspěchu celku, kultivace vzájemných vztahů při plnění společných úkolů, respekt, odpovědnost, využívání efektivních komunikačních strategií ve vzájemné komunikaci, schopnost spolupracovat). MdV – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu (realizace mediálního projektu do konkrétní formy, organizace práce v týmu – časový harmonogram, delegování úkolů a odpovědnosti, komunikace v týmu).</p>	<p>Kompoziční práce (útvary s publicistickými prvky).</p> <p>Využití metody diskuse, modelových vystoupení a zadávání problémů k řešení.</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Popíše cíle publicistické tvorby (rozliší cíl informativní, přesvědčovací (manipulativní), zábavný). • Rozliší poznané publicistické žánry podle charakteru jejich sdělení a komunikačního záměru. • U konkrétních textů určuje jejich konkrétní záměr. • Rozpozná zprávu a komentář, nachází rozdíly a vysvětlí jejich rozdílnou informativní povahu. • Popíše způsob uspořádání textů v celostátních denících a určí hlavní zásady konkrétních uspořádání. • Popíše způsob uspořádání televizních zpravodajství, definuje základní principy (význam – důležitost, užitečnost, negativita, senzačnost, kontrastnost, zábavnost, zpravodajství jako vyprávění). • Posoudí záměry textů v časopisech určených jejich věkové kategorii. 	<p>Komunikace – její charakter, komunikační žánry (proslov – monolog, dialog, diskuse), projev připravený, nepřipravený, písemný, ústní, komunikace internetová a e-mailová.</p>	<p>OSV – Komunikace (otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci).</p>	
---	---	--	--

<p>formě mezi připravenými a nepřipravenými projevy a vysvětlí tyto rozdíly právě připraveností (nepřipraveností) konkrétních projevů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popisuje rozdíly ve stavbě, jazyce a působení projevů písemných a mluvených a stanoví výhody a nevýhody jednotlivých realizací. • Vysvětlí, kdy je vhodné použít mluvený projev a kdy písemný. • Zařadí internetovou a e-mailovou komunikaci do rámce komunikace připravené a nepřipravené, písemné a ústní. <ul style="list-style-type: none"> • Zná základní obsahové, kompoziční a jazykové prvky výkladu a úvahy. • Posoudí kvalitu přiměřeně náročných výkladových a úvahových textů z hlediska srozumitelnosti a vhodného užití kompozičních a jazykových prvků. • Přiblíží jazykové a 	<p>Komerční a umělecká literatura – obsahová a formální charakteristika.</p>	<p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě (zvládnutí některých jazykových a stylistických dovedností potřebných pro realizování účasti občana ve veřejném životě jako účastníka, i jako organizátora).</p> <p>OSV – Komunikace (zvládnutí efektivní komunikace a základů asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci).</p>	<p>Vytváření modelových komunikačních situací a nácvik vhodných reakcí.</p> <p>Kompoziční práce (strukturovaný životopis pro potřeby přijímacího řízení na střední školy).</p> <p>Hodnocení literární výchovy je založeno na posouzení kvality jednotlivých výstupů s přihlédnutím k žákově aktivitě při hodinách a jeho projevovaného zájmu (zřejmého z kvality referátů, zápisů ve čtenářských (kulturních) denících apod.).</p> <p>Mluvené referáty a zápisy navazují na požadavky stanovené v primě (viz) a zároveň se inovují s postupným zvyšováním kvality mluveného projevu, stylistických schopností a novými poznatky z literární teorie. Každý žák přednese alespoň jeden referát</p>
---	--	---	---

<p>kompoziční prvky mluvené přednášky dané její mluvenou formou.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cíleně používá jak v mluvené, tak písemné formě vyjádření některé vhodné jazykové, tematické, zvukové a grafické prvky posilující soudržnost textu. • Objasní podobu administrativního stylu vzhledem k jeho smyslu a užití. • Zná formu a náležitosti přihlášky, úředního dopisu a strukturovaného životopisu. • Je schopen napsat výše uvedené útvary administrativního stylu. • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho 		<p>Rozbor textů.</p> <p>MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišení reality od zobrazovaných stereotypů jako reprezentace reality).</p> <p>Referáty.</p>	<p>z přečtené knihy ročně a napíše alespoň dva zápisy měsíčně do čtenářského (kulturního) deníku. Vedle toho je průběžně cvičena schopnost přednést umělecký text. K jednotlivým tematickým celkům literární výchovy zadává vyučující domácí četbu.</p>
--	--	--	---

<p>představitelé v české a světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiblíží rozdílné cíle komerční a umělecké literatury. • Uvádí příklady komerční a umělecké literatury ze své vlastní četby a své určení podpoří vhodnou argumentací. • Charakterizuje žánr románu. • Uvede druhy románu podle obsahu na základě vlastní četby. • Uvede možnosti (výhody) románu proti novele a povídky. • Charakterizuje základní motivy válečné (protiválečné) literatury. • Rozlišuje různé vnímání války v jednotlivých dílech. • Objasní obsah pojmu autorský postoj. 	<p>Žánr románu, válečná (protiválečná) literatura, humoristická literatura, autorský postoj.</p> <p>Literární věda – její struktura (literární teorie, historie a kritika), možnosti interpretace literárních děl, přiměřeně náročné metody interpretace pro tuto věkovou</p>		<p>Společná četba a rozbor textů.</p> <p>Využití čtenářských deníků.</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, o co znamená autorský postoj kritický, idylický, objektivní a subjektivní. • Uvede možnosti autorského postoje v oblasti emocionálního působení díla (komické, tragické a tragikomické). • V oblasti komična rozeznává humor, grotesku, satiru, absurditu, ironii, parodii a travestii. • Charakterizuje podstatu situačního a slovního humoru a uvádí jejich vhodné příklady. • Uvádí příklady užití různých typů komična a forem humoru ze své vlastní četby (případně ze zhlédnutých filmových, divadelních představení, televizních pořadů apod.). • Charakterizuje osobité autorské styly humoristických autorů (podle své četby). • Rozlišuje v textech prvky epické, lyrické a dramatické. • Charakterizuje obsah 	<p>skupinu.</p> <p>Základní etapy vývoje světové a české literatury.</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát (totalitní společnosti představené v umělecké literatuře).</p> <p>Využití poznatků z D, OV, Z.</p>	<p>Využití čtenářských deníků.</p> <p>Vyhledávání informací, práce se zdroji (např. monografie o spisovatelích, přehledné literární encyklopedie apod.).</p> <p>Písemná práce (interpretace literárního textu) ve spolupráci se slohovou a komunikační výchovou (výklad a úvaha).</p> <p>Využití diskuse.</p> <p>Literární exkurze.</p>
---	--	---	---

<p>(téma) lyrických textů (zvláště poezie) a jeho vztah k osobě autora.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovává základní druhy lyriky (intimní, reflexivní, společenská, apelativní, přírodní). • Vyjádří podstatu katarze (zvláště v oblasti dramatu) a uvádí příklady z vlastních zkušeností. • Zná různé formy dramatu a divadla podle výběru vyučujícího. <ul style="list-style-type: none"> • Uvádí funkce literatury na základě svých čtenářských zkušeností. • Charakterizuje jednotlivé funkce a nalézá typické tematické a formální okruhy literatury, pro které jsou typické. • Vytvoří si definici umělecké (esteticky působící) literatury a obhájí ji vhodnými argumenty a uvádí příklady umělecké literatury ze své četby. • Přiřadí pojmy utopie, antiutopie, alegorie, 			
---	--	--	--

<p>apokryf, společenská a ideologická funkce ke vhodným literárním, filmovým aj. dílům.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje texty obsahující hlavně společenskou (ideologickou) funkci a pojmenovává zobrazené problémy a dává je do sobě známých společenských, kulturních, filozofických aj. souvislostí. • Charakterizuje na přiměřené úrovni obsah literární teorie, historie a kritiky. • Zná zásady literární kritiky. • Najde hlavní myšlenky v konkrétních literárních kritikách (recenzích). • Zná zásady literární interpretace (zvláště nutnost podložit svá tvrzení věcnými argumenty). • Navrhne možný způsob (postup) interpretace literárního díla. 			
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří svou interpretaci literárního textu ve formě výkladu s úvahovými prvky (při využití dosavadních literárních, stylistických a gramatických znalostí a dovedností). • Zná na přiměřené úrovni vývojové členění literatury (antika, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, realismus, moderní literatura). • Charakterizuje literární tvorbu jednotlivých historických etap hlavními obsahovými a formálními znaky a nachází souvislosti podoby literatury s jemu známými skutečnostmi o dané době. • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 			
---	--	--	--

Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je zařazen do výuky v prvním až čtvrtém ročníku nižšího stupně gymnázia. Vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk a navazuje na výuku českého jazyka. Má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikativní dovednosti,

ale i specifické cíle a to vytvořit předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Výuku anglického jazyka absolvují všichni žáci od třídy prima s hodinovou dotací rozdělenou takto:

prima – 4h, sekunda – 4h, tercie a kvarta - 3h týdně.

Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky má být v případě výuky cizího jazyka dosaženo jazykové úrovně typu A2:

„ Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. velmi základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání). Může komunikovat při jednoduchých a rutinních úkolech, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných záležitostech. Umí s pomocí jednoduchých výrazů popsat aspekty svého vzdělání, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.“

Výuka *Anglického jazyka* je vedena převážně v cizím jazyce. Všechny hodiny jsou půlené, ve skupině je max. 16 studentů. Žáci mají k dispozici učebnici, pracovní sešit, angl. časopis dle vlastního výběru, např. R+R a ostatní doplňkové materiály (různé slovníky, nástěnné mapy, další obrazový materiál).

Vzhledem k tomu, že do primy přicházejí žáci z různých škol a tedy i na různé úrovni osvojení *Anglického jazyka*, je v prvním pololetí primy věnována velká pozornost opakování a snaze o sjednocení úrovně žáků.

Při výuce jazyka jsou do hodin vyváženě zařazovány všechny jeho složky - mluvení, četba s porozuměním, gramatika, poslech, slovní zásoba)

Výuka je propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky např. hraní rolí, dramatizace, improvizace, ap., využívá se nahrávek, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky je zařazována práce s internetem a různé tištěné i audiovizuální autentické materiály.

V předmětu jsou především formou integrace do běžné výuky realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vytváří praktické problémové situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí. Své názory prezentují svými myšlenkami a nápady v „projektech“.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky (projekty, nástěnky, apod.).
- podporuje žáky ke vhodné komunikaci v menších skupinách i před kolektivem celé třídy

Žák:

- komunikuje, argumentuje a naslouchá názorům jiných
- polemizuje

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí, vzájemně si pomáhají
- učí žáky toleranci

Kompetence občanské:

Učitel:

- usiluje o to, aby žáci ve svém písemném i mluveném projevu museli formulovat vlastní

postoje a názory a obhajovat je

- vede žáky ke sledování dění ve třídě, škole, místě bydliště a v celé společnosti a učí je adekvátně reagovat

Kompetence pracovní:

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a časopisů apod.)

- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

- poukazuje na propojení výuky *Anglického jazyka* a praktického života

- seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojí se do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i kamarádem, vyjádří svůj věk, porozumí, odkud lidé pocházejí. • Vyslovuje a čte se správnou výslovností přiměřeně obtížné texty (A1) • Pojmenuje dny v týdnu, měsíce v roce, popíše svůj školní rozvrh v jednotlivých dnech • Rozumí základním informacím o rodině a aplikuje je na svoji rodinu • Vyjádří, komu co patří • Popíše své okolí • Popíše svůj denní a týdenní program a porovná ho s jinými spolužáky • Vyjádří vlastními slovy preference • Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace na osvojovaná témata • Zeptá se na čas, odpovídá na otázku. Vyjádří, kdy se co odehrává • Odliší a správně používá 	<p>pravidla komunikace v každodenních situacích</p> <p>zásady výslovnosti a zaznamenání psaného projevu</p> <p>abeceda, hláskování</p> <p>dny, měsíce, číslovky základní, řadové</p> <p>zájmena, slovní zásoba</p> <p>přivlastňování 's, of i ve složitějších vazbách</p> <p>vazba there 's, there 're</p> <p>předložky místa</p> <p>přítomný čas prostý, frekvenční příslovce</p> <p>slovesa s citovým zabarvením like, dislike,...</p> <p>hodiny, dny, měsíce, roky</p> <p>předložky času</p> <p>způsobová. Slovesa-can, must, mustn 't</p> <p>rozkazovací způsob</p>	<p>PT6.1 – komunikace</p> <p>PT 6.3 – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PT6.4 - multikulturalita</p>	<p>V průběhu školního roku jsou používány různé formy hodnocení i výukových postupů – vždy adekvátně přizpůsobené úrovni skupiny, aktuálním materiálům (časopis, nahrávky, doplňkové materiály) i momentální situaci (svátky, prázdniny, reakce na představení, filmy, aktuální dění).</p> <p>Testy, rozhovory, ústní zkoušení, skupinové práce, projektové úlohy, modelové situace, diktáty, problémové úlohy</p>

<p>způsobová slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří a reaguje na jednoduché pokyny • Popíše osobu • Popíše obrázek, co se právě odehrává • Dorozumí se v jednoduché konverzaci, pochopí základní informace a přiměřeně reaguje • Ústně i písemně vyjádří své plány • Zná základní slovosled angl. věty, uvědomuje si odlišnosti oproti stavbě české věty • Vlastními slovy se vyjádří ústně i písemně o minulosti • Gramaticky správně zaznamená správnou podobu jednoduché věty a krátkého textu • Čte s důrazem na správnou výslovnost jednotlivé texty v učebnici, časopise. Vyhledá důležité informace v textu a káže je jednoduchým způsobem interpretovat za použití nové slovní zásoby 	<p>vazba have got, sl. zásoba přítomný čas průb., sl. zásoba</p> <p>poslechová cvičení, rozhovory žáků na zadané téma; slovní zásoba gramatické struktury verb+ ing to be going to</p> <p>pořádek slov v angl. větě</p> <p>minulý čas písemný překlad jednoduché české věty, krátký diktát, dopis, e-mail přiměřeně obtížné texty na různá témata četba, překlad, odpovědi na otázky osvojování nových slovíček</p>		
--	---	--	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Hovoří o letních prázdninách • Vyjádří své zájmy a popíše svůj volný čas • Rozliší a rozšíří použití způsobových sloves • Popíše průběh události v minulosti, odliší krátkodobý a dlouhodobý děj • Vyjádří směr cesty, zeptá se na cestu a porozumí jednoduchým instrukcím • Poradí a doporučí, co v dané situaci udělat či neudělat • Určí vlastnosti podst. jmen • Vyjádří svá rozhodnutí, pravděpodobné plány a předpovědi pro budoucnost • Vyjádří se a porozumí v běžných životních situacích, užívá vhodné výrazy • Rozliší slovní druhy a seznámí se s jejich anglickým názvoslovím • Rozezná stupně přídavných jmen, porovnává, vyjádří nej • Rozumí přiměřeně obtížným textům v učebnici, umí vyhledat důležité informace z 	<p>slovní zásoba, minulý čas slovní zásoba, předložkové vazby</p> <p>způsobová slovesa</p> <p>minulý čas průběhový</p> <p>slovesa a předložkové vazby k tématu. názvy obchodů, místa ve městě</p> <p>should, shouldn't</p> <p>počitatelná a nepočitatelná podst.jm; some, any budoucí čas – will, won't</p> <p>gramatické struktury, slovní zásoba; pozvání, nabídka a přiměřená reakce, přijmutí, odmítnutí, popis vlastností, žádost o povolení, vyjádření množství, rada, návrh, instrukce slovní zásoba</p> <p>2. a 3. stupeň příd. jmen</p> <p>poslechové aktivity k textům z učebnice, otázky k poslechům,</p>	<p>PT6.1 – komunikace PT 6.3 – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět PT6.4 - multikulturalita</p>	<p>V průběhu školního roku jsou používány různé formy hodnocení i výukových postupů – vždy adekvátně přizpůsobené úrovni skupiny, aktuálním materiálům (časopis, nahrávky, doplňkové materiály) i momentální situaci (svátky, prázdniny, reakce na představení, filmy, aktuální dění).</p> <p>Testy, rozhovory, ústní zkoušení, skupinové práce, projektové úlohy, modelové situace, diktáty,</p>

<p>textu a interpretovat je za použití nové slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převypráví příběh na základě otázek • Zaznamenává písemnou podobu věty a krátkého textu. • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<p>písně, práce s autentickými materiály vhodné diktáty a písemné překlady českých vět, vyprávění</p>		
--	---	--	--

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše svoji zkušenost, zážitky z minulosti • Určí, komu co patří • Při konverzaci vyjádří svá přání a preference • Rozliší vyjádření povinnosti s použitím různých časů • Vyjádří, co se stane za určitých podmínek • Převéde činný rod do trpného rodu v přítomném a minulém čase • Ujistí se o přijaté informaci a komunikuje při setkání s jinou osobou • Od používání jednoduchých vět přechází k souvětím • Kriticky zhodnotí výsledky svého učení – najde a opraví základní chyby • Reaguje na jednoduché písemné sdělení • Vyjadřuje se výstižně a souvisle k danému tématu a reaguje na otázky • Přečte rozsáhlejší anglický text • Rozumí krátkým a 	<p>minulý a předpřítomný čas</p> <p>přivlastňování</p> <p>opisné Have to</p> <p>podmínková souvětí 0,1. typu</p> <p>trpný rod</p> <p>dovětky</p> <p>Vztažná souvětí</p> <p>gramatické struktury, slovní zásoba, konverzace, vyprávění</p> <p>témata: film, TV; nemoci a zdraví, oblečení, popis člověka, hudba, hudební skupina, škola, mimozemské civilizace, části těla</p> <p>formální a neformální dopis, vyprávění, popis, dotazník</p> <p>Poslechové aktivity k textům z učebnice, otázky k poslechům, písně, práce s autentickými materiály</p>	<p>PT6.1 – komunikace</p> <p>PT 6.3 – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PT6.4 - multikulturalita</p>	<p>V průběhu školního roku jsou používány různé formy hodnocení i výukových postupů – vždy adekvátně přizpůsobené úrovni skupiny, aktuálním materiálům (časopis, nahrávky, doplňkové materiály) i momentální situaci (svátky, prázdniny, reakce na představení, filmy, aktuální dění).</p> <p>Testy, rozhovory, ústní zkoušení, skupinové práce, projektové úlohy, modelové situace, diktáty,</p> <p>Upravené texty příslušné jazykové úrovni</p>

<p>jednoduchým textům, umí vyhledat informace z textu a interpretovat je za použití nové slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
---	--	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Používá ve vyprávění minulý čas prostý a průběhový • Vyjádří vztahy a preference a zdůvodní svůj postoj • Porovná současnost a minulost • Seznámí se s reáliemi anglicky mluvících zemí • Gramaticky správně tvoří a obměňuje větné struktury • Omluví se a přijme omluvu. Několika způsoby vyjádří domněnku, pravděpodobnost, možnost • Hovoří o událostech v budoucnosti, používá všech doposud známých gramatických forem pro vyjádření budoucího času. • Tvoří slova pomocí předpon a přípon • Převádí přímou řeč na nepřímou • Čte nahlas, plynule, foneticky a intonačně správně texty přiměřeného rozsahu. • Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických 	<p>vyprávění, příběh minulé časy slovní zásoba</p> <p>Used to; opakovaný děj v minulosti reálie angl. mluvících zemí</p> <p>vyjádření množství a kvality; some/any/no; přítomné časy, předminulé časy vztahy mezi jednotlivými slovními druhy</p> <p>nepřímá řeč, otázka a žádost upravené texty příslušné jazykové úrovni</p> <p>témata: člověk; město, ve kterém bydlím; počítače, reálie angl. mluvících zemí, příroda, kultura, sport přiměřený písemný projev, slovní zásoba z různých okruhů</p>	<p>PT6.1 – komunikace PT 6.3 – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět PT6.4 - multikulturalita</p>	<p>V průběhu školního roku jsou používány různé formy hodnocení i výukových postupů – vždy adekvátně přizpůsobené úrovni skupiny, aktuálním materiálům (časopis, nahrávky, doplňkové materiály) i momentální situaci (svátky, prázdniny, reakce na představení, filmy, aktuální dění).</p> <p>Testy, rozhovory, ústní zkoušení, skupinové práce, projektové úlohy, modelové situace, diktáty,</p> <p>Autentické materiály, poslechové aktivity,...</p>

<p>materiálech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Použije dříve naučenou látku, postupně přidává další a další informace a aplikuje je při poslechu, četbě i ústním a písemném projevu • Rozvíjí své jazykové znalosti a dovednosti, zdokonaluje tak svůj písemný i ústní projev • Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 			
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení			
---	--	--	--

Předmět: Německý jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je zařazen do výuky v tercii a kvartě osmiletého gymnázia v rozsahu 3 hodin týdně v tercii a 4 hodin týdně v kvartě. **Od školního roku 2013/2014** vymezen jako **součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace**.

Podle Společného evropského referenčního rámce má být při výuce "Dalšího cizího jazyka" v kvartě dosaženo úrovně A1:

Rozumí známým výrazům z každodenního života a základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb a umí je také používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jiné osobě otázky např. o tom, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které má, a sám na podobné otázky také odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a zřetelně a je připravena pomoci.

Výuka německého jazyka probíhá ve skupinách. Je vedená převážně v němčině. Výuka předmětu Německý jazyk navazuje na mateřský jazyk český, využívá analogií s anglickým jazykem a jeho učivo se částečně prolíná se zeměpisem a občanskou výchovou.

Výuka je vedená podle učebnice *Beste Freunde* (nakladatelství Hueber) s důrazem na získání všech tří výstupních dovedností - receptivních, produktivních i interaktivních. Žáci mají k dispozici učebnici a pracovní sešit. Využívány jsou audionahrávky k učebnici, doplňková gramatická cvičení, on-line cvičení na internetu, videonahrávky a různý obrazový materiál či mapy. Žáci si osvojí aktivní práci se slovníkem i internetovým slovníkem. Seznámí se s odlišnostmi němčiny při psaní na počítači.

V předmětu Německý jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel :

- Zadává žákovi úkoly, aby samostatně vyhledával a třídil informace z různých zdrojů (učebnice, internet, knihy, časopisy, mapy apod.)
- Hodnotí práci žáka a učí ho pracovat s chybou, kterou nechápe jako nedostatek, nýbrž jako krok ke zlepšení
- Zařazuje do hodin samostatnou i skupinovou práci s různými výstupy
- Pomáhá žákovi pochopit systém německé gramatiky, zařazuje postupně do systému další jevy
- Prezentuje slovní zásobu ve vztazích : pracuje s asociogramy, protiklady
- Zařazuje do hodin cvičení na rozvoj jednotlivých dovedností žáka / poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev... /

Žák:

- Je motivován k naučení se určitých výrazů prostřednictvím projektů, exkurzí apod.
- Pracuje s portfoliem : hodnotí své výkony, uvědomuje si vlastní pokrok za určitou dobu, učí se autonomně
- Používá internacionalismy a anglicismy k nácvičku výslovnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- Vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáka problémy řešit pomocí situačních her a rozhovorů
- Podporuje fantazii, improvizaci a kreativitu žáka při řešení problémů

Žák :

- Vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- Uplatňuje získané dovednosti k řešení problémů, kde je nutná znalost cizího jazyka
- Zpracuje projekt, přičemž jej plánuje, připravuje, využívá své znalosti a dovednosti v cizím jazyce, týmově pracuje, hodnotí a prezentuje svou práci
- Pojmenuje problém, stanoví postup jeho řešení, najde spolupracovníky a problém řeší

Kompetence komunikativní

Učitel :

- Zadáváním projektů a prezentací rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky

- Nacvičuje s žákem strukturu mluvených i psaných projevů
- Podporuje žákovo sebevědomé vystupování před kolektivem, při praktické komunikaci

Žák :

- Písemně i ústně komunikuje v cizím jazyce na základě získaných znalostí a dovedností
- Formuluje a vyjádří své myšlenky tak, aby mu partner porozuměl
- Rozšiřuje si slovní zásobu
- Zlepšuje svou schopnost reagovat na slyšené i psané projevy
- Tříbí svou jazykovou paměť prostřednictvím poslechových cvičení a prací s texty v cizím jazyce
- Argumentuje, obhájí své stanovisko, umí stručně informovat o určité události
- Komunikuje nonverbálně
- Využívá získané znalosti a dovednosti v monologických i dialogických cvičeních

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- Zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žák procvičuje osvojené jazykové prostředky a nacvičuje hraní rolí
- Podporuje individuální schopnosti žáka k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- Seznamuje žáka s jinými zvyky, vztahy v cizích zemích (reálie)

Žák :

- Respektuje cizí názor a respektuje role při týmové práci
- Prezentuje a obhajuje své myšlenky při týmové práci
- Hodnotí sebe i druhé, práci skupiny, srovnává své výkony s výkony ostatních

Kompetence občanské

Učitel :

- Zadává mluvní i písemná cvičení tak, aby žák formuloval své postoje, hájil svá práva a práva ostatních a sledoval aktuální dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- Pomáhá žákovi poznávat společné prvky v dějinách
- Seznamuje žáka s problémy jiných zemí : rasismem, intolerancí, násilím

Žák :

- Zodpovědně plní zadané úkoly, cítí zodpovědnost za svou osobu, za skupinu, tým
- Toleruje rasové, náboženské odlišnosti
- Komunikuje s taktem a empatií
- Dodržuje pravidla slušného chování
- Respektuje zvyklosti a tradice cizích zemí, národů
- Uvědomuje si české tradice ve srovnání s jinými

Kompetence pracovní

Učitel :

- Vede žáka k organizování dlouhodobých úkolů a jejich plánování
- Napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie
- Zadáváním úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- Formuje žákovy pracovní návyky
- Pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu osvojování si slovní zásoby cizího jazyka

Žák :

- Pracuje se slovníkem, mapou, plánem, grafem apod.
- Prezentuje výsledky své práce a práce skupiny
- Pracuje s počítačem, internetem
- Pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro domácí úkoly, pro práci v hodinách, na projektu apod.
- Dodržuje řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky, médií

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Poslech s porozuměním

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat

Mluvení

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Třída: tercie a kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Používá pravidla německé výslovnosti Hláskuje jména, e-mailovou adresu Rozumí číslům, sdělí své tel. číslo Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně Vyjmenuje dny v týdnu, barvy Pozdraví kamaráda či dospělou osobu a rozloučí se Přečte správně z mapy názvy měst, států Vyhledá na internetu informace o německy mluvících zemích Představí sebe i jiné osoby Zeptá se na jméno Odpoví na jednoduchou	<p>Úvodní audioorální kurz Výslovnost Abeceda Pozdrav a rozloučení Dny v týdnu, barvy Čísla do 20 Německá jména a příjmení Německy mluvící země a jejich atributy</p> <p>Já Představení se Poděkování Prosba o opakování Vyplnění formuláře Otázka -odpověď Tykání -vykání</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p>	<p>Průběžné hodnocení: sloviček rozhovorů aktivity v hodině mluvnických cvičení krátkých písemných projevů práce s krátkými texty poslechu</p> <p>Po každé lekci větší test</p> <p>3x ročně prezentace v libovolné podobě</p>

<p>otázku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Sdělí základní informace o sobě • Představí členy rodiny • Popíše rodinnou fotografii • Správně čte krátké texty • Vypráví krátký obr. příběh • Zeptá se, kolik je hodin • Jednoduše popíše osobu (vzhled) • Pojmenuje a zeptá se na předměty okolo sebe • Vyjádří, co dělá rád/nerad • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • Pracuje se slovníkem • Posoudí správnost/nesprávnost tvrzení 	<p>Rodina Členové rodiny Základní prost. orientace Protiklady</p> <p>Přátelé Hodiny, doba trvání Adjektiva, zájmy</p> <p>Škola Školní potřeby a jejich vlastnosti Světové strany Německo - přírodní zajímavosti a památky</p> <p>Koníčky Dny v týdnu, denní program Rozhovory, e-maily</p> <p>Domácí zvířata</p>	<p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MKV - multikulturalita</p> <p>VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MV - tvorba med. sdělení</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí,</p>	<p>Prezentace: Moje rodina a já</p> <p>Prezentace: Moje třída/škola</p> <p>Prezentace: Přátelé a koníčky</p>
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Prikáže někomu něco • Orientuje se v mapě Německa • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • Popíše své činnosti během týdne • Telefonicky domluví odp. program • Odmítne navržený program • Napíše jednoduchý e-mail • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • Pojmenuje činnosti na počítači • Vyjádří, že něco má/nemá • Vypráví a napíše dopis o dom. zvířatech • Sdělí zákl. informace o Vídni • Vytvoří otázku i odpověď 	<p>Vídeň</p> <p>Kdy a kde Číslo do 100 Základní početní úkony Měsíce, roč. období Základní objekty ve městě</p> <p>Prázdniny Evropské země Typické prázdninové činnosti</p>	<p>komunikace MV - tvorba mediálního sdělení VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MV - tvorba mediálního sdělení VMEGS - obj. Evr.</p>	
---	---	---	--

<p>na místo a čas schůzky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše jednoduchou pozvánku • Počítá do 100 a vyjádří základní početní úkony • Vyjádří typické činnosti pro roční období a měsíce • Vyjádří cíl cesty • Zakoupí jízdenku • Zajistí si ubytování • Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • Napíše pozdrav z dovolené • Vytvoří a vyplní dotazník o sobě			
---	--	--	--

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše pokoj, byt, dům • Vyjádří představu o bydlení svých snů • Orientuje se v plánu města • Zeptá se na cestu a vysvětlí trasu • Rozumí základním nápisům ve městě • Podá informaci o městě • Poděkuje, vyjádří souhlas či odmítne pozvání • Vypráví o průběhu dne • Vyjádří své povinnosti (musím), schopnosti (umím), zákazy (nesmím) • Sdělí informace o své škole • Rozumí vyšším číselným údajům • Porozumí delšímu textu • Vytvoří interview s osobností • Vyjádří, co ho bolí, popíše potíže • Reaguje na lékařovy otázky • Popíše elementární situaci • Požádá o informaci (infocentrum, pošta) • Zakoupí jízdenku na nádraží 	<p>Bydlení Byt, nábytek Bydlení ve světě</p> <p>Město Zařízení ve městě Plán města Salzburg</p> <p>Můj den Denní program Číslo do 100 000 Povinnosti, schopnosti, dovednosti Aktivity dětí u nás a v Něm., Rak.</p> <p>Jídlo a pití</p> <p>Můj týden Rozvrh hodin Vyučování a školní předměty Využití volného času, sport</p> <p>U lékaře Části lidského těla</p>	<p>OSV - sebezpoznání a sebepojetí, komunikace MKV - multikulturalita</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evropu</p> <p>OSV - seberegulace, sebeorganizace, psychohygienu MKV - multikulturalita</p> <p>OSV - psychohygienu, komunikace MK - tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV - seberegulace, sebeorganizace, komunikace</p>	<p>Prezentace: Můj pokoj / Náš byt, dům</p> <p>Prezentace: Můj denní/týdenní program</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Nakoupí v obchodě • Zapojí se do rozhovorů (ve vlaku, autobuse) • Popíše aktuální počasí • Vyjmenuje a jednoduše popíše oblečení odpovídající počasí • Vyjádří činnosti závisející na počasí • Napíše blahopřání k Vánocům, Velikonocím • Pobláhopřeje ústně • Formuluje své plány na prázdniny • Vyjádří, co ho baví/nebaví • Vyjádří, co se mu líbí/nelíbí • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Nemoci, potíže</p> <p>Ve městě Nakupování Služby, informace Cestování - situace v dopr. prostředcích Povolání Berlín</p> <p>Počasí Počasí, roční období Typické činnosti Oblečení Svátky</p> <p>Prázdniny Plány na dovolenou, na prázdniny Zeměpisné názvy Oblečení Cestování</p>	<p>OSV - komunikace VMEGS - obj. Evr.</p> <p>MKV - multikulturalita</p> <p>VMEGS - obj. Evropu</p>	<p>Prezentace: Prázdniny</p>
---	--	---	------------------------------

Předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět *Francouzský jazyk* vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Je určen žákům tercie a kvarty osmiletého gymnázia, a to v rozsahu 3 hodiny týdně v tercii a 4 hodiny týdně v kvartě. Výuka francouzského jazyka navazuje na výuku českého jazyka a prvního cizího jazyka a její učivo se prolíná se zeměpisem a občanskou výchovou.

Výuka francouzštiny probíhá v učebně, která je vybavena moderní technikou napomáhající výuce. Výuka je vedena ve skupinách, probíhá převážně ve francouzštině, je vedená podle učebnice *Connexions*, s důrazem na získání všech výstupních dovedností – receptivních, produktivních a interaktivních. Žáci mají k dispozici kromě učebnice i pracovní sešit, který obsahuje vlastní CD, a proto mohou využít poslechová cvičení k domácí přípravě. Kromě učebnic jsou žákům k dispozici i audionahrávky k učebnicím, dále doplňková gramatická cvičení, videonahrávky, mapy, francouzské časopisy, které si mohou předplatit, dále videonahrávky, on-line cvičení na internetu a další obrazový materiál. Žáci získají dovednosti pracovat s e slovníkem a to i v jeho internetové podobě. Dále se seznámí s odlišnostmi při psaní na počítači.

Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky má být v případě dalšího cizího jazyka dosaženo v kvartě jazykové úrovně typu A1: „Rozumí známým výrazům z každodenního života a základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb a umí je také používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jiné osobě otázky např. o tom, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které má, a sám na podobné otázky také odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a zřetelně a je připravena pomoci.“

V předmětu Francouzský jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- Zadává samostatné práce a tím vede žáka k tomu, aby samostatně vyhledával a třídil informace z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy, učebnice)
- Vybírá vhodné tematické celky a tím vede žáky k osvojení důležitých poznatků, vhodných pro samostatnou komunikaci v cizím jazyce
- Dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která napomáhá k osvojení správných učebních návyků a osvojení slovní zásoby
- Pomáhá žákům pochopit systém francouzské gramatiky, postupně zařazuje další jevy
- Zařazuje do hodiny skupinovou či samostatnou práci, která obsahuje různé výstupy
- Hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich vlastní kritický postoj k práci
- Zařazuje do hodin cvičení, která rozvíjejí jednotlivé dovednosti žáka – poslech či čtení s porozuměním, písemný či ústní projev, atd.

Žák:

- Je motivován k naučení se výrazů prostřednictvím projektů a exkurzí
- Pracuje s portfoliem, kde hodnotí své výkony, uvědomuje si vlastní pokrok

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Vytváří modelové situace, ve kterých se může žák ve skutečném světě ocitnout, podněcuje k využití fantazie, intuice a kreativity při jejich řešení
- Vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáka řešit problémy pomocí situačních rozhovorů a her

Žák:

- Umí vyjádřit souhlas či nesouhlas s názorem ostatních při kolektivní práci
- Uplatňuje získané dovednosti
- Zpracuje projekt, který sám naplánoval, připravil a ve kterém využil svých znalostí a dovedností v cizím jazyce
- Pracuje týmově, hodnotí a prezentuje svoji práci
- Pojmenuje problém, určí postu jeho řešení a najde spolupracovníky a společně problém řeší

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Zadává projekty a prezentaci a tím rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- Nacvičuje s žákem strukturu psaných a mluvených projevů
- Podporuje vystupování žáka před kolektivem a při praktické komunikaci s rodilými mluvčími

Žák:

- Na základě získaných dovedností písemně i ústně komunikuje v cizím jazyce
- Formuluje a vyjádří své myšlenky tak, aby mu partner porozuměl
- Rozšiřuje sloslovní zásobu
- Zlepšuje svou schopnost reagovat na projevy
- Umí stručně informovat o určité události, obhájí svá stanoviska, argumentuje
- Využívá získané znalosti a dovednosti v různých monologických a dialogických cvičeních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje do hodin kooperativní vyučování a skupinovou práci, při které si žák procvičuje osvojené jazykové prostředky a nacvičuje hraní rolí
- Podporuje zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních, podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problému

Žák:

- Respektuje cizí názor a role při týmové práci
- Prezentuje a obhájí své myšlenky při skupinové práci
- Hodnotí a srovnává sebe i ostatní

Kompetence občanské

Učitel:

- Sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Žák:

- Je schopen na základě získaných dovedností komunikovat o jednotlivých společenských jevech a událostech

Kompetence pracovní

Učitel:

- Zadáváním práce vede žáky k systematičnosti
- Stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka k ústní komunikaci v cizím jazyce
- Vede žáka k organizování dlouhodobých úkolů a jejich plánování
- Napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie
- Formuje žakovy pracovní návyky

Žák :

- Pracuje se slovníkem, mapou, plánem, grafem apod.
- Prezentuje výsledky své práce a práce skupiny
- Pracuje s počítačem, internetem
- Pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro domácí úkoly, pro práci v hodinách, na projektu apod.
- Dodržuje řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky, médií
- Hodnotí svou práci i práci skupiny

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Používá pravidla francouzské výslovnosti • Hláskuje jména, • e-mailovou adresu • Rozumí číslům, sdělí své tel. číslo • Vyjmenuje dny v týdnu, barvy • Pozdraví kamaráda či dospělou osobu a rozloučí se • Přečte správně z mapy názvy měst, států • Vyhledá na internetu informace o francouzsky mluvících zemích • Představí sebe i jiné osoby • Zeptá se na jméno • Odpoví na jednoduchou otázku • Vyplní jednoduchý formulář • Rozumí elektronické zprávě • Sdělí základní informace o sobě • Představí členy rodiny • Popíše rodinnou fotografii • Správně čte krátké texty 	<p>Úvodní audioorální kurz</p> <p>Výslovnost Abeceda Pozdrav a rozloučení Dny v týdnu, barvy Čísla do 20 Francouzská jména a příjmení Francouzsky mluvící země a jejich atributy</p> <p>Já (Moi, se présenter) Představení se, představování ostatních Poděkování, prosba o opakování Vyplnění formuláře Otázka -odpověď Tykání -vykání</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p>	<p>Průběžné hodnocení: slovíček rozhovorů aktivity v hodině mluvnických cvičení krátkých písemných projevů práce s krátkými texty poslechy</p> <p>Po každé lekci větší test</p> <p>3x ročně prezentace v libovolné podobě</p> <p>Prezentace Moje rodina a já</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vypráví krátký obr. příběh • Zeptá se, kolik je hodin • Jednoduše popíše osobu (vzhled) • Vyjádří, co dělá rád/nerad • Rozumí krátkým textům a poslechům • Pojmenuje a zeptá se na předměty okolo sebe • Pracuje se slovníkem • Posoudí správnost/nesprávnost tvrzení • Prikáže někomu něco • Orientuje se v mapě Francie • Vypráví o svých koníčcích • Popíše své činnosti během týdne • Telefonicky domluví odp. program • Odmítne navržený program • Vytvoří otázku i odpověď na místo a čas schůzky • Napíše jednoduchou pozvánku • Počítá do 100 a vyjádří základní početní úkony • Vyjádří typické činnosti pro roční období a měsíce • Vyjádří cíl cesty 	<p>Rodina Členové rodiny Základní prost. orientace Protiklady, oficiální formulář Zájmy a záliby</p> <p>Přátelé Hodiny, doba trvání Adjektiva, zájmy, vlastnosti</p> <p>Škola Školní potřeby a jejich vlastnosti Světové strany Francie - přírodní zajímavosti a památky</p> <p>Koníčky Dny v týdnu, denní program Rozhovory, e-mailly, profese, zaměstnání</p>	<p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MKV - multikulturalita</p> <p>VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MV - tvorba med. sdělení</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace</p>	<p>Prezentace Moje třída/škola</p> <p>Prezentace Přátelé a koníčky</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Napíše pozdrav z dovolené • Vytvoří a vyplní dotazník o sobě 	<p>Kdy a kde Čísla do 100 Základní početní úkony Měsíce, roč. období Základní objekty ve městě Svátky ve Francii Volný čas Francouzů</p> <p>Prázdniny Evropské země Typické prázdninové činnosti Volnočasové aktivity</p>	<p>MV - tvorba mediálního sdělení VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p> <p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace MV - tvorba mediálního sdělení VMEGS - obj. Evr.</p>	<p>Prezentace: Prázdniny</p>
---	--	---	------------------------------

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže přijmout a odmítnout pozvání • Domluví čas a místo schůzky • Informacím porozumí • Umí pojmenovat potraviny • Dokáže objednávat jídlo v restauraci • Umí nakupovat • Orientuje se ve francouzské gastronomii • Vyjádří svůj názor • Orientuje se v plánu města • Zeptá se na cestu a vysvětlí trasu • Rozumí základním nápisům ve městě • Podá informaci o městě • Poděkuje, vyjádří souhlas či odmítne pozvání • Vypráví o průběhu dne • Vyjádří své povinnosti (musím), schopnosti (umím), zákazy (nesmím) • Popíše svůj týdenní rozvrh • Vyjádří své oblíbené činnosti • Mluví o volném čase 	<p>Počítač a e-mail Pozvání na schůzku Aktivity volného času Určování času</p> <p>Jídlo a vyjádření množství Potraviny Cena Nákupy Stravování</p> <p>Město Zařízení ve městě Plán města Prague Obchody a nakupování Škola Ekologie a třídění odpadu</p>	<p>Enviromentální výchova</p>	<p>Po každé lekci větší test</p> <p>Pozvánka do restaurace a jídelní lístek</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • Rozumí jednoduchým 	<p>Můj den Denní program Čísla do 100 000 Povinnosti, schopnosti, dovednosti, zájmy</p> <p>Můj týden Rozvrh hodin Vyučování a školní předměty Využití volného času, sport</p>		<p>Povídání o harmonogramu dne</p>
--	---	--	------------------------------------

<p>informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			
--	--	--	--

Předmět: Ruský jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Ruský **jazyk** je zařazen do výuky v tercii a kvartě osmiletého gymnázia v rozsahu 3 hodin týdně v tercii a 4 hodin týdně v kvartě. Vychází ze vzdělávacího obsahu Doplňujícího vzdělávacího oboru "Další cizí jazyk".

Podle Společného evropského referenčního rámce má být při výuce "Dalšího cizího jazyka" v kvartě dosaženo úrovně A1:

Rozumí známým výrazům z každodenního života a základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb a umí je také používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jiné osobě otázky např. o tom, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které má, a sám na podobné otázky také odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a zřetelně a je připravena pomoci.

Výuka ruského jazyka probíhá ve skupinách. Je vedená převážně v ruštině. Výuka předmětu Ruský jazyk navazuje na mateřský jazyk český, využívá analogii s anglickým jazykem a jeho učivo se částečně prolíná se zeměpisem a občanskou výchovou.

Výuka je vedená podle učebnice Klass 1, 2 (nakladatelství Klett) s důrazem na získání všech tří výstupních dovedností - receptivních, produktivních i interaktivních. Žáci mají k dispozici učebnici a pracovní sešit. Využívány jsou audionahrávky k učebnici, doplňková gramatická cvičení, on-line cvičení na internetu, videonahrávky a různý obrazový materiál či mapy. Žáci si osvojí aktivní práci se slovníkem i internetovým slovníkem.

V předmětu Ruský jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- Zadává žákovi úkoly, aby samostatně vyhledával a třídil informace z různých zdrojů (učebnice, internet, knihy, časopisy, mapy apod.)
- Hodnotí práci žáka a učí ho pracovat s chybou, kterou nechápe jako nedostatek, nýbrž jako krok ke zlepšení
- Zařazuje do hodin samostatnou i skupinovou práci s různými výstupy
- Pomáhá žákovi pochopit systém ruské gramatiky, zařazuje postupně do systému další jevy

- Prezentuje slovní zásobu ve vztazích: pracuje s sociogramy, protiklady
- Zařazuje do hodin cvičení na rozvoj jednotlivých dovedností žáka / poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev... /

Žák:

- Je motivován k naučení se určitých výrazů prostřednictvím projektů, exkurzí apod.
- Pracuje s portfoliem: hodnotí své výkony, uvědomuje si vlastní pokrok za určitou dobu, učí se autonomně
- Používá internacionalismy a anglicismy k nácvičku výslovnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáka problémy řešit pomocí situačních her a rozhovorů
- Podporuje fantazii, improvizaci a kreativitu žáka při řešení problémů

Žák:

- Vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- Uplatňuje získané dovednosti k řešení problémů, kde je nutná znalost cizího jazyka
- Zpracuje projekt, přičemž jej plánuje, připravuje, využívá své znalosti a dovednosti v cizím jazyce, týmově pracuje, hodnotí a prezentuje svou práci
- Pojmenuje problém, stanoví postup jeho řešení, najde spolupracovníky a problém řeší

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Zadáváním projektů a prezentací rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- Nacvičuje s žákem strukturu mluvených i psaných projevů
- Podporuje žákově sebevědomé vystupování před kolektivem, při praktické komunikaci

Žák:

- Písemně i ústně komunikuje v cizím jazyce na základě získaných znalostí a dovedností
- Formuluje a vyjádří své myšlenky tak, aby mu partner porozuměl
- Rozšiřuje si slovní zásobu

- Zlepšuje svou schopnost reagovat na slyšené i psané projevy
- Tříbí svou jazykovou paměť prostřednictvím poslechových cvičení a prací s texty v cizím jazyce
- Argumentuje, obhájí své stanovisko, umí stručně informovat o určité události
- Komunikuje nonverbálně
- Využívá získané znalosti a dovednosti v monologických i dialogických cvičeních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žák procvičuje osvojené jazykové prostředky a nacvičuje hraní rolí
- Podporuje individuální schopnosti žáka k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- Seznamuje žáka s jinými zvyky, vztahy v cizích zemích (reálie)

Žák:

- Respektuje cizí názor a respektuje role při týmové práci
- Prezentuje a obhajuje své myšlenky při týmové práci
- Hodnotí sebe i druhé, práci skupiny, srovnává své výkony s výkony ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- Zadává mluvní i písemná cvičení tak, aby žák formuloval své postoje, hájil svá práva a práva ostatních a sledoval aktuální dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- Pomáhá žákovi poznávat společné prvky v dějinách
- Seznamuje žáka s problémy jiných zemí: rasismem, intolerancí, násilím

Žák:

- Zodpovědně plní zadané úkoly, cítí zodpovědnost za svou osobu, za skupinu, tým
- Toleruje rasové, náboženské odlišnosti
- Komunikuje s taktem a empatií

- Dodržuje pravidla slušného chování
- Respektuje zvyklosti a tradice cizích zemí, národů
- Uvědomuje si české tradice ve srovnání s jinými

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáka k organizování dlouhodobých úkolů a jejich plánování
- Napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie
- Zadáváním úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- Formuje žákovy pracovní návyky
- Pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu osvojování si slovní zásoby cizího jazyka

Žák:

- Pracuje se slovníkem, mapou, plánem, grafem apod.
- Prezentuje výsledky své práce a práce skupiny
- Pracuje s počítačem, internetem
- Pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro domácí úkoly, pro práci v hodinách, na projektu apod.
- Dodržuje řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky, médií

Třída: tercie a kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Rusko, vybrané informace o zemi, jazyk, významné regiony, nejvýznamnější města, hlavní město (nejslavnější objekty, památky), nejznámější občané. Pojmenování osob a předmětů. Navazování známosti. Představení sebe a jiných osob.</p>	<ul style="list-style-type: none"> . ukázat na mapě Rusko . znát hlavní město Ruska . ukázat na mapě hlavní město, nejdůležitější města a oblasti Ruska . rozpoznat na fotografii slavné ruské osobnosti . říci (česky), do jaké jazykové skupiny patří čeština a ruština . pojmenovat osoby a předměty z rodinného a školního prostředí a zeptat se na ně . vyprávět o Rusku, jeho nejzajímavějších oblastech, slavných Rusech . vyprávět o významu ruštiny v současném světě a dějiny ruské abecedy . samostatně představit sebe a jiné osoby . navázat známosti 	<p>VMEGS - obj. Evr.</p> <p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p>	<p>Hodnocení je založeno na posouzení kvality jednotlivých výstupů s přihlédnutím k žákově aktivitě při hodinách a jeho projevovaného zájmu</p> <p>V průběhu roku se průběžně opakuje poznatý pravopis a jazykové poznatky.</p> <p>Hodnocení se opírá o prokázání požadovaných komunikačních dovedností.</p> <p>Datace témat je orientační.</p> <p>Způsob realizace a hodnocení je nutné upravovat podle aktuální situace v dosahování konkrétních výstupů.</p>
<p>Student a jeho rodina, členové rodiny. Škola, třída (základní vybavení). Pojmenování osob a předmětů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> . spojit zvuky s jejich grafickým zápisem . rozlišit přízvukné a nepřízvukné slabiky . psát jednotlivá písmena azbuky a správně je spojovat 	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p>	

<p>Školní prostředí, spolužáci, spolužačky, různé situace v hodinách. Student a jeho rodina, členové rodiny. Určení vykonávaných činností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> . přepsat tištěný text do textu psaného . přepsat zvuky nebo skupiny zvuků do jejich grafické podoby . užít hlavní znaky interpunkce . zapsat z poslechu krátký text obsahující známou slovní zásobu . přečíst tištěný text s vyznačenými přízvuky se správnou výslovností a intonací . pojmenovat a nazvat osoby a předměty z rodinného, školního a domácího prostředí . rozdělit slova podle rodu . z paměti vyjmenovat ruskou abkuku . nazvat činnosti vykonávané osobami ze školního a rodinného prostředí . navazovat známosti . představit sebe, kamarády a členy rodiny . zformulovat krátkou písemnou výpověď o rodině na základě dříve vypracovaného textu o sobě . časovat slovesa I. konjugace v přítomném čase (читать, 	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p>	
--	---	---	--

<p>Navazování známostí. Představení sebe a jiných osob. Služby - pošta, koupě známek, obálek, pohlednic. Školní knihovna. Petrohrad – základní informace. Určení příslušnosti</p>	<p>писать, делать, отвечать, спрашивать) . skloňovat slovesa II. konjugace v přítomném čase (говорить, кричать) . užit sloveso звать v obratech typu: меня зовут . ptát se a vyprávět o činnostech vykonávaných osobami ze školního a rodinného prostředí . zformulovat krátký text o své rodině</p> <p>. zeptat se a odpovědět na otázku, či je daná věc . odpovědět kladně a záporně na otázku typu: Ты знаешь, что это?, Утея есть...? . požádat na poště o obálku a známku . požádat v knihovně o knihu a časopis . říci, že někdo něco zná (umí) a co se učí . zformulovat krátký text na vlastní téma na základě dříve vypracovaného textu o sobě . vyhledat v textu určité informace . použít tázací zájmena</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace MKV - multikulturalita</p> <p>VMEGS - obj. Evr.</p>	
---	--	--	--

<p>Školní pomůcky. Student a jeho rodina, členové rodiny. Hlavní město Ruska (nejznámější objekty a památky - Kreml). Určení barev. Určení data.</p>	<p>чей?, чья? чьё? чьи? 'ПЛЛ., '_Le., '_LH. . použít první pád přivlastňovacích zájmen . časovat slovesa знать, изучать v přítomném čase . samostatně se ptát a odpovídat na otázky o příslušnosti osob a věcí . zformulovat krátké výpovědi na vlastní téma . samostatně přečíst a porozumět didaktickému textu, který obsahuje slovní zásobu a morfosyntaktické vazby z vyučovacího programu . uvést základní fakta o Petrohradu</p> <p>. nazvat některé vlastnosti předmětů (např. barvy) . tvořit tvary 1. pádu přídavných jmen . přetvořit rozhovor - do vzoru uvést jiné reálie . počítat do 1 00 . tvořit tvary 1. pádu řadových číslovek od 1 do 20 . určit denní datum</p>	<p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace</p> <p>VMEGS - obj. Evr.</p> <p>MKV - multikulturalita</p>	
--	---	--	--

<p>Určení času, názvy měsíců, dny v týdnu, data. Vyjádření přání a záměrů. Turistické regiony Ruska –Jaroslav</p>	<ul style="list-style-type: none"> . časovat slovesa I. konjugace v přítomném čase (танцевать, прятать) . skloňovat slovesa II. konjugace v přítomném čase (учить, говорить, любить, смотреть) . odpovědět kladně nebo záporně na otázky učitele . vyhledat v textu konkrétní informace . převyprávět obsah výpovědi nebo textu . vyjmenovat nejdůležitější památky moskevského Kremlu . samostatně přečíst a porozumět didaktickému textu, který obsahuje slovní zásobu a morfosyntaktické vazby z vyučovacího programu, a přidat mu nadpis . vyjádřit názor o osobě nebo předmětu pomocí známých přídavných jmen . vyprávět o moskevském Kremlu <ul style="list-style-type: none"> . nazvat dny v týdnu . nazvat měsíce . určit datum (bez roku) . skloňovat slovesa: хотеть, жить, учиться, заниматься 	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p>	
--	---	--	--

<p>Určení času, denní doby, roční doby, hodinového času. Trávení volného času. Různá jídla česká a ruská. Tradice a zvyky v Čechách a v Rusku (vyhánění zimy), nejpopulárnější svátky (Vánoce, Nový rok).</p>	<p>v přítomném čase . určit, kde se nachází daná osoba nebo předmět (předložky в, на s podstatnými jmény v 6. pádě) . zeptat se na místo, kde se nachází osoba nebo předmět . zeptat se a odpovědět na otázku, co chce daná osoba dělat . uvést základní informace o dané osobě, jak se jmenuje, kde bydlí . porozumět základnímu smyslu čteného textu . samostatně se zeptat a odpovědět na otázky týkající se vlastní osoby nebo cizích osob . nalézt v čteném textu konkrétní informace . uvést základní informace o Jaroslavi</p> <p>. nazvat roční období . říci, kdy je vykonávána daná činnost . pojmenovat nejdůležitější svátky v Česku a v Rusku a říci, kdy se slaví . určit denní doby . zeptat se na hodinu a určit čas . určit dobu trvání nějaké činnosti . přečíst a porozumět</p>	<p>VMEGS - obj. Evr. MKV - multikulturalita</p>	
---	--	---	--

<p>Setkání s vrstevníky. Nákupy, pojmenování hlavního zboží, ceny, zdvořilostní obraty během nakupování.</p>	<p>jednoduchému textu . zformulovat krátký text na základě dříve vypracovaného textu o sobě . porozumět smyslu vyslechnutého textu . vyjádřit obsah textu formou krátkého vyprávění . přečíst a porozumět krátkému původnímu textu a vymyslet mu název . vést rozhovor na téma zimních prázdnin . vyprávět o slavení Vánoc v Česku a v Rusku</p> <p>. vytvořit tvary minulého a budoucího složeného času sloves nedokonavých I. a II. konjugace . časovat slovesa видеть, смотреть v přítomném, minulém a budoucím prostém čase, rozlišit jejich význam . tvořit tvary 4. pádu podstatných jmen životných a neživotných a osobních zájmen . ptát se na cenu daného zboží a odpovídat na tuto otázku . ptát se na činnosti vykonávané v minulosti a odpovídat na tyto</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace MKV - multikulturalita</p>	
--	--	--	--

<p>Student, jeho zájmy, každodenní činnosti, trávení volného času. Hlavní město Ruska (nejznámější objekty a památky - hudební divadlo pro děti).</p>	<p>otázky . zeptat se na činnosti provedené v minulosti a odpovídat na otázky tohoto typu . vést krátké rozhovory se spolužáky s použitím osobních tvarů sloves pojících se s předměty ve 4.pádě(видеть,любить,ждать,фотографировать, смотреть) . porozumět konkrétním informacím ve vyslechnutém textu . využít čtený text pro formulaci vlastních názorů . vést rozhovor o vrstevnících z různých zemí . vést rozhovor o různých dopravních prostředcích</p> <p>. tvořit tvary minulého a prostého budoucího času dokonavých sloves I. a II. konjugace . ptát se na činnosti, které byly vykonávány v minulosti a</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr.</p>	
---	---	--	--

<p>Navazování známostí, přivítání, rozloučení, představení se. Zdvořilostní obraty.</p>	<p>odpovídat na tyto otázky kladně a záporně . ptát se na činnosti, které budou vykonány v budoucnosti a odpovídat na tyto otázky kladně a záporně . vyhledat v textu konkrétní informace . domyslet obsah textu na základě jeho nadpisu . vyprávět o činnostech vykonaných v minulosti nebo budoucnosti s užitím sloves dokonavých i nedokonavých . vypracovat krátký text o unikátním moskevském hudebním divadle pro děti</p> <p>přivítat se . rozloučit se . představit se . omluvit se . navázat známost . užít v rozhovoru zdvořilostní obraty</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p>	
---	--	---	--

Předmět: Matematika

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika pro nižší stupeň víceletého gymnázia vychází z oboru Matematika a její aplikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

V matematice budeme realizovat Osobnostní a sociální výchovu, která prolíná všemi předměty na nižším stupni gymnázia. Dalším průřezovým tématům se budeme věnovat jen okrajově.

Výuka matematiky je dotována čtyřmi hodinami týdně. Jedna hodina v týdnu je věnována převážně procvičování učiva a třída je při ní dělena na dvě skupiny.

Během celého školního roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná ústní hodnocení a písemné zkoušení, skupinová práce a jiné prezentace. Zvládnutí větších celků je prověřováno čtyřmi čtvrtletními písemnými pracemi. Kromě tradičních metod výuky matematiky použijeme k výuce vhodných témat a k procvičování učiva počítačovou učebnu.

Výuka matematiky je doplňována už tradičně plošnou účastí žáků primy a sekundy ve školním kole Pythagoriády, odkud nejlepší postupují do okresního kola. Dále se všichni studenti nižšího gymnázia účastní mezinárodní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii. Podporujeme účast studentů v matematické olympiádě, v korespondenčních seminářích. Snažíme se tak vypěstovat trvalý zájem o matematiku nejen jako o budoucí studijní obor.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Matematickým vzděláním v průběhu nižšího stupně gymnaziálního vzdělání významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je; přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli.

Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatní nejen v praxi, ale i v ostatních přírodovědných předmětech (např. fyzika, chemie, zeměpis). Chceme, aby v souladu s profilem absolventa školy dosáhl každý v matematické gramotnosti takové úrovně, aby splnil požadavky přijímacího řízení na jinou střední školu.

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti: žák procvičuje použití nabytých poznatků při řešení úloh, studuje jednoduché matematické texty během výkladu nového učiva nebo při nastudování řešených příkladů, vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- zařazuje problémové úlohy, žák řeší úlohu z více hledisek
- zařazuje práci v týmu, žák se naučí spolupracovat a komunikovat
- hodnotí průběžně výsledky práce žáka a tím vyvolá sebereflexi žáka: žák sám hodnotí svou práci a její výsledky, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy
- vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení úloh, žák se naučí srozumitelně formulovat své postupy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- přechází důsledně od jednoduššího problému ke složitějšímu (princip postupnosti)
- zařazuje problémové úlohy
- podporuje logické, empirické i heuristické postupy při řešení
- vysvětluje na příkladech induktivní, deduktivní přístup při řešení problému
- zadává současně i různě obtížné úkoly, žák si zvolí úlohu podle svých schopností
- rozebírá příčiny vzniku logické chyby v postupu řešení
- nechá žáky najít a opravit chybný krok v jiném způsobu řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke spisovnému a věcně správnému vyjadřování
- trvá na používání odborné terminologie

- podporuje komunikaci žáků při řešení problému v rámci skupiny: žáci se snaží pochopit úlohu, rozdělí si úkoly, hledají a navrhnou způsoby řešení a zdůvodňují je v rámci skupiny, skupina předvádí a obhajuje řešení před třídou, formuluje a vyvrací neoprávněné námitky a zdůvodňují je v rámci skupiny
- vyžaduje komentář při řešení úlohy
- ukazuje postup při řešení slovní úlohy: společné čtení, pochopení zadání, matematizace, matematické řešení, posouzení reálnosti výsledku, odpověď
- používá různé formy a metody práce k udržení pozornosti a aktivity
- využívá moderní způsoby komunikace (multimédia)
- motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely: výukové programy, studijní materiály, získávání a zpracování informací atd.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede s žákem při prověřování znalostí dialog, během kterého je žák schopen reflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání a chování
- podporuje práci v týmu, žák uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje perspektivnost navrženého postupu a spolupracuje s ostatními při řešení úkolu
- zařazuje úlohy o škodlivých důsledcích civilizace a špatném životním stylu a tím může posílit pozitivní vztah žáka k vlastnímu zdraví

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění uložených úkolů.
- vede žáky ke kritickému přijímání tvrzení a informací
- umožní žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel
- kontroluje plnění závazků a povinností
- střídáním činností adaptuje žáky na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vede žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek, kalkulaček a VT

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ● vyjmenuje předchůdce a následovníka daného čísla ● zapíše číslo v rozvinutém i zkráceném zápisu ● zaokrouhluje na daný řád, na daný počet platných cifer ● sčítá čísla z paměti i písemně, používá komutativní zákon ● násobí čísla z paměti, písemně podle obtížnosti ● při dělení zapíše výsledek i se zbytkem 	<p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ● číselná osa ● porovnání čísel podle velikosti ● rozvinutý a zkrácený zápis čísla ● sčítání a odčítání, vlastnosti ● násobení, vlastnosti ● dělení beze zbytku se zbytkem 		<p>Během celého školního roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná ústní hodnocení a písemné zkoušení, skupinová práce a jiné prezentace. Zvládnutí větších celků je prověřováno čtyřmi čtvrtletními písemnými pracemi.</p> <p>pouze opakovací téma, žáci znají ze ZŠ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ovládá čtení a psaní desetinných čísel, znázorní desetinné číslo na číselné ose ● provádí početní operace ● dovede zaokrouhlovat na požadovaný řád ● převádí desetinná čísla na zlomky a naopak ● rychle násobí a dělí desetinná čísla mocninami deseti ● převádí jednotky délky (mm, cm, m, km) jednotky hmotnosti (mg, cg, g, kg, q, t) ● převádí jednotky času (s, min, h, d, r) 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ● číselná osa ● zápis desetinného čísla desetinným zlomkem ● zápis desetinného zlomku číslem ● sčítání a odčítání desetinných čísel ● násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem ● jednotky délky, hmotnosti ● násobení desetinných čísel ● dělení desetinných čísel ● jednotky času ● rozvinutý zápis desetinného čísla 	<p>fyzika – výpočty, jednotky zaokrouhlení výsledku</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ● rozezná soudělná a nesoudělná čísla ● rozkládá číslo na součin prvočinitelů ● zkoumá dělitelnost na základě kritérií dělitelnosti ● najde největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek ● řeší slovní úlohy využívající dělitelnost ● využívá terminologii dělitelnosti v oboru přirozených čísel, modeluje konkrétní situace 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ● násobek a dělitel ● prvočísla a čísla složená ● znaky dělitelnosti ● rozklad čísla na součin prvočinitelů ● společný dělitel, největší společný dělitel ● společný násobek, nejmenší společný násobek ● slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> ● zobrazí číslo na číselné ose ● objasní pojem opačné číslo ● uspořádá celá čísla podle velikosti ● určí absolutní hodnotu celého čísla, vysvětlí na číselné ose ● provádí početní operace v oboru celých čísel, zvládá výrazy se závorkami ● užívá záporná čísla v praxi 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ● celá čísla na číselné ose ● uspořádání celých čísel ● absolutní hodnota (model geometrický) ● čísla opačná ● porovnání celých čísel ● sčítání a odčítání celých čísel ● násobení a dělení celých čísel ● číselné výrazy – pořadí početních operací 	<p>fyzika – teplota dějepis – časová osa</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● pojmenuje části zlomku ● zaznamená grafický obraz zlomku na číselné ose ● krátí a rozšiřuje jednoduché zlomky ● uspořádá zlomky podle 	<p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zlomek, zápis zlomku desetinným číslem ● periodické číslo ● zlomek nepravý, smíšené číslo ● znázornění na číselné ose 		

<ul style="list-style-type: none"> • velikosti • převede zlomek na desetinné číslo a naopak • sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky, výsledek uvede zlomkem v základním tvaru • převede složený zlomek na zlomek jednoduchý • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování, krácení zlomku • porovnání zlomků • sčítání a odčítání • násobení a dělení • složené zlomky 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rovinný úhel • určí velikost úhlu úhломěrem nebo výpočtem • sestrojí úhel dané velikosti • rozlišuje jednotlivé druhy úhlů, sestrojí jejich osu • daný úhel přenese do libovolné polohy • rozezná úhly vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné, určí jejich vlastnosti a velikosti • sčítá i odčítá úhly graficky 	<p>Úhly</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem úhel • jednotky (stupně) • rýsování a měření úhlu • rozdělení úhlů podle velikosti • přenášení úhlů, grafické sčítání, odčítání, násobení • osa úhlu • dvojice úhlů 	<p>zeměpis – azimut, zeměpisná měření fyzika – magnetické pole Země</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne o shodnosti daných útvarů • načrtne nebo sestrojí osově (středově) souměrný objekt • rozhodne, je-li rovinný útvar osově (středově) souměrný 	<p>Osová a středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • shodné útvary • osová souměrnost • středová souměrnost 	<p>výtvarná výchova - písmo</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • určí osu souměrnosti (střed souměrnosti) osově (středově) souměrného útvaru, dokáže ji (ho) sestrojít 			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje dané útvary, popíše jejich vlastnosti, používá termíny: vrchol, strana, hrana, stěna, úhlopříčka • sestrojí čtverec, obdélník, jestliže zná strany • zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání • používá vzorce pro výpočet obvodu, obsahu, povrchu a objemu • převádí jednotky obsahu a objemu 	<p>Čtverec, obdélník, krychle, kvádr</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis obrazců, těles • základní konstrukce čtverce, obdélníka • znázornění těles • obvod a obsah čtverce a obdélníka • povrch a objem krychle, kvádrů • převody jednotek obsahu a objemu (i ha, a, ml, dl, l, hl) 	fyzika – jednotky, obsah, objem	opakování ze ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> • popíše trojúhelník, vyznačí vnitřní i vnější úhly trojúhelníka, sestrojí výšky, těžnice, těžiště trojúhelníka • dopočítá třetí úhel trojúhelníka, používá trojúhelníkovou nerovnost • rozeznává jednotlivé druhy trojúhelníků • vypočítá obvod a obsah ze známých prvků • nalezne shodné trojúhelníky, zdůvodní svůj výběr • sestrojí trojúhelník podle věty 	<p>Trojúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis trojúhelníka • součet vnitřních úhlů trojúhelníka, trojúhelníková nerovnost • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, ostroúhlý, tupoúhlý • obvod, obsah trojúhelníka • shodnost trojúhelníků • věty o shodnosti trojúhelníků 		

sss, sus, usu ● sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	● základní konstrukce trojúhelníku		
--	------------------------------------	--	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje části mocniny, odmocniny z paměti umocňuje a odmocňuje některá přirozená čísla vypočítá mocniny a odmocniny s pomocí kalkulačky, výsledek zaokrouhluje uspořádá mocniny, odmocniny podle velikosti odhadne výsledek umocňování, odmocňování provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	Druhá mocnina a odmocnina <ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina druhá odmocnina 		Během celého školního roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná ústní hodnocení a písemné zkoušení, skupinová práce a jiné prezentace. Zvládnutí větších celků je prověřováno čtyřmi čtvrtletními písemnými pracemi.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje aritmetickou a geometrickou podobu věty pozná pythagorejskou trojici, rozhodne zda tři čísla mohou být stranami pravoúhlého trojúhelníka aplikuje větu na slovních úlohách, načrtne model, řeší úlohy z praxe 	Pythagorova věta <ul style="list-style-type: none"> odvození Pythagorovy věty užití Pythagorovy věty v rovině, v prostoru 	fyzika – nakloněná rovina, kolmé síly	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje útvary podle vlastností, zná pojmy 	Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> čtyřúhelník 		

<p>vztahující se k rovinným útvarům a graficky je znázorňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá obvod a obsah ze zadaných prvků • sestrojí čtyřúhelník, využije jeho vlastnosti • odhaduje a počítá obsahy a obvody základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • lichoběžník • rovnoběžník • kosočtverec 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání, určí počet vrcholů, hran, stěn, úhlopříček • pojmenuje hranoly podle vlastností • odhadne a vypočítá povrch a objem 	<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis hranolu • rozdělení hranolů • síť hranolu • povrch hranolu • objem hranolu 		opakování ze ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> • popíše kruh, kružnici jako množinu bodů dané vlastnosti • vyjmenuje možnosti pro vzájemnou polohu dvou útvarů, umí je sestrojit • zná Thaletovu kružnici, využije ji při konstrukci tečny kružnice z bodu vně kružnice • rozlišuje části kruhu – výseč, úseč, mezikruží • vypočítá obvod, obsah kruhu ze známého průměru, poloměru • načrtne válec ve volném rovnoběžném promítání 	<p>Kruh a válec</p> <ul style="list-style-type: none"> • kružnice – vzájemná poloha přímků a kružnice, dvou kružnic, Thaletova kružnice, tečna kružnice • kruh – části kruhu • obvod kruhu • obsah kruhu • válec – síť, povrch, objem 		

<ul style="list-style-type: none"> ● načrtne a sestrojí síť základních těles ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 			
<ul style="list-style-type: none"> ● definuje poměr, převádí ho na základní tvar, využívá v příkladech ● dokáže vyjádřit vztah celku a části, případně několika částí poměrem ● početně dělí celek na části v daném poměru, změni číslo v daném poměru ● pracuje s měřítky map a plánů, řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem 	Poměr <ul style="list-style-type: none"> ● definice poměru ● rozšiřování a krácení poměru ● postupný poměr ● měřítko plánu a mapy 	zeměpis – měřítko mapy	
<ul style="list-style-type: none"> ● určí vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti ● vyjadřuje různými způsoby přímou i nepřímou úměrnost (graf, tabulka, funkční předpis) ● využije trojčlenku při řešení slovních úloh 	Přímá a nepřímá úměrnost <ul style="list-style-type: none"> ● soustava souřadnic v rovině ● přímá úměrnost ● nepřímá úměrnost ● trojčlenka 	fyzika – graf, výpočty	
<ul style="list-style-type: none"> ● definuje procento, promile ● vypočítá základ, procentovou část, počet procent ● zjistí případy užití procent v praxi ● řeší aplikační úlohy na procenta 	Procenta <ul style="list-style-type: none"> ● definice procenta, promile ● základ, procentová část, počet procent ● slovní úlohy na procenta ● úroková míra a úrok 	chemie – koncentrace látek finanční matematika	

<ul style="list-style-type: none"> ● vyřeší jednoduché úlohy o úrokování ● sestaví vlastní úlohy na procenta ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● uvede příklady výrazů s proměnnými známé z fyziky, geometrie ● určí hodnotu výrazu pro dané proměnné ● definuje mnohočlen, rozlišuje jeho členy, určí koeficienty ● provádí základní operace s mnohočleny 	<p>Výrazy 1 – mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none"> ● výrazy s proměnnými ● mnohočlen ● sčítání a odčítání mnohočlenů ● násobení mnohočlenů ● dělení mnohočlenu jednočlenem 		
<ul style="list-style-type: none"> ● u číselného souboru určí aritmetický průměr ● ze sloupkového a kruhového diagramu vyčte informace o popsaném souboru ● vyhledá, vyhodnocuje a zpracovává data ● porovnává soubory dat ● vytvoří vlastní statistický soubor, sestrojí k němu diagram 	<p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> ● aritmetický průměr ● diagramy 	<p>fyzika – zpracování výsledků opakovaného měření</p>	

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ● vyjádří mocninu se záporným exponentem pomocí mocniny s přirozeným exponentem ● provádí početní operace s mocninami ● na kalkulačce určí hodnotu mocniny, zaokrouhlí výsledek ● převádí číslo v desítkové soustavě na číslo v semilogaritmickém tvaru a naopak ● semilogaritmický tvar čísla zadá do kalkulačky, z kalkulačky správně přečte a zapíše ● zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<p>Mocniny s celým exponentem</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mocniny s přirozeným exponentem ● mocniny se záporným celým exponentem ● sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin ● mocnina součinu a podílu ● zápis čísla v semilogaritmickém tvaru 	<p>fyzika - výpočty</p>	<p>Během celého školního roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná ústní hodnocení a písemné zkoušení, skupinová práce a jiné prezentace. Zvládnutí větších celků je prověřováno čtyřmi čtvrtletními písemnými pracemi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● rozlišuje pojmy rovnost, rovnice, nerovnost, nerovnice ● používá při řešení ekvivalentní úpravy, logicky je chápe ● chápe význam zkoušky při řešení rovnice ● ověřuje správnost řešení nerovnice ● zapíše řešení nerovnice intervalem, množinou bodů, znázorní ho na číselné ose ● formuluje a řeší reálnou situaci 	<p>Lineární rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rovnost, rovnice ● ekvivalentní úpravy rovnic ● slovní úlohy ● nerovnost, nerovnice ● ekvivalentní úpravy nerovnic ● zápis řešení nerovnice 		

<p>pomocí rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> ● provádí základní konstrukce ● využívá matematickou symboliku ● načrtne a sestrojí rovinné útvary ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových i nepolohových konstrukčních úloh ● řeší konstrukční úlohy ve všech částech ● sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník s využitím MBDV a vlastností osové a středové souměrnosti ● zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů s využitím potřebné matematické symboliky 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ● základní konstrukce ● množiny bodů dané vlastnosti ● konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> ● chápe odvozené vzorce a umí je použít ● provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a pomocí vzorců 	<p>Výrazy 2 – rozklady mnohočlenů, lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ● druhá mocnina dvojčlenu ● rozdíl druhých mocnin ● dělení mnohočlenu 		

<ul style="list-style-type: none"> ● určí podmínky pro lomený výraz ● efektivně najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel, využívá je při početních operacích s lomenými výrazy ● matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<p>mnohočlenem</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozklad mnohočlenu na součin ● nejmenší společný násobek, největší společný dělitel mnohočlenů ● zavedení lomeného výrazu ● určení podmínek, pro něž má výraz smysl ● krácení a rozšiřování lomeného výrazu ● sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů ● složené lomené výrazy a jejich úpravy 		
<ul style="list-style-type: none"> ● definuje jehlan a kužel, popisuje jeho části ● načrtne tělesa ve volném rovnoběžném promítání, načrtne jejich síť ● používá vzorce pro výpočet povrchu a objemu ● řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Jehlan, kužel</p> <ul style="list-style-type: none"> ● definice jehlanu, kužele ● síť a povrch ● objem 		

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ● řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, určuje podmínky, provádí zkoušku ● řeší výhodně neúplnou kvadratickou rovnici, využívá rozklad kvadratického trojčlenu ● zná vzorec pro výpočet kořenů kvadratické rovnice, umí ho použít ● vypočítá neznámou ze vzorce ● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<p>Rovnice 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rovnice s neznámou ve jmenovateli ● kvadratická rovnice ● slovní úlohy 	<p>fyzika – úpravy vzorců</p>	<p>Během celého školního roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná ústní hodnocení a písemné zkoušení, skupinová práce a jiné prezentace. Zvládnutí větších celků je prověřováno čtyřmi čtvrtletními písemnými pracemi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● řeší soustavu dvou lineárních rovnic, vybírá si nejvhodnější metodu (sčítací, dosazovací) ● zapisuje výsledek jako uspořádanou dvojici čísel ● volí počet neznámých pro řešení slovních úloh ● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<p>Soustava rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> ● definice soustavy rovnic ● metody řešení soustavy rovnic ● slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> ● chápe rozdíl mezi předpisem funkce a řešením rovnice ● rozezná funkční vztah od jiných vztahů ● vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, předpisem ● určí souřadnice průsečíků grafů funkce s osami souřadnými 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ● funkce jako přiřazení ● zadání tabulkou, grafem, předpisem ● závisle a nezávisle proměnná, definiční obor, obor hodnot, vlastnosti funkce 	<p>fyzika – vztahy mezi veličinami, grafy, zvláště úlohy z kinematiky</p> <p>výpočetní technika – grafy funkcí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vyšetří průběh funkce, určí základní vlastnosti • aplikuje dovednosti v praktických úlohách (hlavně z fyziky) • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • užívá logické úvahy a kombinační úsudek při řešení problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 			
<ul style="list-style-type: none"> • chápe souvislost mezi běžně používaným pojmem podobnosti a matematickou definicí podobnosti • rozhodne o podobnosti útvarů, zdůvodní, určí koeficient podobnosti • rozdělí úsečku na části v daném poměru, změni ji v daném poměru • užívá věty o podobnosti k důkazům vlastností objektů • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • podobnost • podobnost geometrických útvarů • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti 	fyzika – geometrická optika	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku • určí hodnoty goniometrických funkcí na kalkulačce 	<p>Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens 	fyzika – nakloněná rovina, rozklad sil	

<ul style="list-style-type: none"> ● řeší aplikační úlohy, znázorní zadání graficky a numericky dopočítá 	<ul style="list-style-type: none"> ● řešení úloh o trojúhelníku ● užití goniometrických funkcí v praktických úlohách 		
<ul style="list-style-type: none"> ● rozlišuje kouli a kulovou plochu, popisuje její části ● zná a používá vzorce pro výpočet povrchu a objemu, aplikuje v praktických úlohách ● charakterizuje všechny dosud známé prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti 	<p>Koule</p> <ul style="list-style-type: none"> ● definice koule a jejích částí ● povrch koule ● objem koule 	<p>zeměpis – Sluneční soustava chemie, fyzika – model atomu</p>	

Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Je určen všem žákům primy v rozsahu jedna hodina týdně a sekundy v rozsahu dvě hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Informatika seznamuje žáky s nově vznikajícími potřebami informační společnosti, prohlubuje jejich schopnost využívat a lépe se orientovat ve světě softwaru a informací. Informatika učí žáky zkvalitnit a zefektivnit řešení problémů, přípravu na vyučování a další vzdělávání pomocí osobních počítačů, dalších digitálních zařízení, školní sítě i Internetu. Výpočetní technika umožňuje žákům získané informace dále obsahově i graficky tvořivým způsobem zpracovávat, usnadňuje komunikaci mezi jednotlivci a institucemi, zvyšuje dostupnost vzdělávání žákům. Do vyučovacího předmětu jsou začleněna následující průřezová témata: Mediální výchova. Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává je s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede žáky k samostatné práci i spolupráci
- vhodnými úkoly motivuje žáky, aby využívali ke svému dalšímu vzdělávání interaktivní distanční formy vzdělávání nabízené na internetu
- vede žáky ke zpracovávání informací do podoby referátů a prezentací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- přesnými pokyny učí schopnosti formulovat své požadavky v interakci s počítačem.
- kontrolou výsledků dbá na to, aby žáci při práci s informacemi ověřovali kvalitu informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat potřebu efektivní spolupráce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji.

Kompetence občanské

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- důslednou kontrolou dbá na ověření věrohodnosti informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich vzájemnou návaznost

Kompetence pracovní

Učitel:

- vhodným metodickým postupem vede žáky k ovládnutí základních funkcí digitální techniky, učí je diagnostikovat a odstraňovat základní jednoduché běžné problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, ošetřuje je a chrání před poškozením
- svým příkladem vede žáky k dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel, předpisů, poskytování první pomoci při úrazu
- vyžaduje výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů a chápat funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává a zpracovává informace. • Charakterizuje pojem informace. • Kriticky posoudí relevanci a kvalitu informačních zdrojů. • Respektuje při práci s informacemi platné etické a právní normy. • Zná a uplatňuje při práci s PC ergonomické a hygienické zásady. • Charakterizuje jednotlivé komponenty počítače a jejich funkce. • Racionálně pracuje s počítačem a periferními zařízeními, ovládá dostupnou VT. • Při práci s VT využívá teoretické poznatky o funkcích jednotlivých složek (hardware, software) • Ovládá práci v operačním systému. 	<p>Informace a informační zdroje Moderní technologie, typy dat. Způsoby zpracování informací. Sdílení odborných informací. Právo a zákony. Normy. Bezpečnost práce s VT. Údržba a ochrana informací v počítači.</p> <p>Hardware Základní jednotka. Základní deska. CPU. Paměti. Sběrnice. Rozhraní. Porty. Řadič. Karty. Harddisk.</p>	<p>MV Role médií v moderních dějinách Uživatelé OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce v hodinách</p>	<p>Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, skupinově, formou referátů, prezentací, soutěží případně ročníkovou prací.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje různé typy dat (souborů) a pracuje s nimi. • Zná, dodržuje a aplikuje bezp. pravidla při používání PC. • Pracuje s internetovým prohlížečem. • Vyhledává informace na internetu. • Využívá další služby internetu (email, vzdělávací portály, knihovny apod.). • Při práci se řídí bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu. • Ověřuje věrohodnost a validitu informací získaných z internetu. • Nastaví prostředí textového procesoru pro své potřeby. • Řídí se pravidly pro úpravu dokumentů, typografickými a estetickými pravidly. • Edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky. • Vytváří obsahy, šablony a tabulky. 	<p>Software Operační systém. Uživatelské rozhraní. Soubory. Složky(adresáře)</p> <p>Internet. Odkazy, vyhledávání. Elektronická pošta, stránky.</p> <p>Textový procesor Prostředí textových procesorů. Menu. Funkce. Příkazy a instrukce. Typy, styly, velikosti a barvy písma. Odstavce a sloupce. Úprava obrázků. Práce s tabulkou.</p>	<p>MV Uživatelé OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace práce v hodinách VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě práce v hodinách ČJ, AJ, NJ</p>	
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor. • Specifikuje strukturu tabulek. • Ovládá adresaci buněk. • Používá vestavěné vzorce a funkce. • Vytváří a edituje grafy. • Vytvoří cvičnou prezentaci na své oblíbené téma. • Orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí. • Objasňuje běžně používané pojmy z oblasti počítačových sítí. 	<p>Tabulkový kalkulátor Buňka, adresa, typy dat. Adresování. Funkce a vzorce. Grafy a jejich editace.</p> <p>Prezentace informací s podporou ICT Prostředí tvorby prezentací – Power Point. Příprava materiálu. Zpracování prezentace.</p> <p>Počítačové sítě Hesla. Spojení. LAN, WAN. Síťové spoje.</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace zpracování dotazníků M - statistika MV Uživatelé VV - průběžně HV - průběžně</p>	
---	--	---	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje při práci s informacemi platné etické a právní normy. • Zná a uplatňuje při práci s PC ergonomické a hygienické zásady. • Rozlišuje různé typy dat (souborů) a pracuje s nimi. • Aktivně zvládá práci s textovým editorem, tabulkovým procesorem a prezentačním programem. • Vytvoří vlastní textový dokument, s využitím stylů • Vytvoří vlastní úkol v tabulkovém procesoru. • Řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace. • Připraví si podklady pro prezentaci. • Vytvoří prezentaci a nastaví její vlastnosti. • Dodržuje a aplikuje bezp. pravidla při používání PC. • Uvědomuje si nebezpečí internetu, sociálních sítí. • Charakterizuje základní 	<p>Opakování počítačových dovedností z primy</p> <p>Opakování práce s informacemi, s hardwarem, softwarem, textovým editorem, tabulkovým procesorem. Prohlubování znalostí a dovedností.</p>	<p>MV Role médií v moderních dějinách Uživatelé OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce v hodinách</p> <p>MV Uživatelé OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace práce v hodinách VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě práce v hodinách ČJ, AJ, NJ OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace zpracování dotazníků M - statistika MV Uživatelé VV - průběžně HV - průběžně</p>	<p>Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, skupinově, formou referátů, prezentací, soutěží případně ročníkovou prací.</p>

<p>pojmy počítačové grafiky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Získává, snímá, upravuje a publikuje fotografie. • Vytvoří koláž z vlastních digitálních fotografií. • Vytvoří vizitku. • Uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky. • Charakterizuje základní pojmy a principy multimédií, jejich použití. • Pracuje v jednoduchém multimediálním editoru. 	<p>Bezpečný internet.</p> <p>Počítačová grafika Rastrový a vektorový obrázek. Barva, hloubka, kontrast, zaostření a Efekty.</p> <p>Multimédia Multimediální programové vybavení. Multimediální výstroj. Interaktivní učení.</p>		
--	--	--	--

Předmět: Občanská výchova

Charakteristika předmětu:

Občanská výchova je předmět integrující poznatky a dovednosti zejména společenských věd, navazuje na vzdělávací obsah **Člověk a jeho svět** (1. stupeň ZŠ), obsahově vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, zahrnuje tematický okruh *Svět práce* ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** a zasahuje do oblasti **Člověk a zdraví**, v jehož rámci se věnuje některým tematickým okruhům oboru *Výchova ke zdraví*.

Stěžejní náplní předmětu OV je oblast Člověk a společnost, konkrétně pak obor **Výchova k občanství**, který zahrnuje tematické celky *Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět*.

Cíle:

Cílem předmětu je naučit studenta dovednostem, které mu umožní orientovat se ve světě, řešit situace každodenního života, vyrovnávat se s nároky postmoderní společnosti, vnímat souvislosti společenských jevů, poznávat sama sebe a asertivně jednat, uvědomovat si vlastní roli ve společnosti, pochopit principy fungování hospodářského a právního systému, rozvíjet hodnoty a tradice českého státu a chápat kořeny a význam mezinárodních vztahů. Studenti jsou seznamováni se světem financí, což přispívá k rozvoji jejich finanční gramotnosti, jsou upozorňováni na běžné rizikové situace i mimořádné události a pravidla chování při nich.

Cílem občanské výchovy je vést studenty k uvědomování si odlišností, k respektu a přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání, posílit smysl studentů pro osobní i občanskou odpovědnost v různých sférách života a motivovat je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Hodinová dotace:

Předmět Občanská výchova je vyučován v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia a v dalším stupni vzdělávání na něj navazují Základy společenských věd. Celková dotace tohoto předmětu činí šest hodin, z toho jsou dvě hodiny týdně vyučovány v primě, dvě v sekundě a po jedné v tercii a kvartě. Hodinová dotace je přizpůsobena rozsahu a náročnosti obsahu vzdělávání.

Metody:

Metody v hodinách Občanské výchovy jsou založeny na vzájemné spolupráci studentů, frontální výuka je doplňována prací ve skupinách nebo dvojicích, podporují se řízené diskuze a různé formy dramatizace typických životních situací.

Výuka je doplněna exkurzemi a projekty, na kterých Občanská výchova spolupracuje s jinými předměty, zejména s dějepisem, zeměpisem, výtvarnou výchovou a českým jazykem a literaturou.

Pomůcky:

Předmět Občanská výchova je vyučován podle sady moderních učebnic Občanská výchova, Rodinná výchova z nakladatelství FRAUS. Při výuce je také používána audiovizuální technika (filmové dokumenty, hudební nahrávky) a denní tisk.

Hodnocení:

Hodnocení studenta odráží jeho činnost v hodinách, ale také zájem, který jeví kladením otázek a plněním úkolů v domácí přípravě, součástí hodnocení je i prezentace skupinové práce nebo referát.

Průřezová témata:

Do rámce předmětu Občanská výchova jsou začleněna tato průřezová témata: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiéna, Hodnoty, postoje, praktická etika, Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity a Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a tím vede žáky k uvažování v širších souvislostech, uvádí příklady a motivuje žáky k samostatnému a kritickému přemýšlení o společnosti
- používáním různých informačních zdrojů rozvíjí v žácích schopnost pracovat s informacemi – vyhledávat v nich nejdůležitější poznatky a zaujímat k nim subjektivní stanoviska podložená argumenty
- vyžaduje prezentaci práce (jednotlivce či skupinové) před ostatními spolužáky a poskytuje tak žákovi zpětnou vazbu, která mu umožní kriticky zhodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- uvádí takové životní situace, na nichž si žáci uvědomí jejich problematičnost a pravděpodobnost uskutečnění
- vede žáky k naplánování různých řešení modelových situací a k promyšlení důsledků takových přístupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pracuje s žáky ve dvojicích i skupinách, čímž rozvíjí jejich komunikační dovednosti – žák se musí vyjádřit výstižně, souvisle a kultivovaně
- při diskuzích vyžaduje dodržování etických pravidel a posiluje v žácích tolerantní přístup k odlišným názorům
- hodnotí, nakolik je vystupování žáků (prezentace i kritika) vhodné a efektivní
- užíváním různých studijních materiálů vede žáky k rozlišování textů a k posouzení jejich důvěryhodnosti a přínosnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním různých způsobů práce vede žáky k samostatnosti i dovednosti pracovat s ostatními, umožňuje jim poznat efektivnost a nutnost spolupráce
- pozitivně hodnotí vhodné vystupování a kreativnost a podporuje tak žákovu sebedůvěru a individualitu

Kompetence občanské

Učitel:

- na různých životních situacích předkládá systém morálních a společenských hodnot a posiluje v žácích empatii a odmítavý postoj k útlaku, hrubému zacházení a násilnickému chování
- seznamuje žáky se zákony a společenskými normami, klade důraz na jejich potřebnost a vyžaduje jejich dodržování
- podporuje respekt k tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
- zadáváním praktických úkolů vycházejících z aktuálních potřeb prostředí, v němž žáci žijí, motivuje k participaci na občanském životě

Kompetence pracovní

Učitel:

- důslednou kontrolou vede žáky k zodpovědnosti při školní práci a k získávání studijních a pracovních návyků
- pozitivně hodnotí pečlivý a aktivní přístup ke školním povinnostem
- seznamuje žáky s nutností respektovat pravidla a umožňuje jim se na jejich vytváření podílet
- upevňuje v žácích vědomí nutnosti pracovat na sobě, rozvíjet svoje schopnosti a dovednosti, které bude potřebovat a uplatní v budoucím životě

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Vyjádří vlastními slovy práva a povinnosti studenta a posoudí konkrétní příklady Zdůvodní význam pravidel ve škole a ve společnosti Sestaví společná pravidla a normy třídního kolektivu Aplikuje princip demokracie, respektuje pluralitu názorů Zváží význam vzdělání pro život Popíše a vysvětlí systém českého školství Používá vhodné metody k učení Uvede příklady spolupráce rodiny a školy</p> <p>Rozliší osobní a neosobní vztahy Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích Posoudí význam rodiny v životě člověka Rozliší a pojmenuje příbuzenské vztahy Uvede předpoklady k uzavření</p>	<p>Život ve škole I ve škole s pravidly Školní řád Škola – základ života Systém našeho školství Umění učit se Vztah rodiny a školy</p> <p>Vztahy mezi lidmi Rodina Komunikace v rodině Rodina – ostrov bezpečí Rodinné vztahy</p> <p>Rodina a zákony</p>	<p>Občanská společnost a škola / VDO</p> <p>Seberegulace a - VV sebeorganizace/OSV Hodnoty, postoje, praktická etika/OSV</p> <p>Občanská společnost a škola/VDO</p>	<p>Sestaví třídní desatero ve formě plakátu.</p>

<p>manželství Objasní význam právní úpravy manželství Porovná manželství a volné soužití partnerů</p> <p>Uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti a sestaví jednoduchý rozpočet Objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným majetkem</p> <p>Uvede příklady spolupráce v rámci obce Vyloží smysl voleb do zastupitelstva Uvede zajímavá místa a zdůvodňuje nepřijatelnost vandalského chování vůči nim Posoudí přínos významných rodáků obce a místních tradic</p> <p>Vysvětlí, co je vlast a vlastenectví Najde rozdíl mezi vlasteneckým</p>	<p>Manželství je smlouva, slib a přísaha</p> <p>Rodina a hospodaření</p> <p>Naše obec, region, kraj Obecní instituce</p> <p>Zajímavá místa, jejich ochrana</p> <p>Rodáci Místní tradice</p> <p>Naše vlast Má vlast</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát/VDO</p> <p>Poznávání lidí/OSV – HV, VV, D, F, Z, B, Ch, Č</p> <p>Občan, občanská společnost a</p>	
--	--	--	--

<p>chováním a nacionalismem Vyjmenuje a ukáže na mapě památná místa ČR Zhodnotí přínos našich významných osobností Přiřadí významné české výrobky k regionům Vyjmenuje a nakreslí státní symboly Uvede příklady použití státních symbolů Vysvětlí tradici svátků a vznik významných dnů</p>	<p>Vlast a vlastenectví Památná místa Významné osobnosti Státní symboly Státní svátky a významné dny</p>	<p>stát/VDO</p>	
---	--	------------------------	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí Vybírá cíleně kulturní akce Kriticky přistupuje k mediálním informacím Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování</p>	<p>Člověk a kultura Kam za kulturou Komunikace, Média</p>	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních informací/ -ČJ</p>	
<p>Rozlišuje základní formy vlastnictví, včetně duševního Navrhne možnosti zlepšení kvality života Objasní základní typy rozpočtu domácnosti Uvede nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky Posoudí rizika hotovostního a bezhotovostního placení a uvede konkrétní případy</p>	<p>Majetek v našem v životě Majetek a vlastnictví Mít nebo být?</p>	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/OSV Hodnoty, postoje, praktická etika/OSV</p>	
<p>Rozdělí drogy do skupin Rozpozná příčiny vzniku závislosti Předvede odmítnutí návykových látek Uvede příklady důsledků užívání návykových látek</p>	<p>Zneužívání návykových látek Drogy a jejich účinky Drogy a legislativa</p>	<p>Kulturní diference Multikulturalita Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity/MV</p>	<p>Vytvoří plakát varující před užíváním drog – skupinová prezentace</p>

<p>Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí Rozpoznává jednání porušující lidská práva Posoudí význam ochrany lidských práv Uvede příklady solidarity mezi lidmi</p> <p>Posoudí své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a za mimořádných situací</p> <p>Rozlišuje typy a formy států Objasní výhody demokracie Vyloží smysl voleb</p>	<p>Lidská práva Tolerance k národnostním menšinám Rovnost a nerovnost</p> <p>Ochrana obyvatel za mimořádných situací</p> <p>Řízení společnosti Cesta k demokracii Volby</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát Formy participace občana v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády/VDO - D</p>	
---	--	---	--

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Porovnává úkoly složek státní moci Uvede příklady jejich orgánů a institucí</p> <p>Objasní význam sebepoznání v životě člověka Rozpoznává charakterové vlastnosti u vlastní osoby i druhých lidí a kriticky je hodnotí Posoudí význam vůle při dosahování cílů</p> <p>Vyjádří vlastními slovy zásady asertivního chování Předvede řešení konfliktních situací nenásilným způsobem</p> <p>Rozlišuje a porovnává úlohy výroby, obchodu a služeb Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a možnostech vzdělávání Vysvětlí podstatu fungování trhu</p>	<p>Právní minimum</p> <p>Ústava</p> <p>Osobnost</p> <p>Jak se znám</p> <p>Co jsem</p> <p>Co chci</p> <p>Člověk v sociálních vztazích</p> <p>Umím se přiměřeně prosazovat?</p> <p>Zvládnou i náročné životní situace?</p> <p>Hospodaření</p> <p>Ten umí to a ten zas tohle</p> <p>Nakupujeme</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Principy sociálního smíru a solidarity/VDO - MV</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí/OSV - ČJ</p> <p>Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/OSV</p> <p>Mezilidské vztahy/OSV- B</p>	<p>Dramatizace</p>

<p>Zváží význam lásky v životě člověka Orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování Rozpozná projevy sexuální deviace</p>	<p>Co je to láska? Láska Plánované rodičovství Co k lásce patří a co ne?</p>		
---	--	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých právních vztahů – vlastnictví</p> <p>Objasní potřebu ochrany duševního vlastnictví</p> <p>Analyzuje příklady jednotlivých smluv (koupě, oprava, ...)</p> <p>Popíše základní práva a povinnosti spotřebitele</p> <p>Rozlišuje a porovnává orgány právní ochrany občanů</p> <p>Rozdělí do skupin protiprávní jednání</p> <p>Uvede příklady trestných činů a přešupků</p> <p>Uvědomuje si rizika porušování právních norem</p>	<p>Občan a právo</p> <p>Odvětví práva</p> <p>Občanskoprávní vztahy</p> <p>Ochrana majetku</p> <p>Smlouvy</p> <p>Právní ochrana</p> <p>Orgány právní ochrany a sankce</p> <p>Trestní právo</p> <p>Děti a paragrafy</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát/VDO</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády/VDO</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika/OSV</p>	
<p>Objasní význam právní úpravy pracovněprávních vztahů – pracovní poměr</p> <p>Uvede příklady sociálních dávek a příspěvků</p> <p>Najde rozdíl mezi platnou a neplatnou pracovní smlouvou</p>	<p>V pracovním poměru</p> <p>Brigáda</p> <p>První zaměstnání</p> <p>Záchytná sociální síť</p> <p>Pracovní smlouva</p>	<p>Seberegulace a sebeorganizace/OSV</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/OSV</p> <p>Mezilidské vztahy/OSV</p>	
Objasní význam právní úpravy	Rodina a zákony		

<p>manželství Porovná manželství a volné soužití partnerů</p> <p>Rozlišuje příjmy a výdaje státního rozpočtu Vysvětluje, jaké funkce plní banky Porovná nabídku finančních produktů na trhu Uvede typy pojištění Uvede příklady korupčního jednání Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů Uvede příklady práv občanů v rámci EU Popíše výhody spolupráce mezi státy Posoudí význam mezinárodních organizací (NATO, OSN) Uvede některé globální problémy současnosti a vyjádří na ně svůj osobní názor Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů Uvede příklady řešení globálních</p>	<p>Rodina</p> <p>Hospodaření Státní rozpočet</p> <p>Peněžní ústavy</p> <p>Korupce</p> <p>Mezinárodní vztahy, Globální svět Právo v Evropě (8) Jsem občanem Evropské unie</p> <p>Problémy současného světa</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát/VDO</p> <p>Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané/EGS</p> <p>Z</p> <p>Kulturní diference Etnický původ Lidské vztahy/MV</p>	<p>Aktivita: Chudoba</p>
--	---	---	--------------------------

<p>problémů v regionu (kraj, obec) Uvede příklady mezinárodního terorismu Zaujme postoj ke způsobu potírání terorismu Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR Uvede příklady zahraničních misí Armády ČR</p>	<p>Obrana vlasti, ozbrojené síly ČR</p>		
--	---	--	--

Předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu dvě hodiny týdně.

Vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, který vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k aktivnímu zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Důležitou oblastí vzdělávání v dané oblasti je prevence rasistických a extrémistických postojů a výchova k toleranci a respektování lidských práv na základě poznatků z dějin. Přesahy vyučovacího předmětu *Dějepis* se nejvíce promítají do předmětu *Občanská výchova*.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování historické paměti, především ve smyslu předávání historických zkušeností. Důraz je kladen především na české dějiny a dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu a dějin místních. Výuku tvoří moderní interpretace dějin vyučujícím s využitím mezipředmětových vztahů a nejnovějších metodických přístupů za využití didaktických pomůcek.

V předmětu jsou především formou integrované výuky realizována následující průřezová témata.

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: zadává žákům samostatné úkoly
                      ukazuje žákům, jak pracovat s mapou a jinými zdroji
                      zařazuje do hodin skupinovou práci s prezentačními výstupy
                      hodnotí práci žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k rozlišování mýtu a skutečnosti
                      vede žáky k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn

vede žáky k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi

Kompetence komunikativní

Učitel: učí žáky uplatňovat vhodné prostředky komunikace
vede žáky k vyjadřování vlastního názoru a obhajobě vlastních postojů
objasňuje žákům principy pluralitní společnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel: zařazuje do hodin skupinovou práci
dbá na střídání rolí ve skupině
vede žáky k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí
vede žáky k akceptování osobnosti druhých lidí

Kompetence občanské

Učitel: vybírá z úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí
vede k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití

Kompetence pracovní

Učitel: učí žáky zodpovědnosti svým důsledným přístupem a jasnými požadavky
pomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky
zadáváním domácích úkolů vytváří u žáků studijní návyky

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede informace o způsobu života pravěkých lidí 	časová přímka		ústní a písemné zkoušení, samostatná práce v hodinách
<ul style="list-style-type: none"> • seřadí jednotlivé etapy pravěké společnosti 	časová přímka		referáty aktuality
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podle obrázku pravěká zvířata 	život v pravěku	přesah výtvarná výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede seznam předmětů denní potřeby a kultovních předmětů 	hmotná a duchovní kultura pravěku		
<ul style="list-style-type: none"> • zakreslí do mapy nejstarší starověké státy 	mapa světa	přesah zeměpis	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastními slovy souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států 	státy se závlahovým systémem		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady specifických zvláštností vývoje jednotlivých států 	stavby, jednoduché stroje, písmo, věda		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje příběhy z antických pověstí na základě četby 	četba	přesah český jazyk a literatura	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady významných historických osobností antiky 	starověké Řecko a Řím	PT 6.2	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná důležitost tělesného a duševního vývoje ve starověku se současností 	sporty, olympijské hry, řečnictví		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí důvody 	starověký Řím	přesah občanská výchova	

politického a hospodářského růstu starověkého Říma se zaměřením na jeho expanzi do západní a střední Evropy		PT 6.4	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne schémata a zanese do mapy divy antiky 	kultura antického světa	PT 6.3	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíly mezi antickým náboženstvím a křesťanstvím 	biblické příběhy		

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> popíše situaci v Evropě po příchodu nových etnik a rozpadu západořímské říše 	Evropa v raném středověku		ústní a písemné zkoušení samostatná práce v hodinách referáty aktuality
<ul style="list-style-type: none"> porovná základní rysy evropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	nové středověké státy a jejich vývoj	PT 6.4	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fungování středověké společnosti 	struktura středověké společnosti	přesah výtvarná výchova: heraldika, erby	
<ul style="list-style-type: none"> objasní problémy velkomoravské říše a přemyslovského státu 	Slované a Velkomoravská říše, přemyslovský stát		
<ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a jeho konflikty se světskou mocí 	papežství, císařství, křížové výpravy		
<ul style="list-style-type: none"> najde rozdíly mezi románskou a gotickou stavbou 	románská a gotická kultura a vzdělanost	přesah výtvarná výchova	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace o období vlády Karla IV. 	Lucemburkové na českém trůnu		
<ul style="list-style-type: none"> vymezí význam husitské tradice 	husitství, Jiří z Poděbrad	PT 6.2	
<ul style="list-style-type: none"> porovná události 15.století u nás s novými myšlenkami na reformaci církve a návratu k antice ve světě 	renesance a humanismus	přesah výtvarná výchova PT 6.3	
<ul style="list-style-type: none"> podle mapy popíše průběh 	dobývání světa		

zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			
<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie 	český stát v 16. a 17.století, Rudolf II.		
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje husitské myšlenky na evropské požadavky na nápravu církve 	reformace a protireformace		
<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky třicetileté války 	třicetiletá válka, Jan Ámos Komenský		
<ul style="list-style-type: none"> porovná státní zřízení evropských států 	absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus		

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady 	baroko	přesah výtvarná výchova	ústní a písemné zkoušení samostatná práce v hodinách referáty aktuality
<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislosti mezi událostmi ve Francii na konci 18.století a rozbitím starých společenských struktur ve světě 	francouzská revoluce, Napoleon, vznik USA	PT 6.2	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné změny, které charakterizují moderní vývoj společnosti, u nás i ve světě 	osvícenství, první průmyslová revoluce		
<ul style="list-style-type: none"> porovná utváření novodobého českého národa s národními hnutími ve vybraných zemích 	české národní obrození	přesah český jazyk a literatura	
<ul style="list-style-type: none"> uvede požadavky významných sociálních skupin v boji za emancipaci 	revoluce v 19.století	PT 6.3	
<ul style="list-style-type: none"> na vybraných příkladech najde rozdíly mezi základními politickými proudy 	revoluce v 19. století	PT 6.4	
<ul style="list-style-type: none"> zařadí bitvu u Trutnova do kontextu habsburského státu a jeho konfliktů 	vznik Rakouska-Uherska		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje soupeření mezi velmocemi na konci 19.století 	kolonie		
<ul style="list-style-type: none"> na ukázkách demonstruje rozličnost kulturních stylů přelomu 19. a 20.století 	kultura přelomu 19. a 20.století	přesah výtvarná výchova	

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> popíše průběh a důsledky prvního světového konfliktu 	první světová válka		ústní a písemné zkoušení samostatná práce v hodinách
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí fungování samostatného československého státu 	vznik Československa a vývoj nového státu		referáty aktuality
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje totalitní systémy 	fašismus, komunismus	přesah občanská výchova PT 6.2 PT 6.3	
<ul style="list-style-type: none"> porovná klady a nedostatky demokratických systémů 	svět mezi světovými válkami		
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vyloží důsledky nacismu 	druhá světová válka		
<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa 	studená válka		
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady života v Československu v letech 1948-1989 	nejnovější dějiny	přesah občanská výchova	
<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	nejnovější dějiny světa	přesah občanská výchova PT 6.4	

Předmět: Fyzika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět *Fyzika* vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Fyzika a z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou a Práce s technickými materiály oblasti Člověk a svět práce. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia.

Časová dotace je 2 hodiny týdně v primě a sekundě, v tercii a kvartě se navyšuje o hodinu praktických cvičení.

Do vyučovacího předmětu Fyzika jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Enviromentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí

zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat

formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní

Kompetence občanské

Učitel:

formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení při laboratorních pracích, dbá na dodržování vymezených pravidel důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování laboratorních prací vede žáky k získávání návyků systematické a pečlivé práce a schopnosti nabyté dovednosti užívat v dalších činnostech

zařazuje do výuky exkurze, přednášky, besedy a referáty a tím ukazuje žákům přínos fyziky pro člověka a pomáhá jim získávat představu o uplatnění fyzikálních procesů a zákonitostí v různých oborech lidské činnosti

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy látka, těleso, atom, molekula, prvek. • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látky neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí • správně chápe pojmy gravitační síla, gr. pole, magnetická síla, mg. pole, elektrická síla, el. pole. • využívá prakticky poznatky o působení mag. pole na různé látky, rozlišuje části magnetu, navrhne, jak experimentem rozdělit látky na magnetické a nemagnetické • samostatně provádí různé experimenty s magnety • zelektruje některá tělesa a jednoduše vysvětlí tento jev <p>změří délku pevných těles pomocí různých délkových měřidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodné měřidlo 	<p>Látka a těleso složení těles, skupenství látek, atomy a molekuly, Brownův pohyb, difúze.</p> <p>Gravitační síla, gr. pole gravitační pole Země, Měsíce, všech těles, gravitační síla</p> <p>Magnetické vlastnosti látek magnety přírodní a umělé, póly magnetu, netečné pásmo, magnetické pole, magnetická síla, magnetické indukční čáry, magnetka, kompas, magnetické pole Země.</p> <p>Elektrické vlastnosti látek elektrování těles při vzájemném dotyku, elektrony</p> <p>Měření fyzikálních veličin <u>Délka pevného tělesa</u> jednotky délky, převádění, délková měřidla</p>	<p>CH – tercie, BI – prima</p> <p>OSV Rozvoj schopností poznávání (rozhovory s žáky, referáty a jejich hodnocení, spolupráce při skupinové práci) Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice (diskuze, obhajoba vlastního názoru, týmová práce, schopnost kompromisu, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie) Člověk a svět práce – integrace práce s technickými materiály (skupinové práce) M – průběžně</p> <p>MV Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu (využití médií pro získávání</p>	<p>Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových prací, referátů a jiných prezentací.</p>

<p>a použije správné jednotky se správnou přesností</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně změří objem kapalného i pevného tělesa, používá různé jednotky objemu a převádí je • používá digitální váhy k vážení pevných i kapalných těles, ovládá jednotky • prakticky zvládá měření času s využitím správných jednotek • měří teplotu kapalných těles a teplotu vzduchu • vysvětlí, jak se změří délka či objem tělesa při změně jeho teploty • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • rozumí pojmu hustota, vysvětlí, co znamená, že látka má nějakou hustotu • vyjádří hustotu látky v obou jednotkách • používá vztah pro výpočet hustoty i hmotnosti k řešení jednoduchých úloh 	<p><u>Objem tělesa</u> jednotky objemu, převádění, odměrný válec</p> <p><u>Hmotnost tělesa</u> jednotky hmotnosti, převádění, váhy</p> <p><u>Čas</u> jednotky času, měření času, hodiny, stopky</p> <p><u>Teplota</u> jednotky, měření teploty, teploměry, délková a teplotní roztažnost</p> <p><u>Hustota</u> jednotky, převádění jednotek, vztah pro výpočet, příklady, stejnorodé, nestejnorodé těleso</p>	<p>informací, vlastní prezentace-referát, nástěnka)</p>	
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi stejnorodým a nestejnorodým tělesem • nakreslí a samostatně zapojí jednoduchý el. obvod • správně používá základní schematické značky • rozliší pojmy napětí a proud • vysvětlí činnost několika tepelných el. spotřebičů • vysvětlí účel a funkci tavné pojistky a jističe 	<p>Elektrický obvod jednoduchý el. obvod, hlavní části, schéma, schematické značky základních součástek obvodu, el. napětí, el. proud, tepelné el. spotřebiče, pojistky, jističe</p>		
---	--	--	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých případech rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu; předvede pohyb rovnoměrný, zrychlený a zpomalený při řešení problémů využívá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles v jednoduchých případech odhadne rychlost při řešení jednoduchých fyzikálních problémů používá fyzikální vzorce typů $a = bc$ nebo $a = b/c$ a uvážlivě do nich dosazuje správné hodnoty veličin veličiny do vzorců dosazuje i s jednotkami a automaticky provádí jednotkovou kontrolu výsledku podle změřených nebo jinak získaných údajů sestaví tabulku dráhy jednoduchého pohybu 	<p>Pohyb pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křivočarý, rychlost, dráha, čas, značky a jednotky, jednotky rychlosti m/s, km/h, km/s, vztahy $s = vt$ a $v = s/t$</p> <p>Bezpečné chování účastníka silničního provozu (chodec, cyklista)</p> <p>tabulka dráhy</p> <p>graf dráhy</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání (rozhovory s žáky, referáty a jejich hodnocení, spolupráce při skupinové práci) Seberegulace a sebeorganizace Komunikace matematika – algebra</p> <p>Kooperace a kompetice (diskuze, obhajoba vlastního názoru, týmová práce, schopnost kompromisu, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci)</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie) Člověk a svět práce – integrace práce s technickými materiály (skupinové práce)</p> <p>informační a komunikační technologie</p>	<p>Hodnocení, realizace, poznámky</p> <p>Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových prací, referátů a jiných prezentací.</p> <p>Bezpečné chování účastníka silničního provozu (chodec, cyklista).</p>

<ul style="list-style-type: none"> • podle jednoduché tabulky vytvoří ručně nebo pomocí tabulkového procesoru graf • používá jízdní řád • v jednoduchých případech určí z grafu dráhy charakter pohybu • vypočítá průměrnou rychlost • určí, vzhledem k čemu se dané těleso pohybuje a vzhledem k čemu je v klidu • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry, výslednici a účinky • porovná síly podle velikosti, ukáže směr síly; v jednoduchých případech odhadne sílu • znázorní známou sílu orientovanou úsečkou • skládá síly stejného nebo opačného směru • skládá síly různých směrů pomocí rovnoběžníku sil • kvalitativně řeší problémy se silami na nakloněné rovině a s rozkladem síly v praktických situacích 	<p>jízdní řád</p> <p>průměrná rychlost, její značka a jednotky</p> <p>Síla účinky síly, určení síly, znázornění síly, skládání sil stejného, opačného i různého směru, rovnováha sil</p>	<p>MV Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu (využití médií pro získávání informací, vlastní prezentace-referát, nástěnka)</p> <p>člověk a svět práce</p>	
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne zda jsou síly v rovnováze • ze známé hmotnosti vypočítá tíhu tělesa a obráceně • rozlišuje a ve správné souvislosti používá termíny „hmotnost“ a „tíha“ • porovná tíhu tělesa na Zemi a na Měsíci, popř. i na jiných tělesech • určí, které těleso působí na které třecí silou, jaký má tato síla směr a jaké účinky • v jednoduchých případech změří třecí sílu siloměrem • rozhodne, kdy je třecí síla užitečná a kdy ne, a navrhne, jak ji zvětšit nebo zmenšit • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • ukáže příklady setrvačnosti na pohybech na povrchu Země • vysvětlí, proč se tělesa na Zemi zastavují 	<p>gravitační síla Země, tíha tělesa, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa; veličina g a její přibližná hodnota</p> <p>smyková třecí síla, valivý odpor, součinitel smykového tření, význam tření</p> <p>Newtonovy pohybové zákony:</p>		
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • ukáže nebo popíše, jak by se pohybovalo těleso, kdyby na něj nepůsobila třecí ani jiná síla • kvalitativně předpoví pohyb tělesa, na které působí známá síla • porovná pohyb dvou těles různé hmotnosti, na která působí stejná síla • v jednoduchých případech vzájemného působení dvou těles odliší akci a reakci a ukáže jejich účinky • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • najde páku v jednoduchých praktických zařízeních, ukáže její osu, ramena a působící síly a vysvětlí její význam • ze známých sil a ramen rozhodne, je-li páka v rovnováze • vypočítá sílu, kterou páka působí, zná-li potřebné veličiny • vypočítá moment síly ze známé síly a ramene 	<p>zákon setrvačnosti (1. Newtonův pohybový zákon)</p> <p>zákon síly (2. Newtonův pohybový zákon)</p> <p>zákon akce a reakce (3. Newtonův pohybový zákon)</p> <p>Otáčivé účinky síly páka, osa otáčení, ramena sil, rovnoramenná a nerovnoramenná páka, rovnováha na páce</p>	<p>člověk a svět práce</p>	
---	--	----------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • (nalezne páku v některých jednoduchých strojích, určí, jak tyto stroje mění sílu a uvede příklady jejich využití) • v jednoduchých případech určí nebo odhadne polohu těžiště • podle polohy těžiště vzhledem k podstavě tělesa předpoví pohyb tělesa • rozliší stabilní a nestabilní rovnováhu tělesa • při řešení praktických problémů využívá vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • v jednoduchých praktických situacích porovná tlaky a odhadne tlak • v praktických situacích rozhodne, kdy je užitečné tlak zvětšovat a kdy zmenšovat, a navrhne vhodný způsob • využívá s porozuměním vztah mezi ρ, m, V, řeší jednoduché praktické příklady. zná důležité vlastnosti 	<p>moment síly</p> <p>volná kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, jednoduché stroje</p> <p>těžiště</p> <p>stabilní rovnováha</p> <p>Tlaková síla, tlak</p>		
--	---	--	--

<p>kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomocí Pascalova zákona vysvětlí činnost hydraulických zařízení • používá poznatku, že tlak v klidné kapalině roste s hloubkou, pro řešení praktických problémů • ze známé hloubky pod hladinou a hustoty kapaliny vypočítá hydrostatický tlak i hydrostatickou tlakovou sílu • umí prakticky aplikovat princip spojených nádob • ukáže pokusem existenci vztlakové síly, změří vztlakovou sílu • vypočítá vztlakovou sílu, která působí na těleso o známém objemu ponořené do kapaliny • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní (rozhodne, zda se těleso z dané látky v dané kapalině ponoří, nebo ne) • určí hustotu kapaliny hustoměrem • zná důležité vlastnosti 	<p>značka tlaku, jednotky tlaku</p> <p><u>Hustota</u> jednotky hustoty, převádění, výpočty hustoty a hmotnosti</p> <p>Tlak v kapalinách a plynech vlastnosti kapalin, Pascalův zákon, hydraulická zařízení hydrostatický tlak, hydrostatická tlaková síla</p> <p>spojené nádoby</p> <p>vztlaková síla, Archimedův zákon potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>		
--	--	--	--

<p>plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná příčinu atmosférického tlaku • pomocí atmosférického tlaku vysvětlí některé skutečnosti • umí změřit tlak vzduchu a použít správné jednotky • prakticky rozumí pojůmům přetlak, podtlak, umí vysvětlit 	<p>hustoměr vlastnosti plynů</p> <p>atmosférický tlak</p> <p>měření atmosférického tlaku</p> <p>přetlak a podtlak v uzavřené nádobě</p>		
--	---	--	--

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých případech určí práci ze známé síly a dráhy a vyjádří ji ve správných jednotkách využívá vztah mezi výkonem, prací a časem ze vztahů $W = F \cdot s$ a $P = W/t$ vypočítá jednu veličinu, zná-li druhé dvě řeší jednoduché problémy z vložené a získané práce nebo z příkonu a výkonu vypočítá účinnost a ztráty v jednoduchých případech porovná pohybovou energii dvou těles podle vykonané práce určí změnu pohybové nebo polohové energie rozhodne, kdy těleso má větší a kdy menší polohovou energii ze změny výšky a z hmotnosti vypočítá změnu gravitační polohové energie na běžných jevech ukáže, kdy se polohová energie přeměňuje na pohybovou 	<p>Práce a výkon práce, značka práce, jednotky práce</p> <p>výkon, značka výkonu, jednotky výkonu</p> <p>příkon, ztráty, účinnost</p> <p>Energie a teplo pohybová energie</p> <p>polohová energie (gravitační, pružnosti, magnetická, elektrická)</p> <p>přeměny energie</p> <p>vnitřní energie (tepelná, chemická, jaderná)</p>	<p>člověk a svět práce</p> <p>OSV Rozvoj schopností poznávání (rozhovory s žáky, referáty a jejich hodnocení, spolupráce při skupinové nebo laboratorní práci) Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice (diskuze, obhajoba vlastního názoru, týmová práce, schopnost kompromisu, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie) Člověk a svět práce – integrace práce s technickými materiály (laboratorní práce) M – průběžně</p> <p>MV Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu</p>	<p>Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací, referátů a jiných prezentací.</p>

<p>nebo obráceně</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá zákona zachování mechanické energie k přibližnému řešení některých problémů • pokusem ukáže, že při tření se zvětšuje teplota tělesa • vysvětlí vztah mezi vnitřní energií tělesa a pohybovou a polohovou energií jeho částic; uvede nebo pokusem předvede jevy nasvědčující tomu, že při vyšší teplotě se částice pohybují rychleji • v jednoduchých případech přibližně porovná vnitřní energie dvou těles • určí teplo, které je třeba k ohřátí daného množství vody o daný teplotní rozdíl • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • rozliší různé druhy energie: pohybovou, polohovou (gravitační, magnetickou, elektrickou, pružnosti), vnitřní (tepelnou, chemickou, jadernou), zářivou 	<p>Jouleův pokus</p> <p>měrná tepelná kapacita kalorimetrická rovnice</p> <p>zákon zachování energie perpetuum mobile</p> <p>teplo šíření tepla, vedení, proudění,</p>	<p>(využití médií pro získávání informací, vlastní prezentace-referát, nástěnka)</p> <p>enviromentální výchova</p>	
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • určí, jak se při určitém procesu přeměňují různé druhy energie • využívá zákona zachování energie a poznatků o přeměnách a přenosu energie pro řešení jednoduchých problémů • rozliší šíření tepla vedením, prouděním a zářením a ukáže je pokusem • používá poznatky o šíření tepla k řešení praktických problémů, zejména k šetrnému využívání energie • obrázkem nebo popisem znázorní model částicové struktury plynů, kapalin a krystalů • v tabulkách najde teplotu tání nebo varu látky, rozhodne, v jakém je látka skupenství za dané teploty • používá poznatky o tom, co ovlivňuje rychlost vypařování, k řešení praktických problémů • využívá poznatků o změnách atmosférického tlaku a o proudění v atmosféře k vysvětlení 	<p>záření</p> <p>částicová struktura látek</p> <p>přeměny skupenství, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění teplota tání, teplota varu skupenské teplo tání, sublimace, desublimace</p>	<p>chemie</p> <p>enviromentální výchova</p> <p>člověk a svět práce</p> <p>chemie</p>	
--	--	--	--

<p>některých jevů v počasí a podnebí</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá výpočty tepla při změnách skupenství • podle obrázku, modelu nebo počítačové animace rozliší benzinový a Dieselův motor a popíše jeho funkci a části • obrázkem nebo popisem znázorní model molekuly a atomu • podle obrázku rozliší atom od iontu a atomy a ionty různých prvků od sebe • určí, zda je náboj určitého atomu, iontu nebo částice v atomu kladný, záporný, nebo nulový • provede některé jednoduché pokusy z elektrostatiky • sestaví správně podle schématu složitější elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • určí směr proudu v obvodu, je-li znám kladný pól zdroje • změří elektrický proud ampérmetrem; správně zapojí ampérmetr do 	<p>výpočty tepla</p> <p>Spalovací motory, benzinový (zážehový) a Dieselův (vznětový) motor</p> <p>Elektřina a magnetismus molekuly, atomy (opakování) jádro, obal</p> <p>proton, neutron, elektron; jejich náboj</p> <p>kladný a záporný iont; jeho náboj</p>	<p>chemie</p> <p>enviromentální výchova</p>	
--	--	---	--

<p>obvodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá pravidel pro proud v jednoduchém a rozvětveném obvodu pro řešení problémů • změří elektrické napětí voltmetrem; správně zapojí voltmetr do obvodu; používá digitální multimetr a správně na něm nastaví měřenou veličinu • s využitím jednoduchých pomůcek vyrobí galvanický článek a prokáže na něm napětí • z několika článků sestrojí baterii • správně používá komerční články a baterie • vysvětlí, kdy a jak prochází proud kapalinou a plynem • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů; vypočítá proud, odpor nebo napětí, jsou-li známy druhé dvě veličiny • (vypočítá odpor drátu z jeho průřezu, délky a měrného odporu) • zapojí několik součástek 	<p>Elektrický obvod směr proudu elektrický proud, značka proudu, jednotka proudu ampérmetr</p> <p>elektrické napětí, značka napětí, jednotka napětí voltmetr, multimetr zdroje el. napětí – el. články, baterie el. článků, akumulátory, baterie akumulátorů, jiné</p> <p>vedení proudu v kapalinách a plynech, elektrický odpor, značka odporu, jednotka odporu</p>	<p>enviromentální výchova</p>	
--	--	-------------------------------	--

<p>do obvodu paralelně a sériově</p> <ul style="list-style-type: none"> • nakreslí schéma obvodu s několika součástkami zapojenými sériově a paralelně • na schématu i v reálném obvodu odliší paralelní a sériové zapojení součástek • určí napětí a proud v různých místech obvodu, jsou-li známy potřebné veličiny • vypočítá výsledný odpor rezistorů zapojených do série i paralelně využívá vztahy $P = UI$ pro elektrický příkon a $W = Pt$ pro práci při řešení problémů; vzájemně při tom převádí jednotky J a kWh • odečte spotřebovanou elektrickou energii na elektroměru • dokáže zjistit příkon běžných domácích el. spotřebičů a posoudí, zda mají velkou či malou spotřebu el. energie 	<p>Ohmův zákon</p> <p>(měrný el. odpor - rezistivita)</p> <p>zapojení sériové (za sebou) a paralelní (vedle sebe)</p>	<p>člověk a svět práce</p>	
--	---	----------------------------	--

	<p>vztahy pro napětí a proud u spotřebičů zapojených sériově a paralelně výsledný odpor několika rezistorů sériově a paralelně</p> <p>elektrická práce a výkon jednotka energie kWh Bezpečné zacházení s el. spotřebiči</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie)</p>	
--	---	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokusem ukáže, že okolo vodiče s proudem a v cívce vzniká magnetické pole • sestrojí model elektromotoru (na stejnosměrný proud) a vysvětlí, jak pracuje • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a na cívku s proudem • využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • pokusem ukáže vznik indukovaného napětí v cívce • odliší zdroje stejnosměrného a střídavého proudu; nakreslí zjednodušený graf napětí a proudu těchto zdrojů v závislosti na čase • využívá vztahu pro transformační poměr $N_1 : N_2 = U_1 : U_2 = I_2 : I_1$ při 	<p>Magnetické pole cívky s proudem magnetické účinky proudu cívka stejnosměrný elektromotor</p> <p>Elektromagnetická indukce a praktické využití elektrické energie elektromagnetická indukce, generátor, alternátor, dynamo, transformátor, stejnosměrný a střídavý proud, jejich značky</p>	<p>člověk a svět práce</p> <p>OSV Rozvoj schopností poznávání (rozhovory s žáky, referáty a jejich hodnocení, spolupráce při skupinové nebo laboratorní práci) Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice (diskuze, obhajoba vlastního názoru, týmová práce, schopnost kompromisu, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci)</p> <p>výchova ke zdraví</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie) Člověk a svět práce – integrace</p>	<p>Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací, referátů a jiných prezentací.</p>

<p>řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše schéma přenosu elektrické energie z elektrárny k místům spotřeby a odůvodní nutnost přenášet energii při vysokém napětí • vysvětlí funkci tepelné elektrárny • odliší ochranný vodič podle barvy izolace • nakreslí schéma připojení elektrického spotřebiče s ochranným vodičem k zásuvce • v jednoduchých případech rozhodne, zda určité zacházení s elektrickým zařízením je nebezpečné, nebo ne • rozhodne popř. předvede, co dělat v případě mimořádné události související s elektrickým zařízením (např. přestanou svítit světla, dojde k úrazu elektrickým proudem, ze spotřebiče se kouří, vznikl požár apod.) • odliší polovodič od vodiče a nevodiče na základě analýzy jejich vlastností • zapojí správně 	<p>transformační poměr pro napětí a proud výroba a přenos elektrické energie ochrana před nebezpečným napětím proti zemi, zapojení zásuvky, ochranný, nulovací a fázový vodič, tepelná elektrárna</p> <p>bezpečné zacházení s elektrickým zařízením</p> <p>nácvik chování při mimořádné situaci nebezpečí úrazu el. proudem 1. pomoc při úrazu el proudem</p>	<p>práce s technickými materiály (laboratorní práce) MV Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu (využití médií pro získávání informací, vlastní prezentace-referát, nástěnka)</p> <p>člověk a svět práce</p> <p>výchova ke zdraví biologie</p>	
--	---	--	--

<p>polovodičovou diodu, svítivou diodu, tranzistor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokusem předvede jednoduchý kmitavý pohyb • změří periodu nebo frekvenci pomalého periodického děje • z frekvence vypočítá periodu nebo obráceně • z grafu periodické veličiny určí její frekvenci a periodu • pokusem ukáže mechanické vlnění • pokusem ukáže, že zvuk se šíří konečnou rychlostí • najde v tabulkách nebo na internetu rychlost zvuku v dané látce a použije ji k řešení problémů • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí (navrhne, jak snížit hluk ve svém okolí a jak se chránit před hlukem) • podle obrázku popíše funkci ucha • v jednoduchých případech ukáže šíření světla od světelného zdroje přes 	<p>Polovodiče vedení proudu v polovodičích typu N a P, volný elektron, díra přechod PN, polovodičová dioda, tranzistor</p> <p>Kmitání, vlnění, zvuk kmitavý pohyb, perioda, frekvence a její souvislost s výškou tónu jednotka frekvence Hertz</p> <p>vlnění vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku</p> <p>rychlost šíření zvuku v různých prostředích odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku hygiena sluchu, ochrana před hlukem</p> <p>přenos a vnímání zvuku v lidském uchu</p>		
---	--	--	--

<p>osvětlené těleso až do oka</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů • pokusem ukáže, že světlo se šíří přímočaře, a využívá toho v praxi • rozloží bílé světlo na barevná světla • v jednoduchých případech předpoví, jak bude vypadat stín • pomocí modelu vysvětlí měsíční fáze, zatmění Slunce a zatmění Měsíce • předpoví, jak se paprsek odrazí od zrcadla • v jednoduchých případech předpoví nebo vysvětlí, co vidíme v zrcadle • umí zobrazit předmět v rovinném, dutém i vypuklém zrcadle, umí narýsovat • kvalitativně předpoví, jak se paprsek lomí při přechodu z jednoho prostředí do druhého • rozliší spojku a rozptylku • spojkou zobrazí předmět na stínítko 	<p>Optika – světelné jevy světelný zdroj, paprsek, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích stín</p> <p>rozklad bílého světla hranolem měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce</p>	<p>chemie enviromentální výchova výchova ke zdraví výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	<p>chemie</p>
--	---	--	---------------

<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje zobrazení předmětu spojkou i rozptylkou • správně používá běžné optické přístroje • uvědoměle dodržuje zásady hygieny zraku • obrázkem nebo popisem znázorní model atomu • podle vlastností odliší sílu elektrickou a jadernou • k protonovému číslu přiřadí značku prvku a obráceně • rozliší jadernou reakci od chemické • popíše nebezpečí radioaktivního záření (včetně radonu) a možnou ochranu proti němu • popíše princip jaderné elektrárny a její výhody i nevýhody • popíše princip a účinky jaderných zbraní • rozliší druhy energie a jejich přeměny • rozliší, které přeměny energie jsou pro člověka užitečné a které škodlivé, a v konkrétních případech navrhne, jak škodlivým přeměnám předcházet 	<p>zákon odrazu, zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle</p> <p>zákon lomu čočky, spojky, rozptylky zobrazení tenkou spojkou a rozptylkou</p> <p>stavba a funkce oka</p> <p>Jaderná fyzika stavba atomu (opakování) jaderná síla</p> <p>jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna</p> <p>ochrana lidí před radioaktivním</p>	<p>enviromentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>zeměpis</p>	
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí i z dalších hledisek • správně používá základní astronomické pojmy • pomocí glóbusu nebo náčrtkem vysvětlí střídání dne a noci, roční období a podnebná pásma • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • popíše základní vlastnosti Slunce, Země, Měsíce a významných planet (porovná je podle velikosti, teploty, skupenství na povrchu; mezi významné planety můžeme zařadit např. Venuši, Mars a Jupiter) • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>zářením</p> <p>Energie energie pohybová, polohová (gravitační, elektrická, magnetická, pružnosti), vnitřní (tepelná, chemická, jaderná), zářivá (sluneční)</p> <p>obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Země a vesmír sluneční soustava – její hlavní složky: planeta, měsíc, planetka, kometa, meteor hvězda, galaxie, souhvězdí</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z hlediska ekologie)</p>	
--	--	--	--

Předmět: Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** je spolu s **Fyzikou**, **Přírodopisem (Biologií)** a **Zeměpisem** součástí vzdělávací oblasti RVP ZV **Člověk a příroda**. Dále souvisí i s předmětem **Matematika**, ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**, a se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce**.

Žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Dále si klade za cíl, aby žák chápal důležitost udržování přírodní rovnováhy, rozvíjel dovednost objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. A to na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.

Výuka vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a v neposlední řadě k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího stupně gymnázia ve 3. ročníku (tercii) a ve 4. ročníku (kvartě). Časová dotace je v obou ročnících 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět Chemie je vyučován v odborné učebně chemie. Dále je do výuky povinně zahrnuta hodina laboratorních prací. Ta je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Laboratorní práce je dělena mezi předměty Chemie, Přírodopis a Fyzika. Z organizačních důvodů je výuka laboratorních prací prováděna jako 2 hodinová a to 1x za 6 týdnů. Třída je rozdělena na třetiny a každá z nich má ve stejném čase laboratorní práce z Chemie, Přírodopisu (Biologie) a Fyziky. Žáci během 3 týdnů absolvují laboratorní práce ze všech tří předmětů a poté mají 3 týdny v rozvrhu volno. Pak následují opět po dobu 3 týdnů laboratorní práce. Hodiny laboratorních prací jsou vyučovány v chemické laboratoři.

Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, týkající se chemických výroby, ochrany člověka a životního prostředí.

Formy a metody práce se žáky se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- demonstrační pokusy
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- domácí práce na zadané téma

- samostatná práce

Předmětem prolíná průřezové téma **Enviromentální výchova** částmi **Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí**.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem velmi často přesahuje do dalších předmětů. Především do Fyziky, Přírodopisu (Biologie), Zeměpisu a Matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu
- k zpracování informací z hlediska důležitosti a k využití těchto informací k dalšímu učení
- k pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k zaznamenání a zdokumentování experimentu
- k trpělivosti a důslednosti při práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vytváření efektivních algoritmů při řešení problémů
- k řešení problémových úloh a situací
- k přecházení od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teoriích a modelech, k chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktů
- k poznávání problémů, jejich zobecňování a aplikaci jejich řešení v různých oblastech života
- k logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- k rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- k originálnímu způsobu řešení problémů

- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- k předcházení některým problémům

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů
- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- ke kulturní úrovni mluveného i písemného projevu
- k používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek
- k přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech a vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k zastávání různých rolí v týmu
- ke kritickému hodnocení práce (významu) týmu, svojí práce (významu) v týmu i práce (významu) ostatních členů týmu
- ke kritice a sebekritice
- ke vzájemné pomoci mezi žáky
- k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- k důslednému dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí
- k důslednému dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a v řádu chemické laboratoře
- k důslednému dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za jejich zdraví a za uchování životního prostředí
- k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí
- k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků
- ke správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- k předcházení nemocím a úrazům
- k poskytnutí účinné první pomoci
- k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci
- k optimálnímu plánování a provádění soustavných pozorování a experimentování a ke zpracovávání a vyhodnocování získaných dat
- k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Žák:

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Směsi

Žák:

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek stejnorodých a různorodých směsí; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Částicové složení látek a chemické prvky

Žák:

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy, nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

Žák:

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Anorganické sloučeniny

Žák:

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů, a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Organické sloučeniny

Žák:

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- sestaví model vybraného uhlovodíku pomocí stavebnice (tyčinkové modely)

- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů
- určí podmínky pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemického děje, a čím se zabývá chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů 	<p>vymezení chemie</p> <p>látky a tělesa chemické látky</p> <p>chemická výroba</p>	F	hodnocení dle tématu ústně, písemně ve vybraných kapitolách forma referátu
<ul style="list-style-type: none"> • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek 	vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách 	změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	F F	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají 	<p>zásady bezpečné práce laboratoři první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)</p>		<p>exkurze – hasičský záchranný sbor</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života 	<p>různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) složky směsi složení roztoků</p>	<p>F</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek) 	<p>hmotnostní zlomek</p>		

rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení			
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě • vysvětlí princip usazování a krystalizace • uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi 	usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace		
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi 	voda – destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody	Základní podmínky života (EV) F, B, Z	referát
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek 	vzduch – složení, vlastnosti ozónová vrstva		

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země 			
<ul style="list-style-type: none"> zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu 	Čistota vody a vzduchu		exkurze – úpravna a čističky vody, skládka
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech 	atomy, molekuly	F	
<ul style="list-style-type: none"> popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů 	atomové jádro, protony, neutrony elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik chemické vazby a umí ji vyznačit ve vzorci 	chemická vazba		
<ul style="list-style-type: none"> používá značky prvků a názvy chemických prvků: Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn 	chemické prvky názvy a značky vybraných chemických prvků		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co udává protonové číslo 	protonové číslo		

<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo 			
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina ve správných souvislostech rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny 	chemické látky, jejich značky a vzorce		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi 	kovy- Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au slitiny – mosaz, bronz, dural nekovy – H, O, N, Cl, S, C	B, Z	
<ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	dvouprvkové sloučeniny - oxidy oxidační číslo názvosloví oxidů oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, dusičitý, dusnatý, křemičitý skleníkový efekt	B, Z	

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet 	kyselé deště	Z	
<ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů 	dvouprvkové sloučeniny - sulfidy názvosloví sulfidů sulfid olovnatý, zinečnatý, železnatý	B	
<ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného 	dvouprvkové sloučeniny - halogenidy názvosloví halogenidů ionty chlorid sodný	B	
<ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami zapiše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců názvy 	kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná, trihydrogenfosforečná, uhličitá názvosloví kyselin	B	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na stupnici pH rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem 	pH, indikátory pH		

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy • posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí 	<p>hydroxidy – draselný, sodný, vápenatý</p> <p>názvosloví hydroxidů</p>	B	
<ul style="list-style-type: none"> • provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi • zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami a hydroxidy 	<p>podstata neutralizace</p>	B	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší, které látky patří mezi soli • připraví jednoduchým postupem sůl • zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy • uvede příklady uplatnění solí v praxi • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou 	<p>vznik solí</p> <p>názvosloví solí</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv • vysvětlí, co je to porcelán a keramika a uvede příklady výrobků z těchto materiálů 	<p>průmyslová hnojiva – N, P, K, stopové prvky</p> <p>vápenná malta, sádra, beton</p> <p>keramika, porcelán</p>	<p>lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV)</p> <p>vztah člověka a prostředí (EV)</p> <p>B, Z</p>	<p>Práce s Internetem – prezentace zdrojů</p>
--	---	--	---

Třída : kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech provede jednoduché chemické reakce v laboratoři a provede jejich klasifikaci předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh reakce jednoduchým pokusem 	<p>chemická reakce výchozí látky a produkty klasifikace chemických reakcí</p>		<p>hodnocení dle tématu ústně, písemně ve vybraných kapitolách forma referátu</p>
<ul style="list-style-type: none"> zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek 	<p>jednoduché chemické rovnice</p>	<p>M, F</p>	
<ul style="list-style-type: none"> uveďte zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic 	<p>zákon zachování hmotnosti, látkové množství molární hmotnost</p>		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy oxidace a redukce určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce 	<p>oxidace a redukce</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství 	výroba železa a oceli		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí 	koroze		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití 	elektrolýza, galvanický článek	F	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické 	exotermické a endotermické reakce	F, B	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí 	fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn), průmyslově vyráběná paliva	Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV)	Modelové situace
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti plynové kahany při experimentech • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • uvede, jak postupovat při 	obnovitelné a neobnovitelné zdroje		

vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení			
<ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem 	uhlovodíky alkany, alkeny, alkyny ,areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) průmyslové zpracování ropy	B, Z	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů 	deriváty uhlovodíků		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší a zapíše vzorce halogenderivátů – tetrachlormetanu, teflonu, freonu a chloroformu 	halogenderiváty		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití posoudí vliv používání plastů na životní prostředí rozliší přírodní a syntetická 	polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid polyamidová a polyesterová		

vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	vlákna		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu; uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi 	fotosyntéza	B	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 	sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny	lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV) vztah člověka k prostředí (EV)	Modelové situace
<ul style="list-style-type: none"> doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného 	chemické výroby	lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV) vztah člověka k prostředí (EV) B, Z	referát

<p>rozvoje</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí, a posoudí s nimi související nebezpečí • dokáže rozlišit pojmy pesticidy, léčiva a potraviny 	<p>pesticidy léčiva potraviny</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů 	<p>chemie a životní prostředí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy biotechnologie a enzymy, uvede příklady • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet • uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší 	<p>biotechnologie, enzymy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti 	<p>detergenty</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými 	<p>otravné látky drogy látky výbušné, hořlavé, toxické</p>	<p>lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV)</p>	<p>Řízená diskuze – toxické látky</p>

<p>hořlavinami a výbušninami</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování • uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek 	<p>zásady chování při úniku nebezpečných látek improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek</p>	<p>F, B, Z</p>	
--	---	----------------	--

Předmět: Biologie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Biologie** je řazen společně s Fyzikou, Chemií a Zeměpisem do vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Do výukového programu zařazuje také některé tematické okruhy z oblasti **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví) a **Člověk a svět práce** (manipulace s laboratorní technikou, zakládání herbáře a sbírek přírodnin). Předmět svým charakterem zasahuje také do tématu **Ochrana člověka za mimořádných situací**.

Týdenní hodinová dotace předmětu Biologie:

- prima:** 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je **zoologie**, výuka bude doplňována *projektovými dny*, ve kterých v tříhodinových blocích proběhnou praktická cvičení rozšiřující probíraná témata (vzdělávací oblast *Člověk a svět práce*), exkurze: ZOO Dvůr Králové (prohlídka + naučný program)
- sekunda:** 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je **botanika**, organizace praktických cvičení shodná s primou (vzdělávací oblast *Člověk a svět práce*), botanická vycházka - poznávání přírodnin trutnovského parku
- tercie:** 2 hodiny ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* + 1 hodina laboratorních prací týdně (vzdělávací oblast *Člověk a svět práce*) - obsahem výuky je **biologie člověka**
- kvarta:** 1,5 hodiny ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* + 1 hodina laboratorních prací týdně (vzdělávací oblast *Člověk a svět práce*) - obsahem výuky je **minerologie, petrologie, geologie a základy ekologie**, studium bude zakončeno na začátku kvinty geologicko-ekologickou dvoudenní exkurzí v Krkonoších s pobytem na školní chatě Děvín

Výuka předmětu probíhá ve specializované učebně biologie a biologické laboratoři.

Při výuce se používají následující formy: *frontální výkladové hodiny propojené s diskusí, skupinové vyučování, projekty, exkurze, tematicky zaměřené přírodovědné vycházky, praktická cvičení*. Žáci v hodinách biologie pracují s učebnicemi Přírodopis pro 6.-9.ročník ZŠ nakladatelství SPN, jako doplňkový materiál učebnice Přírodopis-učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia nakladatelství FRAUS.

V předmětu Biologie jsou realizována tato **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení - učitel:

- zadává referáty a samostatné práce pro aktivní vyhledávání biologických informací z různých informačních zdrojů: internetu, odborných časopisů, televize
- propojuje znalosti s dalšími vzdělávacími oblastmi pro ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, mezi přírodou a působením člověka - prezentuje různé metody poznávání přírody
- manipuluje s laboratorní technikou a pomůckami: lupou, mikroskopem a stereolupou, zařazuje pozorování přírodnin, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- učí žáky správně zaznamenat průběh praktických cvičení – laboratorní protokol
- využívá problémové otázky při objasňování různých přírodních procesů a jevů

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- podporuje samostatnost, tvořivost a logické uvažování při řešení přírodovědných problémů
- vytváří praktické problémové úlohy a situace pro hlubší pochopení fungujících zákonitostí v přírodě
- vyžaduje týmovou spolupráci při řešení dílčích témat zkoumaného problému

Kompetence komunikativní - učitel:

- učí žáky logicky uspořádanému vyjadřování
- vyžaduje vyslovení hypotéz a přesné formulování názorů na zadaný problém, učí žáky vhodné argumentaci svých názorů
- kontroluje písemný projev žáků (školní sešity, protokoly praktických cvičení)
- vede se všemi žáky dialog, usměřňuje diskusi na biologické téma

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- podporuje samostatnost, tvořivost a logické uvažování při řešení přírodovědných problémů
- vytváří praktické problémové úlohy a situace pro hlubší pochopení fungujících zákonitostí v přírodě
- vyžaduje týmovou spolupráci při řešení dílčích témat zkoumaného problému

Kompetence komunikativní - učitel:

- učí žáky logicky uspořádanému vyjadřování
- vyžaduje vyslovení hypotéz a přesné formulování názorů na zadaný problém, učí žáky vhodné argumentaci svých názorů
- kontroluje písemný projev žáků (školní sešity, protokoly praktických cvičení)
- vede se všemi žáky dialog, usměřňuje diskusi na biologické téma

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zařazuje metody skupinového a kooperativního vyučování, efektivní spolupráce při praktických cvičeních
- učí žáky kritickému hodnocení práce ve skupinách, respektování výsledků druhých, navozuje prvky sebekritiky
- hodnotí výsledky pracovních skupin i jednotlivců

Kompetence občanské - učitel:

- na konkrétních příkladech poukazuje na současné problémy přírodního a životního prostředí, vysvětluje nutnost systematické ochrany přírody
- podněcuje rozvoj ekologické myšlení u žáků
- vede žáky k aktivní ochraně svého zdraví a podporuje zdravotní prevenci (předcházení nemocem a úrazům)
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje o nových vědeckých poznatcích

Kompetence pracovní - učitele:

- svým příkladem a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři při manipulaci s přístroji (mikroskop, stereolupa, lupa), biologickými nástroji (skalpel, žiletka, preparační jehla, pinzeta) a chemickými látkami (kyseliny, barviva)
- vede žáky k ochraně svého zdraví, ale i zdraví spolužáků, formuje trvalé pracovní návyky
- průběžně hodnotí systematickou a pečlivou práci žáků při praktických cvičeních

Třída: prima

Konkretizovaný výstup žáka	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Jednoduše vysvětlí vznik vesmíru a sluneční soustavy - Popíše stavbu zemského tělesa - Orientuje se v hypotézách a názorech na vznik života 	<p>Planeta Země</p>	<p>Přesah – Ze, Fy</p>	<p><i>LP – laboratorní práce</i> <i>SK – skupinová práce</i> <i>R – referát</i> <i>PP – praktické poznávání</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - Porovná živou a neživou přírodu - Vyjmenuje základní projevy živých organismů - Chápe základní podmínky života 	<p>Vznik života na Zemi</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Obecně popíše rozmanitost přírody - Uvede příklady jednotlivých složek potravních řetězců a uvědomuje si jejich význam 	<p>Projevy a podmínky života</p>	<p>OSV – Rozvoj komunikativních dovedností</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje základní metody při poznávání přírody - Dokáže si připravit jednoduchý mikroskopický preparát 	<p>Rozmanitost organismů a vztahy mezi nimi</p>		<p>PP – složky potravních řetězců SK – vztahy mezi organismy – Naše planeta</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše stavbu a součásti buňky - Vysvětlí funkci organel - Porovná rostlinou a 	<p>Zkoumání přírody – Mikroskop</p>	<p>OSV – Řešení problémů, kreativita</p>	<p>LP – Buňka</p>
	<p>Buňka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní stavební a funkční jednotka - jedno- a mnohobuněčnost 	<p>Člověk a svět práce – práce s laboratorní technikou</p> <p>OSV – Rozvoj poznávání</p>	

<p>živočišnou buňku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porovná jedno- a mnohobuněčné organismy - Na příkladech objasní strukturu těl organismů - Orientuje se v základních systematických úrovních - Charakterizuje stavbu těl virů, bakterií a sinic - Uvede význam virů, bakterií a sinic v přírodě a pro život člověka - Uvědomuje si hygienické zásady jako ochranu před virovými a bakteriálními chorobami - Charakterizuje stavbu těla nižších a kloboukatých hub - Poznává nejznámější jedlé a jedovaté houby, typické druhy lišejníků - Uvede význam hub a lišejníků v přírodě a pro život člověka - Charakterizuje stavbu těla řas 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura mnohobuněčných organismů <p>Třídění a systém organismů</p> <p>Přehled organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - typické znaky jednotlivých skupin - významní zástupci <p>Viry</p> <p>Bakterie</p> <p>Sinice</p> <p>Houby</p> <p>Lišejníky</p> <p>Řasy</p>	<p>Zdraví – ochrana před virovými a bakteriálními nemocemi, prevence před nimi</p> <p>Ochrana člověka za běžných a mimořádných událostí – epidemie virových chorob</p> <p>OSV</p>	<p>PP – typičtí zástupci</p> <p>SK – imunita</p> <p>PP – druhy hub a lišejníků</p> <p>R – „Nej“ v říši mikroorganismů a hub</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Uvede význam řas v přírodě a pro život člověka - Porovnává skupiny živočichů podle různých kritérií (stavba těla, způsob života, postavení v potravních řetězcích) - Zařadí vybrané skupiny a druhy do systému organismů - Dokáže uvést význam jednotlivých skupin a druhů v přírodě a pro život člověka - Uvědomuje si rizika přenosu chorob způsobovaných druhy živočichů - Odvozuje možnosti prevence a léčby před chorobami - Uvědomuje si důležitost organismů v přírodě - Vyjmenuje chráněná území Východních Čech - Jednoduše posoudí roli lidské společnosti v přírodě 	<p>Prvoci</p> <p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlístice</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Členovci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pavoukovci - Korýši - Vzdušnicovci – Hmyz <p>Ostnokožci</p> <p>Člověk a příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společenstva - Ekosystémy - Zásahy člověka 	<p>Kooperace a kompetice, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Zdraví – ochrana před nákazou parazitickými skupinami živočichů</p> <p>OSV Rozvoj komunikativních dovedností</p> <p>EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>SK – imunita PP – typičtí zástupci jednotlivých skupin R – „Nej“ – měkkýši a kroužkovci R – „Nej“ – pavouci R – „Nej“ v říši hmyzu LP – stavba těla členovce</p> <p>SK – Prales R – Chráněná území kolem nás</p>

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech uvede kladný i negativní význam virů a bakterií v přírodě, pro život člověka • vyvozuje hygienické zásady jako prevenci před nakažlivými chorobami • porovná buňku bakterií, živočichů a rostlin, zachází s mikroskopem • pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků • chápe význam hub v potravních řetězcích • vysvětlí význam soužití dvou organismů v přírodě • porovná symbiózu a parazitismus • chápe vztahy v uspořádání rostlinného těla: buňky- pletiva- orgány- organismus <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní rostlinné 	<p>Nebuněčné organismy - viry Prokaryotické organismy – bakterie, sinice stavba, význam, výskyt, praktické využití, prevence a léčba chorob, zdravý způsob života</p> <p>Rostlinná buňka stavba a funkce, jednobuněčnost a mnohobuněčnost (pletiva, orgány, organismus)</p> <p>Houby stavba, význam, výskyt a využití, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami - houby bez plodnic (plísně) - houby kloboukaté(s plodnicemi)</p> <p>Lišejníky stavba stélky, výskyt, význam, zástupci</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin - typy pletiv - rostlinné orgány vegetativní a reprodukční: stavba, funkce</p>	<p>Výchova ke zdraví - integrace spolupráce tělesná výchova – otužování, saunování</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí spolupráce zeměpis – severské oblasti</p>	<p>LP – mikroskopování buněk měřičku a suknice cibule</p> <p>PP</p> <p>PP, výstavka lišejníků a produktů z nich</p>

<p>orgány, vysvětlí jejich funkci v rostlině jako celku</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam fyziologických procesů pro pěstování plodin • podle významných znaků zařazuje rostliny do systematických skupin • prakticky poznává běžné druhy našich rostlin • orientuje se v botanickém klíči • uvede využití některých rostlin ve fytoterapii • vnímá estetickou funkci rostlin pro regeneraci a zlepšení obytného prostředí • • pracuje s atlasem rostlin • zná postup pro zpracování herbářových položek <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné způsoby péče o pokojové rostliny 	<p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - růst a rozmnožování - fotosyntéza a dýchání <p>Systém rostlin – charakteristické znaky jednotlivých skupin rostlin, zástupci</p> <ul style="list-style-type: none"> - nižší rostliny: řasy - vyšší rostliny: mechorosty plavuně přesličky kapradiny nahosemenné krytosemenné <ul style="list-style-type: none"> • jednoděložné • dvouděložné <p>hospodářsky významné druhy rostlin a jejich využití</p> <p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakládání herbáře a sbírek semen, plodů - práce s klíčem a atlasy rostlin - mikroskopování, práce s lupou a stereolupou - pěstování pokojových rostlin 	<p>EV - Základní podmínky života zemědělská činnost v krajině</p> <p>EV - Ekosystémy přírodní prostředí x kulturní krajina</p> <p>Člověk a svět práce</p>	<p>klíčení semen hrachu</p> <p>LP, PP</p> <p>mechová zahrádka</p> <p>zhotovení herbáře</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla chování na území KRNAPu • zná chráněné a ohrožené druhy rostlin v blízkém regionu 	<p>Význam rostlin a jejich ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> - exotické druhy, koření, léčivky - druhová a územní ochrana 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>dlouhodobé ekolog. programy spolupráce zeměpis – areály rozšíření organismů</p>	<p>PP</p>
--	---	--	------------------

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v základních etapách procesu ploidizace a zmoudření - Porovnává tělesné znaky jednotlivých předchůdců člověka - Určí polohu vnitřních orgánů v lidském těle - Chápe závislost orgánů těla pro fungování organismu jako celku 	<p>Fylogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišní předchůdci člověka - rody Homo - lidské rasy <p>Anatomie a fyziologie člověka stavba a funkce orgánů a orgánových soustav, topografie vnitřních orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> – tkáň – opěrná s. – pohybová s. – oběhová s. – dýchací s. – trávicí s. – vylučovací s. – kožní s. – nervová s. – hormonální s. – pohlavní soustava a rozmnožování 	<p>OSV</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Etnický původ</p> <p>Lidské vztahy – rasismus</p> <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální výchova - rodina - ochrana před nemocemi (formou referátů) <p>Dopravní výchova – zapojení smyslové soustavy</p>	<p><i>LP – laboratorní práce</i></p> <p><i>SK – skupinová práce</i></p> <p><i>R – referát</i></p> <p><i>PP – praktické poznávání</i></p> <p>LP</p> <ul style="list-style-type: none"> – mikroskopování, protokol – tkáň lidského těla – topologie kosterní soustavy – tělesná výkonnost <p>R – nemoci jednotlivých soustav lidského těla</p>

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v hypotézách a názorech na vznik Země života na Zemi • dokáže popsat a vysvětlit stavbu a složení zemského tělesa • vysvětlí rozdíl mezi horninou a nerostem • dokáže charakterizovat a porovnat vlastnosti jednotlivých nerostů • zná nejvýznamnější skupiny nerostů včetně jejich zástupců 	<p>Země a vesmír - vznik, stavba a zákonitosti fungování</p> <p>Vznik Země - současně uznávané teorie</p> <p>Stavba zemského tělesa - model stavby - jádro plášť kůra</p> <p>Nerosty a horniny, krystalové soustavy - rozdíl mezi horninou a nerostem - přehled a základní vlastnosti krystal. soustav</p> <p>Fyzikální vlastnosti nerostů - hustota, tvrdost, optické vl.</p> <p>Chemické vlastnosti nerostů</p> <p>Klasifikace nerostů výskyt a využití</p>	<p>spolupráce s výukou fyziky</p> <p>spolupráce s výukou chemie</p>	<p>LP – geologická vycházka do okolí školy</p> <p>LP - krystalografie</p> <p>LP - fyzikální a chemické vlastnosti nerostů</p>

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže porovnat vznik a vlastnosti jednotlivých skupin hornin • chápe nejvýznamnější geologické pochody a výsledky jejich působení • dokáže rozpoznat mimořádné události ohrožující zdraví a životy lidí a zná základní postupy k jejich řešení • uvědomuje si význam podzemních vod pro člověka i nutnost jejich ochrany 	<ol style="list-style-type: none"> 1. prvky 2. halogenidy 3. sulfidy 4. oxidy 5. uhličitany 6. dusičnany 7. sírany 8. fosforečnany 9. křemičitany 10. organolity <p>Horniny - vyvřelé usazené přeměněné -vlastnosti, výskyt a využití</p> <p>Geologické pochody - vnitřní - vnější - charakteristika, výskyt, důsledky a dopady na člověka</p> <p>Živelné katastrofy – povodně, laviny, sesuvy půdy, zemětřesení a jejich důsledky pro člověka (jak se zachovat, evakuační zavazadlo)</p> <p>Půdy - vznik - půdotvorní činitelé - složení a vlastnosti - třídění a výskyt</p>	<p>návaznost na výuku v zeměpisu</p>	<p>LP – praktické určování nerostů a hornin (práce s klíčem)</p>
---	---	--------------------------------------	---

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v přehledu vývoje organismů v jednotlivých geologických érách • porovnává rozdíly v geologické stavbě Čech a Moravy, využívá geologické mapy • zná geologický vývoj a stavbu Krkonoš • uvědomuje si zodpovědnost společnosti i každého jedince za stav našeho ŽP 	<p>Podzemní voda a prameny</p> <p>Vznik a vývoj života na Zemi, paleontologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - názory na vznik života v minulosti a současnosti - éry vývoje Země – geologický vývoj, vývoj fauny a flóry <ul style="list-style-type: none"> prekambrium prvohory druhohory třetihory čtvrtohory <p>Geologický vývoj a stavba ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Český masív - Západní Karpaty - těžba surovin v ČR <p>Ekologie - neživé složky ŽP světlo, teplo, voda, vzduch, minerální látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - živé složky ŽP <p>jedinec, populace, společenstvo</p> <p>Člověk a ŽP, současný stav ŽP Ochrana přírody v ČR a ve světě</p>		<p>LP – paleontologie – praktické poznávání zkamenělin se zaměřením na regionální nálezy</p> <p>LP - ekologická výchova, ekologická hra</p> <p>Završením učiva kvarty je dvoudenní exkurze do Východních Krkonoš, kde si žáci ověří získané poznatky z geologie, zeměpisu, zoologie, botaniky i ekologie přímo v našem atraktivním regionu</p> <p>R, SK</p>
---	--	--	---

Předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Samostatný vyučovací předmět **Zeměpis** vychází obsahově ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a ze vzdělávacího oboru **Zeměpis** v RVP ZV.

Časová dotace: Zeměpis patří mezi povinné předměty na nižším gymnáziu. V primě, sekundě a tercii je jeho týdenní dotace dvě hodiny, v kvartě 1,5 hodiny týdně.

Na nižším stupni gymnázia se při výuce používají učebnice z Nakladatelství České geografické společnosti a nakladatelství Fraus, nezbytnou zeměpisnou pomůckou jsou atlasy.

Výuka probíhá v učebně a je doplněna exkurzemi, besedami a vycházkami.

Předmět Zeměpis integruje poznatky věd přírodních, technických a společenských. Žáci mohou uplatnit znalosti i z jiných předmětů, např. biologie, občanské výchovy, dějepisu, matematiky, IVT i cizích jazyků.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR i v místní oblasti.

Žáci nižšího gymnázia tedy získávají poznatky z fyzického, socioekonomického i regionálního zeměpisu, zabývají se ekologií, ochranou a tvorbou krajiny, globálními problémy lidstva, politickou mapou světa a mezinárodními organizacemi. Klade se důraz na řešení aktuálních problémů politických, hospodářských a ekologických.

V činnosti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Učí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi.

Pro předmět Zeměpis jsou tedy vhodná i **průřezová témata** v rámci RVP ZV: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Zeměpis se tedy určitě svou náplní podílí na posílení mezipředmětových vztahů. Kromě osvojení zeměpisných poznatků se učí žáci také hledat souvislosti mezi jednotlivými složkami a rozšiřují si všeobecný rozhled o světě. Výuka zeměpisu umožňuje učení v podobě hledání souvislostí, diskusí a hledání řešení problémů, což výrazně utváří osobnost žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- podává žákům výklad zeměpisné látky a vede žáky k zápisu konkrétních zeměpisných informací
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních i sociálních procesů, společně hledají řešení otázek i adekvátní odpovědi
- nabízí žákům širší informace na základě geografických materiálů (mapy, grafy, tabulky, statistiky, obrázky, filmy,...)
- vede žáka k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa) pro získávání a ověřování informací
- zadává žákům témata ke zpracování či úkoly v podobě zajímavostí nebo aktualit

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskuzím, k řešení některých zeměpisných otázek
- v rámci exkurzí, výletů a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických poznatků v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, kde každý žák uplatňuje své vědomosti a schopnosti
- vyžaduje na žácích formulaci vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky
- konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů a úloh
- vede s žáky řízený dialog
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskuzí nebo příspěvků v podobě referátu, zajímavostí či aktuality

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů učí žáka samostatnosti i spolupráci

- vede se žáky diskuzi při řešení problémů – tím se žák učí komunikaci, vystupování, řešení problémových situací, výběru a třídění poznatků

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí, vysvětluje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany ŽP
- učí své žáky praktické a bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí
- organizuje exkurze a přednášky

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie,...)
- důsledným přístupem, jasnými požadavky a kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí obsah předmětu zeměpis • Uvede, proč se učí zeměpis • Posoudí Zemi jako vesmírné těleso • Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a v rámci sluneční soustavy • Konkretizuje tvar a velikost Země • Objasní pohyby Země a jejich důsledky • Porovná tvar Země s globem • Orientuje se na globu • <u>Orientuje se na mapě, získává potřebné informace</u> • Určí zeměpisnou polohu místa 	<p>Úvod do předmětu ZEMĚPIS Co je zeměpis, proč se ho učím? Planeta Země</p> <p>Tvar a rozměry Země, globus</p> <p>Práce s mapou</p> <p>Zeměpisná síť</p>		<p>Vlastní úvaha</p> <p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Zkoušení orientace na globu i mapě</p> <p>Diskuze</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí obsah a cíle regionální geografie • Podle mapy světa určí rozložení pevniny a vodstva na Zemi • Posoudí význam a využití sv. oceánu • Porovná navzájem jednotlivé oceány podle rozlohy a hloubky • Pomocí mapy světa určí polohu 	<p>Zeměpis světadílů a oceánů</p> <p>Světový oceán</p> <p>AFRIKA</p> <p>Poloha a rozloha Afriky</p>	<p>EV</p> <p><u>Ekosystémy</u></p> <p><u>-ekosystém moře, přírodní zdroje, ohrožení oceánů a moří</u></p>	<p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Práce s různými druhy map (obecně zeměpisné i tematické), slepá mapa</p>

<p>Afriky a souvislost s danými oceány a světadíly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá průběh rovníku, obratníků i nultého poledníku v Africe • Analyzuje povrch a vodstvo Afriky, posoudí vybrané činitele, které ho formovaly. • Popíše podnebí na základě podnebných pásů, určí a zdůvodní místa s max. a min. množstvím srážek • Objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva na podnebí • Pojmenuje a vyhledá v mapě reprezentat. národní parky nebo přírodní rezervace, uvede předmět jejich ochrany, způsoby a problémy jejich využití v cestovním ruchu • Vyhledá v mapě nejhustěji a řídko zalidněné oblasti, posoudí příčiny nerovnoměrnosti osídlení • Dokumentuje na příkladech z africké historie vztahy mezi využíváním přírodních zdrojů a vývojem lidské společnosti • Posoudí příčiny konfliktních situací a hospodářského zaostávání afrických států • Provede regionalizaci Afriky z hlediska přírodních i 	<p>Povrch a vodstvo Afriky</p> <p>Podnebí Afriky</p> <p>Africké rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody</p> <p>Obyvatelstvo Afriky</p> <p>Oblasti Afriky, přírodní zdroje</p> <p>Problémy rozvojového světa</p> <p>AUSTRÁLIE A OCEÁNIE</p>	<p>EV</p> <p>Ekosystémy</p> <p>-ohrožení ekosystémů a rovnováhy v přírodě</p> <p>B-ekologie, ochrana ŽP, endemit</p> <p>D- počátky lidské spol., objevy, dobývání, kolonialismus, dekolonizace</p> <p>EGS</p> <p><u>Orientace na politické mapě světa, na obecně zeměpisné mapě Austrálie a Oceánie</u></p>	<p>Obrazové dokumenty</p> <p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Práce s různými druhy map</p> <p>Diskuze</p>
---	---	---	---

<p>společenských poměrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná a vyhodnotí dané regiony z hlediska přírodních podmínek, nerostných surovin, obyvatelstva (ras, náboženství), ekonomické vyspělosti a orientace vybraných států • Zdůvodní problémy rozvojové Afriky • Používá s porozuměním tematické mapy 	<p>Austrálie Poloha, rozloha a povrch Austrálie</p> <p>Podnebí a vodstvo Austrálie</p>	<p><u>B-ekologie, zavlečené druhy, endemit</u> EV Ochrana ŽP</p> <p>D-zámořské objevy, dobývání, původní ob. MV <u>Kulturní rozdíly, tradice, zvyky</u></p>	<p>Využití obrazových dokumentů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá na glóbu i v mapě Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu • Porovná rozlohu Austrálie s ostatními kontinenty • Popíše pomocí mapy horizontální členitost a povrch Austrálie • Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie • Vyhledá v mapě nejvýznamnější řeky, jezera, bezodtoké oblasti • Vysvětlí pojem artéská voda a zhodnotí její význam pro život obyvatel • Pojmenuje a popíše příklady zástupců australské přírody, uvede příklady ochrany přírody • Zdůvodní osobitost australské i novozélandské 	<p>Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Obyvatelstvo Austrálie</p> <p>Hospodářství Austrálie Oceánie</p> <p>ANTARKTIDA A ARKTIDA</p>	<p>Etnický původ – odlišné vnímání světa VDO <u>Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</u> MdV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u></p> <p>EGS <u>Postavení a význam polárních obl. v globálním systému planety Země</u> EV Ochrana přírody</p>	<p>Diskuze</p>

<p>zvířeny(endemismus), posoudí vliv přistěhovalců po kolonizaci na přírodu Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva, popíše život a osud Austrálců • Vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu • Znázorní historii plaveb evropských objevitelů k pobřeží Austrálie a způsob osídlování světadílů • Zhodnotí hospodářství Austrálie – nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, obchod • Popíše rozdělení Oceánie a stručně analyzuje přírodní a hospodářské podmínky (podrobněji Nový Zéland) 	<p>ASIE Největší světadíl</p> <p>Rozmanitost přírody Monzunová Asie</p>	<p>D–starověké říše, objevy EGS <u>Orientace na politické mapě světa, na obecně zeměpisné mapě Asie</u> EV Ochrana přírody</p> <p>MV Kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství, hodnoty. <u>Etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</u></p>	<p>Obrazové dokumenty</p> <p>Ústní i písemné zkoušení Práce s různými druhy map, slepá mapa</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše přírodní podmínky těchto oblastí • Zhodnotí mezinárodní význam Antarktidy • Posoudí smysl vědeckých aktivit v polárních oblastech • popíše na příkladech národní aktivity v polárních oblastech • Objasní historii dobytí pólů 	<p>Osvojování Asie člověkem</p>	<p><u>Asijské regiony v globálních souvislostech hosp. a politického vývoje</u></p> <p>OV-Globální svět, kultura a životní styl v regionech IVT-vyhledávání a zpracování informací - demografická data</p>	
<p>Žák</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Určí geografickou polohu Asie • Porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů • Popíše horizontální a vertikální členitost • Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Asie podle průběhu teplot, množství srážek, podle vlivu oceánských proudů, monzunů a tvarů zemského povrchu, vymezí podnebná pásma v Asii • Lokalizuje největší asijské řeky, bezodtoké oblasti, úmoří • Porovná velká a významná asijská jezera podle velikosti a vzniku • Porovná regiony na základě podnebí a geobiomů • Porovná skladbu obyvatelstva v Asii v minulosti a dnes. • Zhodnotí rozmístění obyvatelstva, rasové složení • Pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii, posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel a vymezí oblasti jejich rozšíření • Vymezí, analyzuje a porovná jednotlivé regiony Asie (V, JV, J, JZ, centrální) podle znaků přírodních i socioekonomických • Podrobněji popíše hospodářsky nejvýznamnější státy a skupiny států, zhodnotí jejich ekonomiku 	<p>Regionální geografie Asie</p> <p>Říše středu, Země vycházejícího slunce, Asijští tygři, Indický subkontinent, Monzunová JV Asie, ...</p>		
--	---	--	--

a míru demokracie			
-------------------	--	--	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí polohu Ameriky a její rozdělení, které charakterizuje hl. z hlediska socioekonomického. • Popíše povrch Severní Ameriky, pojmenuje hlavní činitele, které ho formovaly • Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky a objasní vliv jednotlivých klimatotvorných činitelů • Pojmenuje vybrané americké řeky, jezera, vodopády, v mapě vyhledá bezodtoké oblasti. • Vyjmenuje a vyhledá v mapě několik příkladů amerických národních parků, uvede předmět jejich ochrany • Popíše základní etapy a události v historii osídlování Severní Ameriky • Popíše a lokalizuje rozmístění původních kultur • Vyhledá v mapě nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti, posoudí příčiny nerovnoměrnosti • Lokalizuje v mapě a zdůvodní 	<p>AMERIKA Poloha a rozdělení Ameriky Povrch, podnebí a vodstvo Severní Ameriky</p> <p>Obyvatelstvo Severní Ameriky</p>	<p>MV Etnický původ Multikulturalita</p> <p>D-zámořské objevy, počátky dobývání světa Vznik USA MV <u>Kulturní rozdíly, tradice, zvyky, hodnoty</u> MdV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> EGS Politický a hospodářský vliv USA VDO <u>Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</u> <u>OV-úloha USA ve světě</u></p> <p>D-zámořské objevy</p>	<p>Ústní i písemné zkoušení Práce s různými druhy map (obecně zeměpisné i tematické), slepá mapa</p> <p>Samostatná práce</p> <p>Obrazové dokumenty s přírodovědnou a cestovatelskou tematikou</p>

<p>rozmístění lidských ras, etnických a jazykových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje a vyhledá v mapě vybraná důležitá města • Posoudí hospodářský a politický význam USA a Kanady v současném světě • Charakterizuje hlavní oblasti cestovního ruchu • Uvede nějaké zajímavé reálie vztahující se k životu v USA, Kanady • Pomocí mapy popíše povrch a podnebí střední Ameriky • Posoudí rasové složení obyvatelstva, jazyk • Porovná region z hospodářského i polit. hlediska • Popíše povrch a podnebí Jižní Ameriky • Charakterizuje rozmístění obyvatelstva, kulturu, tradice, jazyk • Zhodnotí hospodářství regionů Jižní Ameriky <p><u>Žák:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu světadílů (v zeměpisné síti i vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím a 	<p>USA, Kanada</p> <p>Střední Amerika – přírodní poměry</p> <p>Mexiko, Panamská šíje, Karibská oblast</p> <p>Přírodní poměry Jižní Ameriky</p> <p>Brazílie, laplatská oblast, andská oblast, guyanská oblast</p> <p>EVROPA Rozloha, poloha, hranice, členitost</p> <p>Povrch, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, vodstvo a vliv člověka na krajinu v Evropě</p>	<p>MV <u>Kulturní rozdíly, etnický původ, rasové poměry</u></p> <p>GS Evropa a svět nás zajímá Evropské regiony v globálních souvislostech Orientace na politické mapě světa</p> <p>EV Ekosystémy – typy přírodních krajín, ochrana ŽP Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>B – ochrana přírody a ŽP</p>	<p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Tematické mapy</p> <p>Slepá mapa</p> <p>Samostatná práce</p> <p>Skupinová práce</p> <p>Diskuze</p>
--	--	--	---

<p>k podnebným pásmům)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů • posoudí povrch, podnebí a krajinu v Evropě, interpretuje souvislosti • vyhledá v mapách vybrané evropské řeky, umělé vodní cesty, jezera a jezerní plošiny a pojmenuje procesy, které jezera formovaly • pojmenuje a vyhledá v mapách několik příkladů evropských národních parků • srovnává obyvatelstvo Evropy podle rozmístění jednotlivých národů, jazyka, kultury a náboženství • vyhledá v mapách aktuální nejhustěji a řídké zalidněné oblasti Evropy, zdůvodní příčiny těchto rozdílů v rozmístění • lokalizuje významná města v Evropě • určí a vyhledá v mapách státy EU • vyhledá v mapách evropské členské státy NATO • pomocí mapy stanoví místa těžby a průmyslové oblasti v Evropě • pomocí mapy odvodí zemědělské oblasti v Evropě a analyzuje jejich využití • posoudí druhy a využití dopravních cest v Evropě 	<p>Lidé a města v Evropě</p> <p>Územní rozdíly, ekonomická i vojenská spolupráce</p> <p>Nerostné zdroje a průmysl</p> <p>Zemědělství a výživa obyvatel</p> <p>Doprava</p> <p>Za odpočinkem, poznáním a zábavou</p> <p>Regionální geografie Evropy (S, Z, Stř., J, JV, V Evropa, Rusko)</p>	<p>MV</p> <p>Multikulturalita – kulturní rozdíly, rasy, jazyky, národnosti, menšiny, imigrační politika, tradice, zvyky, náboženství</p> <p>Etnický původ – odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>D – kořeny evropské kultury, objevy a dobývání</p> <p>OV – rozdělený a integrující se svět</p>	<p>Využití obrazových dokumentů</p>
--	--	---	-------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • určí turistické oblasti v Evropě • stručně zhodnotí především ekonomickou situaci jednotlivých oblastí • podá stručný komplexní geografický přehled modelových států ve jmenovaných oblastech Evropy 			
--	--	--	--

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu (v zeměpisné síti i vzhledem k Evropě), posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářské, geopolitické) • popíše povrch, vznik a vývoj reliéfu a horopisné celky • charakterizuje podnebí státu, pojmenuje a vysvětlí hlavní činitele ovlivňující klima ČR • analyzuje povrchové i podpovrchové vodstvo, objasní příčiny povodňových situací na území ČR • analyzuje půdy, rostlinstvo a živočišstvo na území ČR, popíše vývojové změny rostlinstva • uvede způsob ochrany přírody u nás, rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území, uvádí konkrétní příklady • analyzuje obyvatelstvo ČR, posoudí 	<p>Česká republika Česká republika na mapě Evropy Přírodní podmínky</p> <p>Povrch a geomorfologické členění</p> <p>Podnebí ČR</p> <p>Vodstvo</p> <p>Půdy Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Ochrana přírody a ŽP</p>	<p>EGS <u>Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé)</u> OV – pojem vlast, státní symboly</p> <p>D – historie rybníkářství v českých zemích</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP</p>	<p>Ústní a písemné zkoušení</p> <p>Skupinová práce</p> <p>Diskuze</p> <p>Práce s mapou a atlasem</p> <p>Tematické mapy, slepá mapa</p> <p>Referát</p> <p>Obrazové dokumenty s přírodovědnou a cestovatelskou tematikou</p>

<p>hlavní aktuální trendy demografického vývoje, určí hlavní migrační trendy a objasní příčiny těchto migrací, zhodnotí rozmístění obyvatelstva, popíše strukturu obyvatelstva z hlediska národností, náboženství, zaměstnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady sídel podle jejich funkce • objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR • popíše a lokalizuje jednotlivá průmyslová odvětví • určí podmínky pro zemědělství, popíše zemědělskou produkci • popíše využití dopravy v ČR • zhodnotí služby a cestovní ruch, vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR • objasní základní pojmy zahraničního obchodu: export, import, bilance, uvede příklady exportovaného a importovaného zboží • pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření • klasifikuje přírodní, společenské a hospodářské podmínky krajů ČR • specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti 	<p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Hospodářství</p> <p>Průmysl</p> <p>Zemědělství</p> <p>Doprava a spoje Služby, rekreace, cestovní ruch</p> <p>Zahraniční obchod ČR</p> <p>Kraje ČR</p> <p>Místní region</p>	<p>Ekosystémy Vztah člověka k prostředí</p> <p>B – základy ekologie</p> <p>OV – Stát a hospodářství: majetek, vlastnictví, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství</p> <p>D – úloha strojů v dějinách CH – chemický průmysl v ČR, mimořádné události, úniky nebezpečných látek</p> <p>MdV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR</p>	
--	---	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí Zemi jako vesmírné těleso • zhodnotí postavení Země ve vesmíru a v rámci sluneční soustavy • porovná Zemi s ostatními tělesy sluneční soustavy • konkretizuje tvar a velikost Země • objasní pohyby Země a jejich důsledky • porovná tvar Země s globem • orientuje se na globu • orientuje se na mapě, získává potřebné informace • určí zeměpisnou polohu místa a čas místa na Zemi • rozliší jednotlivé složky přírodní sféry, porovná a nachází souvislosti • objasní stavbu zemského tělesa, pohyb litosférických desek • popíše vznik pohoří a ostrovů • porovná působení vnitřních a vnějších sil • objasní a zdůvodní oběh vody v přírodě • rozliší a lokalizuje oceány a pevninské vodstvo 	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Planeta Země Vesmír Sluneční soustava</p> <p>Tvar a rozměry Země Země v pohybu Globus a mapa Zeměpisná síť Vznik map, obsah mapy, měřítko Práce s (turistickou) mapou</p> <p>Krajinná sféra</p> <p>Litosféra Stavba Země, litosférické desky Vulkanismus a zemětřesení</p> <p>Hydrosféra Oběh vody na Zemi Oceány, vlastnosti mořské vody Řeky, jezera, rybníky, nádrže,...</p>	<p>B – Země – vznik a stavba</p> <p>OSV Kreativita Kooperace a kompetice</p> <p>B – Země B – geologie B – vnější a vnitřní geologičtí činitelé</p> <p>B – význam hydrosféry pro vznik a vývoj života</p> <p>EV Základní podmínky života</p>	<p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Zkoušení orientace na globu i mapě</p> <p>Práce s tematickými mapami</p> <p><u>Vycházka do okolí, zkoušení orientace v krajině</u></p> <p>Obrazové dokumenty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atmosféry • stanoví rozdíl mezi počasím a podnebím • objasní práci meteorologů • vymezi podnebné pásy na mapě a charakterizuje je <ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik a složení půd <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší půdní druhy a půdní typy • určí výskyt půdních typů na Zemi podle mapy <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem biosféra a ekosystém • porovná jednotlivé přírodní krajiny na Zemi na základě jejich charakteristik • určí podle mapy rozložení přírodních krajin na Zemi • zhodnotí vzájemné působení mezi přírodou a člověkem 	<p>Atmosféra Složení atmosféry Počasí a podnebí</p> <p>Podnebné pásy</p> <p>Pedosféra</p> <p>Vznik a složení půd Půdní druhy a typy</p> <p>Biosféra Přírodní oblast</p> <p>Ekologie, ochrana přírody</p> <p>Globální ekologické problémy</p>	<p>B – pedosféra</p> <p>EV Ekosystémy</p> <p>B – ochrana přírody a ŽP</p> <p>Ch – halogenderiváty (freony)</p>	<p>Ústní i písemné zkoušení</p> <p>Diskuze, vlastní zážitky, Referáty</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyvodí a analyzuje globální ekologické problémy • porovná oblasti světa na základě hustoty zalidnění • rozliší obyvatelstvo světa podle biologických, kulturních a ekonomických znaků • popíše typy sídel ve světě a proces urbanizace • zhodnotí život ve městě 	<p>Sídla a urbanizace</p>	<p>MV</p> <p>Etnický původ Multikulturalita</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a využití lesů a vody • specifikuje zemědělství, průmysl, dopravu a služby • popíše strukturu, složky a funkce světového hospodářství • lokalizuje na mapách hlavní světové zdroje • stanoví rozdíly mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi a určí jejich příčiny, charakterizuje jejich ekonomiku • uvede příklady integrace světa a mezinárodní spolupráce 	<p>Lesní a vodní hospodářství Hospodářství světa</p> <p>Rozdělení světa podle vyspělosti</p> <p>Integrace a mezinárodní organizace</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p>		<p>Viz zvláštní příloha RVP – „Dvoudenní pobyt v přírodě“ v rámci TV</p>
--	---	--	--

Předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

Hudební výchova společně s výtvarnou výchovou přibližují žákům vzdělávací obsah Umění a kultura. Smyslem hudební výchovy je přiblížit dětem cestu, po níž se ubírala hudba jednotlivých evropských národů od svých počátků až po současnost. Tohoto cíle dosáhneme nejen nahlédnutím do jednotlivých hudebních směrů, ale i praktickou činností, praktickým osvojením hudebních aktivit. Součástí výuky budou i pravidelné návštěvy koncertů, na nichž vystupují žáci místní ZUŠ, ale i jiných hudebních akcí, které odpovídají věku našich žáků.

Hudební výchova úzce spolupracuje i s dalšími předměty (český jazyk a literatura, dějepis), podílí se i na realizaci průřezových témat (Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova).

Realizace hudební výchovy se vyznačuje užitím rozmanitých metod výuky. Výuka se odehrává ve specializované učebně, která je za tímto účelem vybavená.

Hudební výchova pobíhá v primě a sekundě formou hodinových lekcí jednou za týden. V tercii a kvartě jde o dvouhodinové lekce jednou za čtrnáct dní (střídání s výtvarnou výchovou). Pro výuku se třídy dělí na dvě skupiny.

Hodnocení hudební výchovy je postaveno na posouzení aktivního zapojení žáků do práce v hodině a na osvojení si základních informací v oblasti hudebních ukázek a hudebních dějin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- rozhovorem vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos hudební výchovy pro život a činnost člověka
- formou samostatných referátů rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuze na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- aktivně zapojuje žáky při interpretaci písní a skladeb

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a vede k respektování jejich hudebního zaměření
- s využitím exkurzí, přednášek, návštěv koncertů či divadel ukazuje žákům pravidla společenského chování

Kompetence občanské

Učitel:

- formou referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů, včetně lidského hlasu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede diskuzi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách
- analyzuje se žáky dané hudební ukázky

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák :</p> <p>Orientuje se v notovém záznamu Rozpozná tóninu dur a moll</p> <p>Zazpívá s využitím svých individuálních pěveckých schopností lidovou píseň Na základě textu a melodie zařadí lidovou píseň do určitého typu</p> <p>Používá nástroje Orffova instrumentáře při doprovodech lidových i pop. písní Rozpozná kontrast a gradaci v jakékoli hudbě</p> <p>Na základě sluchu rozezná Jednotlivé nástroje symfonického orchestru Vyjádří svůj názor na danou ukázkou</p> <p>Rozpozná vybrané hudební formy</p>	<p>Úloha lidové písně v 18.-19.stol. Lidová píseň dnes – úpravy lidových písní Hradiš'an, Čechomor, L. Filipová Umělá píseň – Z. Svěrák</p> <p>Upevňování vokálních dovedností Lidový dvojhlas Durová ,mollová tónina Sólo, duo, trio</p> <p>Jednoduché doprovody lid. písní Hudební nástroje v lid. hudbě Gradace a kontrast v hudbě Akord Stupnice, zákl. řada c1-c2</p> <p>Vánoční zpěvy v Čechách i jiných evropských zemích</p> <p>Opera, melodram – charakteristika, vybrané ukázky k poslechu Partitura, part</p> <p>„Má vlast“ – poslech ukázek</p>	<p>ČJ – lidová slovesnost</p> <p>MKV- kulturní diferenciacce</p> <p>ČJ – balada, dramatické žánry</p> <p>ČJ- lit. popisná a dějová</p>	<p>Žák je hodnocen 2x za pololetí formou písemného testu z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žakovým aktivitám během hodin hudební výchovy</p>

Posoudí na své úrovni ukázkou ve smyslu „jaká je to hudba a proč je taková“, zasadí do kontextu ostatních ukázek	Pohádkové náměty v hudbě	ČJ - pohádka	
--	--------------------------	--------------	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák :</p> <p>Správně používá pojmy sonáta, sonátová forma, symfonie, symfonická báseň Doloží konkrétní příklady těchto hudebních forem</p> <p>Diriguje jednoduchou lidovou píseň ve dvoudobém a třídobém taktu</p> <p>Konfrontuje znějící skladby s dalšími z hlediska jejich funkce, stylu a žánru</p> <p>Rozpozná jednotlivé vybrané hudební ukázky S využitím svých individuálních schopností zazpívá osvojené písně lidové i umělé</p>	<p>Vznik opery – Itálie B. Smetana – Libuše Počátky Národního divadla</p> <p>Počátky evropského klasicismu Osobnosti evropského i českého klasicismu Poslech vybraných ukázek a jejich rozbor</p> <p>Symfonie jako hudební forma Sonátová forma Smyčcový kvartet</p> <p>Hudební tradice našich zemí- česká hudební emigrace Kantoři – hudebníci</p> <p>Upevňování vokálních dovedností Dvojhlas, trojhlas Dirigentské gesto</p>	<p>ČJ</p> <p>MKV –kulturní diferenciacie</p>	<p>Žák je hodnocen 2x za pololetí formou písemného testu z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žakovým aktivitám během hodin hudební výchovy.</p>

	Počátky romantismu v Evropě Píseň a písňové cykly		
	Poslech vybraných ukázek a jejich rozbor		

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák :</p> <p>Orientuje se ve vývoji světové vážné hudby</p> <p>Rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků</p> <p>Na základě poslechu zařadí jednotlivé hudební styly do doby jejich vzniku</p> <p>Konfrontuje českou hudbu s vývojem hudby světové</p> <p>Orientuje se vývoji české vážné hudby</p> <p>Zařadí významné skladatel do hudebních stylů</p> <p>S využitím svých individuálních</p>	<p>Antika- úloha hudby v Řecku a Římě</p> <p>Středověká hudba – gregoriánský chorál, způsoby notového zápisu</p> <p>Staroslověnská zpívaná liturgie</p> <p>Česká reformace – duchovní píseň, Jistebnický kancionál</p> <p>Renesance v hudbě- duchovní a světská díla</p> <p>Baroko – evropské a české Polyfonie, fuga, oratorium, koncert a opera</p> <p>Biblické náměty v hudbě</p> <p>Romantismus – národní školy</p>	<p>Dě</p> <p>Dě</p> <p>Dě</p> <p>ČJ</p> <p>MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Žák je hodnocen 2x za pololetí formou písemného testu z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žakovým aktivitám během hodin hudební výchovy.</p>

schopností zazpívá osvojené lidové i umělé písně			
--	--	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák: Orientuje se ve vývoji světové vážné hudby Rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků</p> <p>Charakterizuje uměleckou a nonuměleckou hudbu</p> <p>Vydělí podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, se kterou se během roku seznámí tj. blues, ragtime, jazz., swing, rokenrol, rock, heavy metal, disko, punk</p> <p>Na základě poslechu zařadí jednotlivé hudební styly do doby jejich vzniku S využitím svých individuálních schopností zazpívá osvojené umělé písně Rozpozná hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě</p> <p>Na základě poslechu rozliší Hudební styly 70. let</p>	<p>Klasická hudba 20. století- impresionismus, expresionismus, poslech- Debussy, Prokofjev</p> <p>2. vídeňská škola</p> <p>Česká hudba 20.století – L. Janáček, B. Martinů, J. Suk, V. Novák, P. Eben</p> <p>Vznik a vývoj jazzu</p> <p>Moderní populární hudba: 30.-50. léta 60. léta- underground, britský rock 70. léta –disco, hart rock, heavy metal 80.léta – éra velkých hvězd stadionových koncertů 90.léta –house music</p> <p>Současná česká populární scéna</p>		<p>Žák je hodnocen 2x za pololetí formou písemného testu z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žakovým aktivitám během hodin hudební výchovy (individuální příprava referátů, hudebních aktualit, hra na hudební nástroje v hodině HV).</p>

Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Výtvarná výchova spolu s hudební přibližují žákům vzdělávací obsah Umění a kultura. Smyslem výtvarné výchovy je přiblížit žákům „řeč“ vizuálních zobrazení tak, aby jim porozuměli, aby je dokázali účinně použít v různých souvislostech svého života a aby uměli některé z nich vytvořit. Těchto cílů dosáhneme širokou nabídkou témat (počínaje přírodou, člověkem, modelovými uměleckými směry a klíčovými díly vývoje umění, konče komunikací a různými znakovými systémy), dále praktickým přiblížením různých možností výtvarné tvorby (techniky malby, kresby, grafiky, prostorové tvorby, výtvarná akce, multimediální instalace, možnosti moderní techniky při výtvarné tvorbě). Další podmínkou je možnost prezentace žákovských výtvarných děl na úrovni školy (vystavení ve třídě a ostatních prostorách školy, zvláště v naší školní Galerii Dračí ulička), případně i mimo ni.

Výtvarná výchova úzce spolupracuje s dalšími předměty (český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova, biologie aj.), rovněž se podílí na realizaci průřezových témat (Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova).

Realizace výtvarné výchovy se vyznačuje užitím rozmanitých metod výuky, specifického významu nabývá užití projektové metody a skupinových forem práce.

Výuka výtvarné výchovy se odehrává ve specializované učebně. Do budoucna se počítá s vybudováním učebny ateliérového typu. Dále jsou pro výuku využívány i prostory muzeí a galerií v dosahu školy (zvláště Galerie města Trutnov).

Výtvarná výchova probíhá v primě a sekundě formou dvouhodinových lekcí jednou za týden. V tercii a kvartě jde o dvouhodinové lekce jednou za čtrnáct dní (střídání s hudební výchovou). Pro výuku se třídy dělí na dvě skupiny. V kvartě může být v případě zájmu výuka výtvarné výchovy uzavřena výukovým kurzem zaměřeným na výtvarné znázornění krajiny (v případě vhodných podmínek bude realizováno na chatě Děvín Nadačního fondu Gymnázia Trutnov v Krkonoších).

Hodnocení výtvarné výchovy je postaveno na posouzení zvládnutí základů jednotlivých výtvarných technik, hlavních námětů a prvků vizuálně obrazných vyjádření. Vedle toho je důležitá kreativita při řešení výtvarných problémů, schopnost v daných souvislostech obhájit svou práci a žákova aktivita při výuce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky (pomocí obrazového materiálu, referátů, exkurzí, návštěv výstav, jejich vernisáží) s podstatnými uměleckými směry a výtvarnými díly a jejich autory, žáci si tak vytvářejí svou představu o výtvarném umění a tvorbě
- zadává žákům tvořivé výtvarné úkoly umožňující rozvíjet jejich představivost, fantazii a výtvarně experimentovat a vede žáky k sebekritické reflexi výsledků (různou formou – dialog, diskuse, kritická úvaha), která povede ke zkvalitňování další výtvarné činnosti, k aktivnímu vnímání uměleckých děl a postupnému vytváření vlastního životního stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává tvůrčí úkoly, které vedou k rozvíjení výtvarného myšlení při řešení tvůrčích problémů
- navozuje situace, kdy žáci obhajují podobu své výtvarné tvorby a v různých souvislostech se srozumitelně vyslovují k problematice kvality výtvarných děl

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky v diskusích, dialozích, výkladech a kritikách ke srozumitelné formulaci názorů na problematiku výtvarného umění a tvorby (jak své, tak ostatní) a užívání základních pojmů vycházející z výtvarné teorie v těchto vyjádřeních
- zadáváním týmových úkolů vede žáky ke zvládnutí pravidel diskuse s cílem dosáhnout co nejlepšího výsledku
- předkládáním výtvarného umění jako jedné z forem komunikace vede k pochopení této formy a k jejímu aktivnímu užívání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním metod týmového práce jsou žáci nuceni spolupracovat s ostatními, takovým způsobem, aby bylo efektivně dosaženo požadovaného výsledku, což nejde bez vzájemné tolerance, pochopení a ohleduplnosti

- motivuje vznik výtvarných artefaktů, které nesou jedinečnost svého autora, a jejich vhodnou prezentací umožní žákům dosahovat pocit úspěchu a spokojenosti, respektive posiluje jejich sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamováním s různorodými uměleckými díly, směry a souvislostmi jejich vzniku a existence přivádí žáky k poznání skutečnosti, že lidé mají různá přesvědčení s rozmanitou motivací, což jim umožňuje poznání jejich vnitřní hodnoty, vcítění se do jejich situace a zaujetí podloženého stanoviska
- organizováním fyzického poznávání uměleckých děl (návštěvy galerií, vnímání prací spolužáků aj.), jejich významu a role, i vlastní tvorby budou žáci vedeni k úctě k dílům dalších lidí a k ochraně těchto děl

Kompetence pracovní

Učitel:

- informuje žáky při osvojování různých výtvarných technik a prostředků o jejich bezpečném a účinném použití

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Konkretizované výstupy jsou formulovány dohromady pro primu a sekundu. • Žák zná a správně užívá pojmy bod, linie (čára), plocha, dvojrozměrné a třírozměrné výtvarné dílo, socha (plastika), reliéf, malba, kresba, grafika, kompozice, kontrast, detail jako součást celku, motiv (obsah, část obsahu). • Žák zná, rozpozná a používá základní kompoziční pravidla pro umístění do formátu (harmonická, disharmonická, centrální, symetrická, asymetrická, uzavřená, otevřená, kompozice využívající základní geometrické tvary), motivy dokáže zvětšovat a zmenšovat. • Žák si osvojí možnosti 	<p>Výrazové možnosti čáry, kresba tužkou, perem (tuš), netradičními nástroji (hřeben aj.). Kolorování kresby vodovými barvami. Témata – rodina, domov, oblíbená místa, příroda.</p> <p>Primární a teplotní kontrast barev, psychologické účinky barev, základní kompoziční tvary. Temperová malba. Příroda, nálady.</p> <p>Frotáž, textury. Detail. Přírodní motivy.</p> <p>Užitá keramika.</p>	<p>Září. OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání v třídním kolektivu, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech).</p> <p>Září. OSV– Sebepoznání a sebepojetí (vyjádření sebe sama skrze výtvarnou tvorbu).</p> <p>Říjen.</p> <p>Spolupráce na projektu „Pravěký</p>	<p>Obecné teze realizace a hodnocení jsou formulovány pro primu a sekundu dohromady.</p> <p>Časové rozvržení obsahu není možné stanovit přesně (navržená posloupnost témat je z hlediska návaznosti ideální). Při realizaci učiva je nutné brát v úvahu specifčnost jednotlivých skupin žáků. Rovněž lze průběžně zařazovat i aktuální témata a techniky. V případě vazeb na jiné předměty (projekty) se termíny sladí dohodou. Hodnocení se v těchto ročnících opírá o míru zvládnutí jednotlivých výtvarných technik, námětů a vizuálních prvků, dále pak o žakovu aktivitu ve výuce VV.</p> <p>Listopad.</p>

<p>vedení čáry (síla, charakteristika) v závislosti na použité technice a požadovaném působení na diváka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák prakticky ovládne základy teorie barev, tj. základní skutečnosti rozpozná, pojmenuje, definuje a použije ve vlastní tvorbě (primární, teplotní, světlostní a komplementární kontrast, psychologické účinky barev a z nich vyplývající symbolické významy). • Žák zná a používá způsoby dosažení iluze prostorovosti na dvojrozměrné ploše (z perspektivy zatím jen jednoúběžníkovou variantu, možnosti čáry, možnosti užití barev). • Žák při popisu vlastní prostorové práce vhodně používá pojmy – prostorová hloubka, objem, prostorové útvary a kompozice. • Žák si prakticky vyzkouší a na individuální úrovni 	<p>Základy práce s keramickou hlinou. Nádoby.</p> <p>Prostorová práce s papírem a dalšími materiály. Vánoční ozdoby.</p> <p>Přechod mezi malbou a grafikou – monotyp. Kalendář. Tempera.</p> <p>Jednoduchá figurální kompozice, piktogramy. Kresba a malba tuší, fixem, kolorování kresby, plošná a prostorová práce s papírem. Sport a zábava, siluety v pohybu, znázornění pohybu (fázové kresby) terče, ilustrace aj.</p> <p>Prostorová tvorba s přírodními materiály, případně keramická hlína aj. Použití pojmů pro popis trojrozměrného díla. Velikonoční motivy.</p> <p>Různá kompoziční řešení plochy.</p>	<p>člověk“ (především s D, ČJ, HV).</p> <p>Spolupráce na projektu „Olympijské hry“ (především s ČJ, D, OV, TV, B).</p>	<p>Prosinec. Skupinová práce.</p> <p>Leden. Vznik třídního kalendáře.</p> <p>Únor. Individuální i kolektivní práce.</p> <p>Březen.</p> <p>Duben.</p>
--	--	--	--

<p>osvojí techniku temperové malby, pastelové malby, techniku kolorování vodovými barvami, techniku malby na sklo, techniku kresby tužkou, perem (tuš), fixem, uhlem, techniku koláže, z grafických technik – frotáž, monotyp, protisk, v prostorové tvorbě využití možností papíru, textilií a keramické dílny, dále žák experimentuje s různorodými materiály (dle možností) a kombinuje je ve vlastní tvorbě.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozezná výtvarná díla s dominancí funkce estetické proti předmětům s převahou funkcí praktických (problematika užitého umění). • Žák se ve své praktické činnosti setká s náměty jak ze svého reálného okolí, tak ze svých představ a fantazie, dokáže transformovat smyslové zážitky nevizuálních smyslů do vizuálně obrazného vyjádření. 	<p>Fantazijní dotváření různých motivů. Techniky kresby, malby, netradiční techniky malby a kresby, využití fotografií a detailů.</p> <p>Smyslové vnímání, výtvarné zachycení smyslové synestézie. Různé techniky, kombinované techniky.</p> <p>Komiks (záznam vypravování ve spolupráci s ČJ). Já a druzí, co se stalo?, mezilidské vztahy.</p>	<p>Spolupráce s ČJ (ilustrace popisné literatury).</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění).</p> <p>Spolupráce s ČJ (ilustrace k dějové literatuře).</p>	<p>Květen.</p> <p>Červen.</p>
--	--	---	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Žák porovnává účinky svého výtvarného vyjádření s ostatními vyjádřeními stejného motivu (tématu), je schopen popsat účinky odlišných vyjádření a v závislosti na individuálních schopnostech označí a vysvětlí příčiny konkrétního účinku, zároveň si uvědomuje subjektivní povahu svého vnímání a svých názorů v oblasti výtvarného umění. 			
---	--	--	--

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
	<p>Téma zvíře. Textury, barevné harmonie a kontrasty, malířský rukopis, prostorová tvorba - plastiky zvířat. Pastel, uhel, rudka, tužka, keramická hlína.</p> <p>Erb, znak, heraldika. Komplementární kontrast barev, symbolické významy barev. Malba temperovými barvami.</p>	<p>OSV – Kreativita (originalita nápadů, schopnost „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích)</p>	<p>Září.</p> <p>Říjen a listopad. Projekt „Erb“</p>

	<p>Vitráž (malba na sklo). Dekoratívni užité umění. Volné téma.</p> <p>Vánoční téma (betlém, vánoční ozdoby aj. předměty). Plastika, hračky, dekorativní předměty. Papír, keramická hlína.</p> <p>Etnické výtvarné projevy (masky, totem, papírové skládanky aj.). Pastel, tempera, fix, zapojení netradičních materiálů a jejich kombinace, papír. Prostorová tvorba.</p> <p>Základy kaligrafie latinky, vznik písma. Nácvik kaligrafie, kresba tuší, fixem, koláž. Kreslené vtipy, přísloví, nápisy.</p> <p>Hlava, portrét. Kresba tužkou, malba temperou, papírová koláž. Psychologické působení barev a různých typů kompozičního uspořádání.</p> <p>Portrét třídy (barevné siluety). Obrysová kresba, psychologické</p>	<p>Spolupráce na projektu „Erb“, především vazba na ČJ a D.</p> <p>MK – Kulturní diference (výtvarný projev jako vyjádření jedinečnosti etnika) Skupinová práce.</p> <p>OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj</p>	<p>Listopad.</p> <p>Prosinec.</p> <p>Leden. Skupinová práce.</p> <p>Únor.</p> <p>Březen. Práce ve dvojicích.</p> <p>Březen a duben. Kolektivní práce.</p>
--	--	--	---

	<p>významy a působení barev, instalace. Kresba fixem, malba pastelem.</p> <p>Inspirace hudbou. Malba pastelem. Barevné kombinace.</p> <p>Zvětšování detailu obrazu. Malba temperou, míchání barev. Světlostní barevný kontrast (primární a sekundární).</p> <p>Krajina (znázornění prostoru), rozdílné cíle a smyslové účinky výtvarné umělecké tvorby a dokumentární fotografie. Kresba tužkou, tuší. Perspektiva, základy valérové kresby a malby.</p> <p>Staré mapy. Perokresba, kolorování a lavírování, dokreslování grafických detailů. Vedení linie, její charakteristika a působení na diváka.</p>	<p>pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v individuálních odlišnostech), kompetice a kooperace (rozvoj schopností spolupracovat, pozitivního myšlení, organizování práce skupiny), Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (při organizování skupinové práce). Vazba na HV.</p> <p>Spolupráce s ostatními předměty na projektu „Mapa“ (především s D, Z, ČJ).</p>	<p>Duben.</p> <p>Květen.</p> <p>Kresba v plenéru.</p> <p>Exkurze – Adršpašské a Teplické skály.</p> <p>Červen.</p>
--	--	--	--

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Konkretizované výstupy jsou formulovány dohromady pro tercii a kvartu. • Výstupy z primy a sekundy tvoří základ pro výstupy tohoto období, respektive jsou jejich součástí. • Žák vysvětlí podstatu komplementárního, proporčního a simultánního barevného kontrastu, používá je ve své tvorbě. • Žák rozpozná, popíše a ve své tvorbě výběrově použije složitější případy kompozičního členění plochy a prostoru (rytmizace, zlatý řez, brána harmonie, dekompozice). • Žák dosáhne na individuální úrovni vytvoření iluzivní prostorovosti na dvojrozměrné ploše 	<p>Komplementární a simultánní barevný kontrast. Pastel a tempera. Barevné vyjádření nálad, i s využitím různé věcné symboliky.</p> <p>Užitá keramika (nádoby, medaile, kachel apod.). Různé techniky tvorby (vymačkávání, plátování, lepení, hrnčířský kruh).</p> <p>Lidský obličej (anatomie, grimasy jako výraz nálady). Kresba lineární i stínovaná. Tužka, uhel.</p> <p>Lidský obličej – grimasy. Reliéf. Keramická hlína.</p>	<p>Září, říjen.</p> <p>Listopad.</p> <p>Prosinec. Vazba na B.</p>	<p>Realizace a hodnocení jsou formulovány pro tercii a kvartu dohromady.</p> <p>Časové rozvržení obsahu není možné stanovit přesně (navržená posloupnost témat je z hlediska návaznosti ideální). Při realizaci učiva je nutné brát v úvahu specifickou jednotlivých skupin žáků. Rovněž lze průběžně zařazovat i aktuální témata a techniky. V případě vazeb na jiné předměty (projekty) se termíny sladí dohodou.</p> <p>Hodnocení se v těchto ročnících opírá o míru zvládnutí jednotlivých výtvarných technik, námětů a vizuálních prvků, o aktivitu žáka při hodinách a o posouzení schopnosti žáka v daných souvislostech obhájit svou práci a názory.</p> <p>Leden.</p>

<p>pomocí zvládnutí perspektivy ve všech variantách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák si přiměřeně osvojí techniku akvarelu, malby na textil, kresbu ručnou, vytváření reliéfu a komorní volné plastiky z keramické hlíny, asambláž, empaktaáž, vytváření objektů, instalace a další moderní techniky a postupy (fotografie, video, počítačová grafika) v závislosti na stávajících možnostech, z grafických technik si osvojí linoryt a suchou jehlu. • Žák se ve své praktické činnosti setká s tématy jak z věcné reality, tak s tématy z představ a fantazie, z tradičních námětů bude žák prakticky ovládat základní principy krajinomalby, zátiší, zachycení obličejů a postavy, porozumí procesu stylizace, který ústí k abstraktnímu ztvárnění. • Žák vysvětlí obsah pojmů 	<p>Zátiší z předmětů. Perspektiva, složitější kompoziční uspořádání plochy, metody vytváření iluzivního prostoru v ploše. Kresba tužkou, tuší, malba temperou.</p> <p>Hlavní historické etapy vývoje umění do konce 19. století.</p> <p>Architektura (exteriér, interiér). Proporční barevný kontrast. Využití barev v interiéru a exteriéru – návrhy řešení konkrétních prostorů.</p> <p>Přírodní živly. Akční malba a kresba, sochařství, mobily. Práce s různými materiály, zvláště přírodními.</p> <p>Grafické využití písma. Kaligramy, graffiti. Podle možností počítačová grafika, kresba tuší, tužkou, fixy, koláž.</p>	<p>OSV – Kreativita (podpora originálních nápadů s cílem dotáhnout je do fáze realizace).</p> <p>Vazba na IVT.</p>	<p>Únor.</p> <p>Březen.</p> <p>Duben. Skupinová práce.</p> <p>Květen, červen.</p>
---	---	---	--

<p>(obsah, forma, abstrakce, realita, abstrahování, stylizace, deformace, objekt, instalace, happening, tisk z hloubky, výšky a plochy, architektura, interiér, exteriér, urbanistika, design) a vhodně je používá při popisu uměleckých děl, období apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák posoudí a rozliší svou tvorbu podle účelu, tj. na tvorbu uměleckou (artifciální) a užitou. • Žák je schopen popsat účinky svého výtvarného vyjádření a porovnat ho s ostatními realizacemi stejného motivu (jak svých vrstevníků, tak různých umělců), žák vysvětlí, v závislosti na míře svých zkušeností, příčiny odlišných účinků (zvláště v závislosti na smyslové podobě díla) a posoudí vhodnost jednotlivých realizací. • Žák na individuální úrovni popíše a vysvětlí sociální a symbolický obsah 			
---	--	--	--

<p>uměleckého díla v potřebných souvislostech (vysvětluje své postoje k výtvarným dílům s vědomím osobní, kulturní a společenské podmíněnosti svých soudů).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák vyjmenuje základní umělecké slohy a přiřadí k nim typické příklady uměleckých děl. • Žák si uvědomuje komunikační rozměr výtvarných děl a jejich vliv v sociálních vztazích a záměrně se snaží návrhy a realizacemi prezentací a instalací výtvarných děl dosáhnout různých účinků v těchto oblastech. 			
---	--	--	--

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
	<p>Užitá grafika. Komunikační obsah, autorský postoj, rozdíl v podobě a účinku umělecké výtvarné tvorby, fotografie, filmu, tiskovin, televize a elektronických médií. Reklama, filmový plakát.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (uvědomování si vztahu mezi obsahem, formou a autorským záměrem při tvorbě vizuálních zobrazení). MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace</p>	<p>Září, říjen. Individuální i skupinová práce. Práce s reklamními produkty, vlastní reklamní plakát</p>

	<p>Podle možností počítačová grafika, malba temperou, kresba tuší, tužkou, koláž.</p> <p>Postava člověka v různých souvislostech. Mobily, výtvarné instalace, výtvarné akce, happening, empakteáž, asambláž, seznámení s některými principy umělecké tvorby ve 20. století. Práce s různorodým materiálem (drát, papír, alobal, umělá hmota, textil apod.).</p> <p>Detaily těla (mikro a makro struktury). Proces stylizace. Malba temperou, pastelem.</p> <p>Užitá grafika, grafické techniky. Ex libris, vizitka apod.</p>	<p>vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba a mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení (realizace těchto témat je prováděna skrze vizuální stránky mediálních sdělení , využívání výtvarných prvků při tvorbě mediálních sdělení, jejich působení a funkce, interpretace výtvarné stránky mediálních sdělení apod.). Spolupráce na „Mediálním projektu – mediální sdělení“ v garanci ČJ, OV, IVT,HV</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy (empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc při výtvarné tvorbě).</p> <p>MdV – Vnímání autora</p>	<p>Listopad, prosinec. Kolektivní akce v prostorách školy.</p> <p>Leden.</p> <p>Únor.</p>
--	--	--	---

	<p>Linoryt nebo suchá jehla.</p> <p>Krajinomalba. Základy techniky akvarelu. Krajinná kompozice (principy klasické krajinomalby).</p> <p>Krajinomalba, stylizace reality. Hledisko motivace uměleckých děl (fantazijní, symbolické, racionálně konstruktivní, smyslové, expresivní), možnosti interpretace uměleckých děl. Malba temperou.</p> <p>Stylizace reality ústící v abstraktní umění. Abstraktní umění 20. století. Možnosti interpretace uměleckých děl. Volné techniky.</p> <p>Design. Návrhy na předměty denní potřeby (např. svítidla, nápojová souprava, dekorace textilu – trika apod.). Výtvarné techniky pro dekoraci textilu, kresba.</p>	<p>mediálních sdělení (prezentace postavení a záměrné vytváření dojmu o sobě pomocí vizuálních prvků). Spolupráce s dalšími předměty (D, ČJ, B) na projektu „Krajinářský kurz“ (nejlépe pobyt na chatě Děvín Nadačního fondu GTU v Krkonoších, ale může být realizováno i jinak, přelom května a června).</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění), Kreativita (originalita vnímání tradičních námětů, uvědomění si rozličnosti přístupů), Komunikace (výtvarné dílo jako příklad neverbální komunikace obsahující velké množství informací).</p>	<p>Březen.</p> <p>Duben.</p> <p>Květen.</p> <p>Červen. Konkrétní individuální realizace designu trika.</p>
--	---	--	--

Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zahrnuje též tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Součástí předmětu je též výuka základních dovedností praktické první pomoci.

Na nižším gymnáziu je předmět dotován 3 hodinami týdně v každém ročníku.

Praktické činnosti jsou realizovány ve sportovní hale GTU (rozdělené sítěmi na 3 samostatné celky), gymnastické tělocvičně, školní posilovně, na atletickém hřišti školy, případně ve volném terénu v okolí školy.

Žáci jsou děleni v každé třídě podle pohlaví.

Do rozvrhu je TV pro paralelní třídy nasazována zároveň, takže jsou využívány čtyři základní cvičební prostory (tři v hale a gymnastická tělocvična) vždy najednou. Uvedené prostory jsou specializovány pro určité druhy sportovních činností, čemuž odpovídá jejich materiální vybavení dostupné nejlépe právě v daném prostoru.

hala č. 1 – volejbal, nohejbal příp. jiné míčové hry s volejbalovými míči, ringo

hala č. 2 – házená, sálová kopaná, skok vysoký, průpravná atletická cvičení, posilovací cvičení, závodivé a drobné hry

hala č. 3 – basketbal, florbal,

gymnastická tělocvična-gymnastika, aerobik, kondiční cvičení při hudbě, úpoly, kondiční cvičení na stanovištích

Uplatňujeme systém rotace jednotlivých tělocvičen po 14 dnech (tj. po 6 hodinách výuky), čímž je zaručena všestranná příprava žáků ve všech sportovních odvětvích vyučovaných v rámci TV. Znemožňuje to však naplánovat dlouhodobé tematické celky, jejich časové zařazení a návaznost, protože každá skupina se momentálně nachází na jiném, specializovaném stanovišti. Tematický plán proto není časově specifikován. V prvním ročníku víceletého gymnázia (primě) je jedna hodina výuky v době od listopadu do konce dubna věnována výuce sportovního plavání a činností s ním spojených (záchrana tonoucího, skok do neznámé vody...).

Součástí výuky jsou i akce sportovně pobytového charakteru. V sekundě absolvují žáci zpravidla šestiidenní lyžařský kurz (výuka na sjezdových a běžeckých lyžích), v tercii dvoudenní vodácký kurz na raftech realizovaný v jarních měsících na řekách v okolí Trutnova, v kvartě třídní kurz pobytu v přírodě, jehož náplní je mimo seznámení se s pobytem v přírodě, ve stanech, s vařením v přírodních podmínkách, orientace v přírodě, nouzové přežití, nácvik základních horolezeckých činností (uzly, slaňování), vnímání přírody, šetrný vztah k ní a její ochrana a dopravní výchova.

Motivace žáků ve výuce TV je podporována účastí na mezitřídních (vybíjená, fotbal, přehazovaná) a meziškolních soutěžích (vybíjená v primě, přehazovaná v sekundě a v tercii, v kvartě volejbal, fotbal, florbal, basketbal, atletika, plavání, lyžování, orientační běh) místního, okresního až

krajského případně celostátního charakteru, mají-li tyto soutěže postupový charakter. Na tyto akce jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Některé z těchto okrskových, okresních, krajských či celostátních akcí jsou občas pořádány na naší škole.

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví, v poznávání vlastních pohybových schopností, možností a zájmů. Jejím smyslem je mimo jiné zařazovat pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby a zájmy, rozvíjela pohybovou výkonnost žáka, sloužila k regeneraci jeho sil i kompenzaci dalších zatížení.

Tělesnou výchovu doplňují další aktivity nabízené školou, a to zejména v podobě nepovinného předmětu sportovní hry zaměřeného podle ročníků a zájmu studentů na přehazovanou či volejbal, basketbal a florbal. Na základě zájmu žáků je možno otevřít i další specializace.

Na vyšším gymnáziu potom přistupuje možnost využití školní posilovny k individuálnímu kondičnímu cvičení též v odpoledních hodinách.

V předmětu Tělesná výchova se realizují především průřezová témata Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika a v průřezovém tématu Environmentální výchova-část Člověk a zdraví (zejména první pomoc, zdravý životní styl, psychohygiena, předcházení civilizačním chorobám přiměřenou pohybovou aktivitou...).

Různorodost situací během specifického výchovně vzdělávacího procesu v tělesné výchově však nabízí nesčetné množství uplatnění dalších průřezových témat, jejichž využití však nelze přesně naplánovat, neboť vyplývají z konkrétně navozené situace vzniklé často buď během okamžiku, nebo v souvislosti s konkrétním společenským děním. Příkladem může být uplatnění tématu Multikulturní výchova v souvislosti s integrací národnostních menšin do výuky, princip sociálního smíru a solidarity, diskriminace, průřezové téma Výchova demokratického občana (ohleduplnost, ochota pomáhat slabším, tolerance, odpovědnost atp.), téma Environmentální výchova (schopnost poznávat a chránit přírodu především v souvislosti s pobyty v přírodě během sportovních aktivit) atp.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka tělesné výchovy má sloužit především k tomu, aby

- si studenti odpočali od ostatních školních povinností a aktivním pohybem si navodili příjemnou náladu
- si prověřili svoji fyzickou zdatnost, morálně volní vlastnosti a získali schopnost je nadále rozvíjet
- se naučili novým pohybovým dovednostem, poznali nové sporty a pohybové aktivity
- získali a rozšířili si teoretické sportovní znalosti (o technice, metodice, nářadí či náčiní, pravidlech, historii...)
- si procvičili zásady první pomoci
- aby poznali své spolužáky jinak než ve výuce teoretických předmětů
- si zafixovali zásady fair play
- především na sportovních kurzech poznali krásy našeho regionu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k rozvoji jejich pohybových schopností, získávání nových pohybových dovedností podle jeho předpokladů, znalostí správné techniky a pravidel jednotlivých sportů, o fyziologii cvičení,
- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako cvičitel, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, záchránce, pomocník, organizátor apod.
- podněcuje žáky k osvojení vědomostí o zdravém životním stylu a jeho významu pro předcházení civilizačním nemocem
- sleduje a zaznamenává průběžnou výkonnost žáka a umožňuje mu tak kontinuálně posuzovat změny v jeho fyzické zdatnosti, které by se měly stát motivačním prvkem pro další fyzickou aktivitu. Oceňuje každé individuální zlepšení
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi – ať už samostatně nebo jako součást družstva
- motivuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- formou nácviku herních či cvičebních dovedností vede žáky k objevování logických postupů a posloupností v procesu učení
- umožňuje rozpoznat žákům vlastní chyby, úroveň vlastního zvládnutí dané pohybové dovednosti a porovnat ji se spolužáky
- během hry navozuje a upozorňuje na situace vybízející k samostatnému řešení - možnost výběru z nacvičených alternativ
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji
- vede žáky k odpovědnosti zejména v otázkách dopomoci a záchrany během cvičení
- podněcuje žáky k aplikování informací o hygieně před, během a po sportování, o zdravém životním stylu, životosprávě a úloze pohybové aktivity v každodenním životě
- usměrňuje žáky při řešení mezilidských vztahů vyplývajících z podstaty např. sportovních her (spoluhráči, soupeři)
- zapojuje žáky do soutěží a turnajů jako rozhodčí, organizátory či pomocné pracovníky

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k zásadám slušného chování zejména během emocionálně vypjatých situací navozených sportovními hrami, k vhodné komunikaci se spoluhráči, vedoucím družstva, protihráči, rozhodčími i diváky
- na sportovních soutěžích pomáhá žákům rozvíjet přátelské vztahy se žáky a učiteli jiných škol

- vybízí k používání přesného názvosloví, stručných pokynů
- uplatňuje zásady dialogu a věcné argumentace (nechat domluvit, neskákat do řeči, naslouchat a respektovat nařízení učitele...)
- navozuje situace, kdy je nutno spolupracovat nejen s oblíbenými spolužáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učitel utváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a dovedností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybové aktivitě žáků
- povzbuzuje žáky k chování v duchu fair play, tolerance a empatie
- informuje žáky časové a morálně volní náročnosti vrcholového sportu, vede je k toleranci a pomoci vrcholovým sportovcům z řad jejich kamarádů, propaguje princip všestrannosti a nutnosti kompenzačních cvičení
- objasňuje princip, nebezpečnost a dopady dopingu
- vede žáky ke spolupráci při dosahování společných cílů skupiny či družstva při respektování daných pravidel hry
- pomáhá nacházet žákovi optimální místo ve skupině tak, aby mohl nejlépe uplatnit své možnosti a schopnosti, odhadovat je a odhadovat také důsledky vlastního jednání
- staví žáky do různých rolí – hráč, rozhodčí, časoměřič, organizátor, kapitán
- okamžitě řeší jakékoli projevy netolerance, šikany či neodpovědného přístupu k osobnímu či školnímu majetku

Kompetence občanské

Učitel

- nabádá žáky k získávání návyků k zařazování pohybové aktivity jako součást volného času každodenního života
- přesvědčuje je o nutnosti kompenzace psychického vypětí fyzickou aktivitou, která rovněž slouží jako prostředek předcházení nemocem
- předkládá možnost spojit pohybovou aktivitu s poznáváním naší vlasti, s možností aktivně trávit prázdniny či dovolenou
- využívá úspěchů českých sportovců k posílení národního cítění a sebevědomí
- vede žáky k využívání a šetrnému zacházení s veřejně přístupnými sportovními zařízeními, k dodržování základních hygienických norem při využívání veřejných sportovišť

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s principy bezpečnosti při sportovních a tělovýchovných aktivitách (ochranné pomůcky – přilby, vesty, brýle...), nutnosti dodržování pravidel bezpečnosti stanovených pro jednotlivé druhy sportu, pravidel silničního provozu, dopomoci a záchrany
- učí žáky aktivně, samostatně a bezpečně připravit potřebné náčiní a nářadí, šetrně s nimi zacházet a po skončení cvičení je řádně ošetřit a uklidit

Třída: prima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá vyložit a respektovat základní pravidla LA disciplín, orientuje se v pojmech LA abeceda, nízký, polovysoký a vysoký start, souvisle uběhne 800m, zvládá napojit odraz při skoku dalekém po stupňovaném rozběhu, pracuje na zvládnutí skoku do dálky stylem „skrčmo“, při skoku vysokém používá zádový styl, zvládne odhodit míček z místa z bočního postavení • osvojuje si zásady hygieny při využívání veřejného bazénu, dokáže rozlišit jednotlivé plavecké styly (prsa, kraul, znak, delfin), zvládá základní plavecké dovednosti, je seznámen se základy závodní techniky a pracuje na jejím zvládnutí, dýchá do vody, dokáže skočit startovní skok z bloku, skok z prkna 1m po nohách, skok do neznámé vody, seznamuje se základy záchrany tonoucího a první pomoci při utonutí, 	<p>Lehká atletika</p> <p>běhy na dráze</p> <p>běh v terénu</p> <p>skok do dálky</p> <p>skok vysoký</p> <p>hody</p> <p>Plavání</p>	<p>OSV: Výchova ke zdraví, seberegulace a sebeorganizace. Rozvoj morálně volných vlastností při překonávání negativních pocitů během vznikající únavy při sportovních aktivitách</p> <p>biologie – zásady hygieny</p>	<p>Jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale</p> <p>měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry</p> <p>plavecký bazén měřené disciplíny slovní hodnocení</p>

<p>uvědoměle respektuje zejména bezpečnostní pokyny vyučujícího</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při přesunech na bazén uplatňuje pravidla silničního provozu a bezpečného pohybu na veřejných komunikacích • zvládá základní pravidla sportovních her, je schopen hry se zjednodušenými pravidly, rozpozná základní porušení pravidel a adekvátně na ně reaguje • házení a chytání míče, pravidla o „autu“, přešlap, počítání, rotace hráčů během hry • dokáže realizovat přihrávku obouruč, bez porušení pravidel driblovat, po driblingu přihrát, z místa střílet na koš, uplatňuje pravidla o rozskoku, krocích, faulu, míče mimo hru a 3 sekund • snaží se udržet míček na hokejce, vést míček za pohybu, přihrává a střílí na branku z místa • zpřesňuje přihrávky ve dvojicích na místě, vedení míče za pohybu, střelba na bránu z místa 	<p>Sportovní hry:</p> <p>Vybíjená, přehazovaná</p> <p>Basketbal</p> <p>Florbal</p> <p>Fotbal (zejména chlapci)</p>	<p>OSV:</p> <p>Výchova ke zdraví, seberegulace a sebeorganizace. Rozvoj morálně volných vlastností při překonávání negativních pocitů během vznikající únavy při sportovních aktivitách</p>	<p>slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody</p> <p>slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody</p> <p>slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody</p> <p>hodnocení jednotlivých prvků slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • dbá zásad správného držení těla, koordinuje gymnastické pohyby, přiměřeně se orientuje v prostoru, zdokonaluje gymnastický kotoul vpřed, vzad do dřepu, stoj na lopatkách, přeskok přes kozu, výskok do dřepu na koně, náskok do vzporu na hrazdě po ramena, seskok přešvihem únožmo, sešín, podmet, přeskoky na švihadle na místě, vpřed, vzad, snožmo, střídnonož, chůze po kladině, poskoky a obraty na kladině, šplh na tyči, na provaze, ovládá základní gymnastické názvosloví, • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní pomoc a záchranu při cvičení 	<p>Gymnastika akrobacie</p> <p>přeskok (gymnastická koza, kůň, švédská bedna) cvičení na hrazdě cvičení na bradlech</p> <p>cvičení se švihadly</p> <p>cvičení na kladině (zejména dívky)</p> <p>lano a tyč na šplhání</p>		<p>cvičení na stanovištích</p> <p>praktické ukázky dopomoci, záchrany a její procvičování</p>
---	--	--	---

Třída: sekunda

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvisle uběhne 1000m, s ohledem na své předpoklady zvládá švihovou techniku běhu, umí připravit bloky pro nízký start , při nácvičku skoku vysokého využívá techniku flop, skok do dálky realizuje skrčným způsobem, dokáže využít stupňovaného rozběhu , při hodu míčkem využívá bočního postavení a rozběhu ze 3, 5 resp. 7 kroků • ovládá základní pravidla prováděných sportovních her a respektuje je • přehazovanou dokáže hrát v rychlém tempu • seznamuje se se základy volejbalového odbití míče prsty i bagrem, využívá převážně odbití po odrazu ze země, uvědomuje si nutnost práce nohou • bez hrubých porušení pravidel předvede dvojtakt po driblingu, po přihrávce jedno úderový dribling a střelbu na 	<p>Lehká atletika běh v terénu</p> <p>běh na dráze skok vysoký</p> <p>skok do dálky</p> <p>hod míčkem</p> <p>Sportovní hry:</p> <p>Přehazovaná</p> <p>Základy volejbalu</p> <p>Basketbal</p>	<p>Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině</p> <p>Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích soutěžních her Jednání v duchu fair play</p> <p>Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před a po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po TV...)</p>	<p>jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale</p> <p>měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení testovací metody soutěživé hry</p>

<p>koš, kterou provádí v duchu správné techniky s ohledem na své předpoklady, rozumí pojmům: „uvolňování hráče bez míče“, „osobní obrana“, „rychlý protiútok“</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s házenkářským míčem, jeho vlastnostmi, střelbou na bránu z místa, přihrávkami za pohybu („mlýnek“) • dokáže přiměřeně rychle a přesně zpracovat míč, přihrát a vystřelit z místa i za pohybu • zdokonaluje přihrávky za pohybu, florbalový dribling, střelbu ze střední vzdálenosti • s ohledem na své schopnosti zvládá stoj na rukou s dopomocí, pokouší se o přemet stranou, při kterém se orientuje se v prostoru, na gymnastickém koni přiměřené výšky se pokouší o skrčku, na kruhách dokáže překot vpřed, vzad, nacvičuje přeskoky přes švihadlo za pohybu, pokouší se navazovat jednotlivé prvky, vyšplhá na tyči alespoň 2m, pokouší se o šplh na laně • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní 	<p>Házená</p> <p>Fotbal (zejména chlapci)</p> <p>Florbal</p> <p>Gymnastika</p> <p>akrobacie</p> <p>přeskok (gymnastický kůň, koza, švédská bedna)</p> <p>cvičení na kruzích cvičení na bradlech cvičení na hrazdě</p> <p>cvičení se švihadly</p> <p>šplh na tyči, na laně</p>		<p>herní cvičení slovní hodnocení testovací metody soutěživé hry</p> <p>hodnocení jednotlivých prvků slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků cvičení na stanovištích</p> <p>praktické ukázky dopomoci a</p>
---	---	--	--

<p>dopomoc a záchranu při cvičení prostných i na nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakuje a zdokonaluje učivo primy • zdokonalování techniky jízdy vpřed, překládání vpřed, zastavení, obraty, bruslení ve dvojici, základy hokeje (chlupci), závodivé hry • postupně se interiorizuje se zásadami otužování, zná a respektuje hygienické zásady proti šíření kapénkových infekcí, chápe negativní vliv dlouhodobého sezení u PC na oči a pohybový aparát • zná a umí používat čísla tísňového volání • bezpečně zvládne jízdu na všech typech vleků, svahy střední obtížnosti sjíždí kontrolovanou rychlostí, dokáže bezpečně zastavit, anticipuje možná nebezpečí při využívání veřejných sjezdovek, ovládá základní techniky běhu na lyžích, seznamuje se s disciplínami a základními pravidly závodního lyžování, dbá zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě, vytváří si návyky k ochraně přírodního prostředí 	<p>Bruslení</p> <p>Zdravověda, první pomoc</p> <p>Lyžařský kurz</p>	<p>biologie, zdravotní věda</p>	<p>záchrany, procvičování</p> <p>bruslení bude výběrově zařazeno pouze v případě zájmu studentů a umožní-li to provozní doba zimního stadionu</p> <p>diskuse, využití osobních zkušeností se zdravotními problémy lidí ve svém okolí</p> <p>leden – březen délka kurzu – 5 - 7 dní</p> <p>slovní hodnocení závodivé hry závody v obřím slalomu běžecké závody</p>
--	--	---------------------------------	---

Třída: tercie

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvisle uběhne 1500m, zdokonaluje švihovou techniku běhu, uvědoměle kontroluje svůj pohyb, při skoku do dálky se postupně soustřeďuje na stupňovitý rozběh, přesnost odrazu a odraz do výšky, při skoku vysokém bezpečně ovládá základní techniku stylu flop, dokáže odhodit granát po stupňovaném rozběhu tzv. „oštěpařskou technikou“, zvládá základy vrhu koulí z bočního postavení • přiměřeně svým schopnostem dokáže odbít ve dvojici volejbalový míč vrchem i spodem, zvládá spodní podání ze zkrácené vzdálenosti, orientuje se v odlišných hráčských rolích během rotace v poli, umí zaujmout tzv. „střehový postoj“ během hry • rozumí akci „hod’ a běž“, pojmu „osobní obrana“ a dokáže je realizovat během hry, respektuje pravidla o krocích, faulu, míče mimo hru a 3s, reaguje na porušení pravidel, je 	<p>Lehká atletika běhy</p> <p>skok do dálky</p> <p>skok vysoký</p> <p>hod granátem</p> <p>vrh koulí</p> <p>Volejbal</p> <p>Basketbal</p>	<p>Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině</p> <p>Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích soutěžních her. Jednání v duchu fair play</p> <p>Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před a po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po sportovních aktivitách...)</p>	<p>jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale</p> <p>měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry, soutěže</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p>

<p>schopen dodržovat je ve hře i bez přímé přítomnosti rozhodčího (učitele)</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně zvládá dribling házenkářským míčem, trojtakt a střelbu na branku z náskoku, respektuje pravidla o trestném území • dokáže realizovat florbalové utkání s modifikovanými pravidly • pokouší se a zpřesňuje přihrávky za pohybu, střelba na bránu ze střední vzdálenosti různou technikou, jednoduché herní kombinace • přiměřeně svým možnostem zvládá stoj na ruce s dopomocí a ve vazbě s kotoulem, přemet stranou, skrčku s dopomocí na různém nářadí, výmyk na hrazdě s dopomocí, chůzi po kladině s s doprovodnými pohyby paží a obraty, výskok do vzporu na bradlech, sešín, svis vznesmo, svis střemhlav a komíhání na kruzích, dle svých možností vyšplhá 	<p>Házená</p> <p>Florbal</p> <p>Fotbal (zejména chlapci)</p> <p>Gymnastika akrobacie</p> <p>přeskok</p> <p>cvičení na hrazdě cvičení na kladině (zejména dívky)</p> <p>cvičení na bradlech</p> <p>cvičení na kruzích šplh na laně, na tyči</p>		<p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p> <p>hodnocení jednotlivých prvků slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků cvičení na stanovištích</p>
---	--	--	--

<p>4m buď na tyči nebo na laně, rozvíjí rytmické schopnosti při cvičení při hudbě (zejména dívky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní pomoc a záchranu při cvičení • procvičuje a zdokonaluje učivo nižších ročníků • zdokonalování techniky jízdy vpřed, vzad, překládání vpřed, vzad, zastavení, obraty, bruslení ve dvojici, základy hokeje (chlapci), závodivé hry • seznamuje se s funkčními vadami správného držení těla – pojmy lordóza, kyfóza, skolióza, zvláštní tělesná výchova, zná principy správného držení těla při stání, chůzi i sezení a snaží se je uplatňovat v praxi, uznává nutnost protahovacích cvičení, stretchingu jako předpokladu správného držení těla, dokonalé rozcvičení jako prevence předcházení úrazům považuje za samozřejmost • zná a umí správně použít telefonní číslo záchranky, 	<p>Bruslení</p> <p>Zdravověda, první pomoc</p>	<p>biologie</p>	<p>praktické ukázky záchrany a dopomoci</p> <p>bruslení bude výběrově zařazeno pouze v případě zájmu studentů a umožní-li to provozní doba zimního stadionu</p> <p>diskuse, praktické ukázky</p>
--	--	-----------------	--

<p>police, hasičů i č. 112</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy bezpečného sjíždění vodních toků na raftech, učí se „číst vodu“, akceptuje bezpečnostní prvky výstroje (přilba, vesta), zásady a nařízení správce toku, předchází krizovým situacím • osvojuje si šetrný vztah k přírodě během táboření a základní tábornické dovednosti (postavit stan, vaření v přírodě, úklid odpadků...) • osvojuje si zásady poskytování první pomoci při utonutí a úrazech ve vodě, při záchraně tonoucího • dokáže charakterizovat riziko vzniku živelných pohrom a jiných mimořádných událostí, souvisejících např. s povodněmi apod., • uplatňuje zásady bezpečného chování při mimořádných situacích 	<p>Kurz vodní turistiky</p>	<p>biologie – ochrana přírody, zásady pobytu v přírodě</p> <p>biologie - zdravotvěda</p>	<p>jarní měsíce – dle odtokovŷch poměrŷ v řekách. dělka kurzu – 3 dny realizace – řeky v okolí Trutnova</p>
--	------------------------------------	--	---

Třída: kvarta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvisle uběhne v terénu 2000m, orientuje se ve štafetové předávce, zdokonaluje skok vysoký technikou flop a seznamuje se se skokem do dálky technikou závěš, při hodnocení výkonu se zaměřuje na přesnost odrazu, při vrhu koulí používá zádový styl a při hodu granátem z rozběhu se soustředí na výkon • je schopen hry s modifikovanými pravidly 2:2, 3:3, 4:4, seznamuje se s technikou smeče, pokouší se správně rozhodovat utkání a psát zápis • zvládá hru 5:5 podle platných pravidel, uplatňuje osobní obranu a některé útočné kombinace (hod' a běž, rychlý protiútok), v rámci základních pravidel dokáže samostatně rozhodovat utkání • v házené uplatňuje zónovou obranu, přihrávky křížením a 	<p>Atletika běhy skok vysoký skok do dálky vrh koulí hod granátem</p> <p>Volejbal</p> <p>Basketbal</p> <p>Házená</p>	<p>Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině</p> <p>Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích soutěžních her Jednání v duchu fair play</p> <p>Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před a po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po sportovních aktivitách...) Vliv pohybové aktivity na zdraví člověka</p>	<p>jaro a podzim – podle počasí na hřišti</p> <p>měřené disciplíny slovní hodnocení soutěživé hry</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p> <p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p>

<p>hru podle upravených pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve florbale i fotbale nacvičuje jednoduché herní kombinace, rozlišuje postavení a úlohy obránce a útočníka, respektuje přidělené role, realizuje hru s modifikovanými pravidly • připraví si akrobatickou sestavu z 8 prvků, zdokonaluje učivo nižších ročníků, roznožku i skrčku přes různá náradí (kůň, koza, švédská bedna,) s postupně oddalovaným můstkem a zvyšováním náradí, výmyk odrazem jednož, podmet, na kladině poskoky, rovnovážné polohy, sestava ze 6 prvků, komíhání na bradlech, jednoduchá sestava, komíhání na kruzích, houpání odrazem střídnož, obraty, při záhupu seskok, zdokonaluje šplh na laně i na tyči, rozvíjí rytmické schopnosti při cvičení při hudbě (zejména dívky) • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní pomoc a záchranu při cvičení 	<p>Florbal Fotbal (zejména chlapci)</p> <p>Gymnastika akrobacie</p> <p>přeskok</p> <p>cvičení na hrazdě</p> <p>cvičení na kladině (zejména dívky)</p> <p>cvičení na bradlech</p> <p>cvičení na kruzích</p> <p>šplh na laně, na tyči</p>		<p>herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry</p> <p>hodnocení jednotlivých prvků, kontrolní cviky slovní hodnocení motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků cvičení na stanovištích</p> <p>praktické ukázky záchrany a dopomoci</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje a zdokonaluje učivo nižších ročníků • procvičuje a zdokonaluje učivo nižších ročníků • zdokonalování techniky jízdy vpřed, vzad, překládání vpřed, vzad, zastavení, obraty, poskoky a základy skoků, bruslení ve dvojici, základy hokeje (chlapci), závodivé hry • akceptuje poznatky o vhodnosti i nevhodnosti kondičního cvičení v posilovně v období dospívání, teoreticky se seznamuje se „senzitivními“ obdobími pro rozvoj jednotlivých pohybových schopností a vědomě je využívá (rychlost, obratnost, pružnost, později vytrvalost) • podílí se na přípravě turistické akce • při přesunu do terénu se zátěží si uvědomuje rizika železniční dopravy, uplatňuje pravidla silničního provozu v roli chodce, předchází nebezpečným situacím, na silnici se pohybuje ohleduplně • akceptuje zásady bezpečného a šetrného pobytu v přírodě, utváří si k ní pozitivní vztah, 	<p>Bruslení</p> <p>Zdravověda</p> <p>Kurz pobytu v přírodě</p>	<p>biologie</p> <p>biologie, ochrana přírody</p>	<p>bruslení bude výběrově zařazeno pouze v případě zájmu studentů a umožní-li to provozní doba zimního stadionu</p> <p>diskuse, aplikace vlastních zkušeností na probíranou teorii</p> <p>září – říjen délka kurzu – 3 dny místo pobytu - Ostaš</p>
--	---	--	---

<p>dokáže postavit stan, úkryt, nouzový přístřešek pro přežití v nouzových podmínkách, uvařit základní jídlo, dokáže si zajistit vodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědoměle respektuje zejména bezpečnostní pokyny vyučujícího, seznamuje se se základními uzly, horolezeckou výzbrojí a výstrojí a se základy slaňování a bezpečnosti při něm • poznává některé jedovaté houby, rostliny, podle příznaků by mohl rozpoznat otravu houbami, dokáže poskytnout první pomoc, teoreticky ovládá první pomoc při uštknutí a při pokousání neznámým zvířetem – nebezpečí vztekliny, alergických reakcí • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, určení vlastního stanoviště a okolních objektů, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, odhad vzdáleností a výšek • teoreticky ovládá chování při 		<p>biologie – aplikace poznatků z teoretické výuky</p> <p>zeměpis - terénní výuka, aplikace poznatků v praxi biologie –první pomoc</p> <p>zeměpis - terénní výuka, aplikace poznatků</p>	
---	--	--	--

<p>mimořádných událostech tak, aby se minimalizovaly škody na zdraví a majetku</p> <ul style="list-style-type: none"> • v případě potřeby poskytně první pomoc • bezpečně zná a umí používat telefonní čísla tísňového volání, včetně univerzálního čísla 112, jeho výhody i nevýhody, zná zásady komunikace s operátorem tísňové linky			
--	--	--	--

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou vyjádřena v dále uvedené příslušné části platného školního řádu:

Článek 5 Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání

a) Klasifikace

- *Míra úspěšnosti žáků při plnění povinností a zadaných úkolů je hodnocena podle klasifikační stupnice a níže uvedených zásad.*
- *Právo na klasifikaci vzniká teprve po splnění požadovaných studijních kritérií. Kritéria oznámí vyučující žákům nejpozději do jednoho měsíce od zahájení příslušného klasifikačního období.*
- *Pro možnost řádné klasifikace v předmětu je stanoven limit zameškaných hodin a procento tolerovaných absencí v daném předmětu. Celkový maximální limit tolerovaných zameškaných hodin v pololetí je 110, procento tolerovaných absencí je 20. Obě podmínky musí být splněny současně. Pokud nastane situace, že alespoň jedno z kritérií není ze strany žáka splněno, je vyučující oprávněn žáka neklasifikovat do provedení přezkoušení z učiva za celé pololetí. V případě, že žák zameškal více než 130 hodin za pololetí celkem, a v jediném předmětu více než 25 % výuky, koná celkové přezkoušení z daného předmětu. Pro druhé pololetí maturitního ročníku je stanoven limit opravňující vyučujícího žáka přezkoušet na 80, limit povinného přezkoušení na 90 zameškaných hodin. Zrušit povinnost přezkoušení žáka může pouze ředitel školy, který ve spolupráci s třídním učitelem, posoudí okolnosti a v případě, že shledá příčiny hodné zvláštního zřetele, povinnost přezkoušení zruší.*
- *Pro výše uvedené pravidlo se pro potřebu celkového součtu absencí nezapočítávají hodiny zameškané z důvodů dalších školních aktivit nebo akcí organizovaných školou (reprezentace školy na různých soutěžích apod.). Pro potřebu vyhodnocení procenta tolerovaných absencí v jednotlivém předmětu se započte jakákoliv nepřítomnost žáka bez ohledu na příčinu absence.*
- *Hodnocení žáků na vysvědčení je prováděno klasifikací.*
- *Stupeň klasifikace určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovanému předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, určí tyto učitelé stupeň prospěchu žáka za klasifikační období po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se tento stanoví na základě průběžné klasifikace za příslušné období.*
- *V závěru každého čtvrtletí se projednávají v pedagogické radě případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování.*

- Na konci 1. a 2. pololetí v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných vyučovacích předmětů výsledky celkové klasifikace do elektronického systému.
- Zákonní zástupci žáků jsou informováni průběžně o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem, zejména:
  - průběžnými záznamy v elektronické žákovské knížce, případně v běžné ŽK nebo studijním průkazu
  - třídním učitelem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů na třídních schůzkách
  - třídním učitelem nebo učitelem příslušného předmětu, jestliže o to zástupci žáka požádají
  - třídním učitelem v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem
- Při přestupu žáka na jinou střední školu zašle ředitel střední školy všechny doklady a záznamy o něm řediteli střední školy, do které žák přestupuje, při přestupu během školního roku zašle ředitel střední školy též výpis z klasifikace.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.
- Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odstavci 1 se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
  - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je,
  - kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
  - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
  - schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
  - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
  - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
  - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
  - kvalita výsledků činnosti,
  - osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle níže uvedených stupňů prospěchu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

c) Klasifikace ve výchovných vyučovacích předmětech

Klasifikace ve výchovných vyučovacích předmětech (tělesná, hudební a výtvarná výchova) vychází ze splnění limitů a požadavků stanovených osnovami. Prioritou v hodnocení není absolutní výkon, ale spíše ochota zapojit se aktivně a tvořivě do vykonávaných činností. Výběr činností je určován osnovami, ale pedagog zároveň hledá vyváženost mezi složkou výkonnostní a prožitkovou či emotivní. Vlastní žákův výkon je hodnocen nikoliv ve srovnání s výkonem absolutním, ale především ve srovnání současného a minulého žákova

výkonu. Hlavním smyslem této skupiny předmětů je vzbudit v žácích zájem o využití poznaných aktivit v dalším životě jako jednoho ze způsobů trávení volného času.

Poznámka: Předmět občanská výchova je zařazen do skupiny předmětů s teoretickým zaměřením.

d) Získávání podkladů a zásady pro průběžné hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) zejména těmito metodami a prostředky.

- *soustavným diagnostickým pozorováním žáka,*
- *soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování.*
- *různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,*
- *konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,*
- *rozhovory se žákem.*
- *Učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka.*
- *Počet jednotlivých zkoušek a jejich formu stanoví vyučující individuálně tak, aby bylo možné objektivně provést celkovou klasifikaci žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech ve stanovených termínech. Minimální počet hodnocených výkonů za klasifikační období je tři. U předmětů s jednohodinovou týdenní dotací dva.*
- *Při získávání průběžných podkladů ke klasifikaci může vyučující používat i dílčí pomocná kritéria.*
- *Učitel je povinen splnit počet písemných prací a praktických zkoušek, které stanoví učební osnovy příslušných vyučovacích předmětů.*
- *Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději **do 14 dnů**.*
- *Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně za celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.*
- *V jednom dni mohou žáci denního studia konat max. 1 písemnou zkoušku, která trvá celou vyučovací hodinu i více.*
- *Nelze-li žáka klasifikovat v řádném termínu v prvním pololetí pro závažné objektivní příčiny (např. dlouhodobá omluvená nepřítomnost), stanoví ředitel školy termín pro jeho doklasifikování nejpozději do 31. března. Není-li žák klasifikován ani po tomto datu, není v prvním pololetí klasifikován.*
- *Nelze-li žáka vyzkoušet a klasifikovat v řádném termínu v druhém pololetí určí ředitel pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to zpravidla tak, aby mohla být ukončena nejpozději do konce srpna, ve výjimečných a odůvodněných případech do konce září následujícího školního roku. Pokud není klasifikován po tomto datu, neprospěl.*
- *Pokud žák v prvním pololetí nemohl být klasifikován nebo neprospěl, je nezbytné, aby ve druhém pololetí prokázal také zvládnutí učiva za pololetí první.*

- *Jestliže má žák nebo zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se prokazatelně dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele střední školy o přezkoušení, je-li vyučujícím ředitel školy, může požádat o přezkoušení žáka OŠ KHK prostřednictvím ředitelství školy. Přezkoušet žáka nelze, byl-li již v klasifikačním období z vyučovacího předmětu, jehož klasifikace je napadána, komisionálně ze stejného důvodu zkoušen.*
- *Klasifikace se zaznamenává v elektronické žákovské knížce a vážený průměr známek v daném předmětu nelze brát jako rozhodující pro výslednou známku. Ta je v kompetenci vyučujícího.*
- *Hodnocení žáků vzdělávajících se podle IVP se provádí podle stejných pravidel jako u běžných žáků. Konkrétní rozsah úlev a úprav studijního režimu je definován v jednotlivých rozhodnutích ředitele školy o přiznání IVP.*
- *Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je přihlíženo k povaze potřeb a postupováno v souladu s konkrétním doporučením poradenského zařízení.*

e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

- *Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:*
  - 1 - výborný,*
  - 2 - chvalitebný,*
  - 3 - dobrý,*
  - 4 - dostatečný,*
  - 5 - nedostatečný.*
- *Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".*
- *Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "uvolněn(a)".*
- *Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům.*
- *V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí stupni hodnocení:*
  - 1 - velmi dobré,*
  - 2 - uspokojivé,*
  - 3 - neuspokojivé.*
- *Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:*
  - prospěl(a) s vyznamenáním,*
  - prospěl(a),*

*neprospěl(a),
nehodnocen(a).*

- *Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.*
- *Žák prospěl, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.*
- *Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí .*
- *Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.*
- *Na konci 1. pololetí je dokladem o hodnocení vzdělávání výpis, na konci pololetí 2. je žákům vydáváno vysvědčení na předepsaném tiskopise.*

f) Opravné zkoušky

- *Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ve 2 vyučovacích předmětech, koná opravnou zkoušku.*
- *Opravnou zkoušku koná i žák, jehož prospěch na konci 1. pololetí je nedostatečný ve 2 vyučovacích předmětech, které se vyučují pouze v 1. pololetí.*
- *Termín opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby opravné zkoušky proběhly nejpozději do konce příslušného školního roku, avšak nejdříve v měsíci srpnu, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelem školy dřívější termín. V případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel školy žádosti o dřívější termín vždy.*
- *Opravné zkoušky jsou komisionální.*
- *Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví nebo ji nevykoná, neprospěl.*

g) Komisionální zkoušky

- *Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:*
  - a. *požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení*
  - b. *z podnětu ředitele školy, který zjistil, že vyučující porušil stanovená pravidla hodnocení*
  - c. *koná-li žák opravné zkoušky*
- *Termín komisionálního přezkoušení v případech uvedených v bodech a) a b) stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu tak, aby žák konal v jednom dni nejvýše jednu komisionální zkoušku.*

- *Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel. Dalšími členy jsou zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy nebo krajský úřad, pokud je zkoušejícím ředitel školy.*
- *Místo konání a dobu komisionální zkoušky oznámí žákovi prokazatelně nejméně 1 den před termínem jejího konání třídní učitel nebo jiný pověřený učitel. Výsledek zkoušky oznámí předseda komise nebo jím pověřený člen komise žákovi nebo jeho zákonnému zástupci po poradě komise v den konání zkoušky. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné. V případě, že není možno sdělit výsledek zkoušky nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci bezprostředně po jejím skončení, informuje jej třídní učitel bez zbytečných průtahů telefonicky a elektronickou poštou.*
- *Protokol o konání komisionální zkoušky vede a za jeho úplnost odpovídá předseda zkušební komise.*
- *Komplexní evidenci komisionálních zkoušek zajišťuje zástupce ředitele pro pedagogickou činnost.*

Hodnocení výsledků maturitní zkoušky je obsahem zvláštních předpisů a vyhlášek MŠMT.

Autoevaluace školy

Hodnocení a autoevaluace školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Výstupy jsou současně i hodnocením kvality školy a kvality jejího vzdělávacího programu. Na začátku tvorby ŠVP byla provedena na naší škole SWOT analýza a výsledky této analýzy jsme použili mimo jiné jako podklad pro stanovení oblastí, které budeme posuzovat. Takovou analýzu bude vedení školy provádět v pravidelných přiměřených intervalech.

Základní oblasti autoevaluace:

Podmínky ke vzdělávání žáků

Průběh vzdělávání žáků

Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce

Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků

Řízení školy a další vzdělávání učitelů

Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí

1. Materiální podmínky ke vzdělávání žáků

Jejich úroveň je pravidelně sledována ředitelstvem školy prostřednictvím předsedů předmětových komisí, kteří realizují ve stanovených finančních mezích náměty na nákupy vybavení pro jednotlivé obory. Kromě toho je přihlíženo i k mínění žáků, kteří se vyjadřují k vybavení školy na schůzkách Žákovského parlamentu a v dotazníkových šetřeních.

Kritéria

- Postupné vylepšování materiálně technického vybavení školy, aby bylo možné naplňovat cíle ŠVP

Nástroje

- Analytická a kontrolní činnost ředitelky školy
- Práce předmětových komisí, požadavky na vybavení
- Personální zabezpečení, kreativita učitelů
- Kontrolní a hospitační činnost
- Jednání Školské rady a Žákovského parlamentu

2. Průběh vzdělávání žáků

Cílem sledování je soustavně vést pracovníky ke zkvalitnění výchovné a vzdělávací práce, připravovat žáky k budoucímu dalšímu studiu a vytvářet ve škole optimální pracovní prostředí.

Kritéria

- Úspěchy žáků v jednotlivých předmětech, v olympiádách a soutěžích
- Výsledky ve vědomostních testech zadávaných specializovanými firmami
- Výsledky ve školním testování
- Úspěšnost absolventů při studiu vysokých škol
- Zájem učitelů o další vzdělávání

Nástroje

- Hodnocení práce učitele

Hospitační činnost je stanovena ročním plánem. Vedení školy při hospitacích zjišťuje, zda je realizace učební činnosti v souladu s ŠVP, zda učitel využívá aktivizačních metod práce, zda omezuje prostý výklad a zda dostatečně zapojuje žáky do diskusí. Hodnotí, zda mají žáci dostatek prostoru na vlastní tvůrčí činnosti, na své názory a na řešení problémových úloh a s tím spojené vyvozování závěrů. Sleduje chování učitele ve třídě, ochotu akceptovat názory dalších stran, vytvářet příjemné prostředí a tvůrčí pracovní atmosféru. Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitel školy.

Doplňkovým zdrojem je dotazníkové šetření, které je žákům předkládáno v přiměřených časových intervalech tak, aby bylo možno v delším časovém horizontu sledovat změny a trendy v úrovni výuky. Dotazníkovým šetřením u žáků se zjišťuje, zda je učitel ve třídě považován za odborníka, zda dokáže svoji odbornost předat a prezentovat, zda je jeho chování ve třídě motivující a jeho hodnocení žakovských výkonů spravedlivé a korektní. Výsledky jsou pro pracovní kolektiv veřejné, s žáky se problémové případy řeší.

Vzájemnými hospitacemi kolegů je především u začínajících učitelů zajišťována kontinuita úrovně vzdělávání a výchovy. U začínajícího učitele je péče zavádějího učitele i příslušné předmětové komise povinná.

Předseda PK odevzdává řediteli školy v závěru roku hodnocení práce předmětové komise, ve kterém se objevují i klady a zápory jednotlivých pracovníků zejména ve vztahu k zaváděnému ŠVP. Řediteli školy slouží tyto podklady rovněž pro stanovení nenárokových složek platu.

Vlastní hodnocení své práce provádí každý pedagogický pracovník individuálně v přiměřených časových intervalech a odevzdává jej řediteli školy v písemné formě. Má za úkol vystihnout, co se mu v předchozím období podařilo a kde má ještě rezervy. Zároveň má možnost upozornit vedení školy na to, co mu pro jeho další práci chybí, ve kterých směrech by se rád vzdělával, jaké učební pomůcky má v úmyslu pro svoji práci získat, zda chce pracovat jako třídní učitel a podobně. Krátce zhodnotí i spolupráci s vedením školy. I toto hodnocení probíhá standardizovaným způsobem.

Hodnocení práce jednotlivých učitelů provádí rovněž jednotliví pracovníci vedení školy v přiměřených časových intervalech, nejméně jednou ročně. I toto hodnocení probíhá standardizovaným způsobem.

Organizace Dne otevřených dveří je zaměřena nejen na získání zájemců o studium na naší škole, ale i na obecnou prezentaci výsledků vzdělávání.

3. Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce

Úroveň školního klimatu je zjišťováno dotazníkovým šetřením u žáků, rodičů žáků i pedagogů školy. S výsledky je pak seznámena i Školská rada. K šetření je využíváno především vlastních dotazníků. Škola zjišťuje názory na úroveň péče o žáky a pracovníky, ochotu zaměstnanců pracovat ve prospěch školy, důvěru zaměstnanců ve vedení školy, a zda jsou obě strany ochotné spolupracovat a diskutovat o tom, co se ve škole děje, o problémech, které je třeba řešit. Hodnocení probíhá v přiměřených časových intervalech.

Kritéria

- Vztah žáků ke škole
- Připomínky a iniciativní návrhy a připomínky k chodu školy
- Vztah pedagogů ke škole, ke své práci a k celému kolektivu

Nástroje

- Školská rada
- Žákovský parlament
- Dotazníková šetření

4. Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků

Úloha ředitele školy a jím pověřených metodických spolupracovníků (zástupců, předsedů předmětových komisí a výchovné poradkyně) spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí a to především na konci nižšího gymnázia. Velmi významnou evaluační formou bude získávání informací od absolventů školy, kteří byli vzděláváni již podle ŠVP. Jejich vlastní zhodnocení vzdělávání podle ŠVP umožní škole vytvořit si alespoň částečně objektivní obraz o tom, jak se jí tento způsob vzdělávání daří. Pro potřeby autoevaluace bude škola využívat i hodnotící zprávy ČŠI. Prioritou školy je zaujmout žáky pro získávání znalostí a dovedností při studiu na Gymnáziu Trutnov.

Kritéria

- Testy, státní a školní část maturity, hodnocení ČŠI
- Úspěšnost přijetí na VŠ a zejména jejího dokončení
- Zpětná vazba bývalých žáků, žáků VŠ

Nástroje

- Rozbory a výsledky testů a maturit
- Dotazníková šetření, rozhovory

5. Řízení školy a další vzdělávání učitelů

Ředitel vytváří optimální podmínky ke vzdělávání, má vytvořený průhledný systém hodnocení a odměňování, dbá na vytvoření žádoucí pracovní atmosféry ve škole, na respektování zákonů a pravidel ve všech oborech školní činnosti. Snaží se o nutnou míru demokracie a zároveň autority při svém rozhodování, dbá na efektivní přenos informací oběma směry. Podporuje další vzdělávání a samostudium pedagogických pracovníků. Ideálním cílem řízení školy je spokojený žák ve své třídě a učitel, spokojený ve své činnosti.

Kritéria

- Výsledky všech kontrol

Nástroje

- Systém kontrol vedení školy
- Kontrolní činnost ze strany zřizovatele
- Dotazníková šetření

6. Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí

Kritéria

- Porovnání výsledků po náběhu vzdělávání podle našeho ŠVP
- Zájem žáků o studium

Nástroje

- Vyhodnocování Školního vzdělávacího programu a jeho realizace
- Propagace ve výroční zprávě za školní rok
- Propagace na DOD, v regionálním tisku

Obsah

Identifikační údaje	2
Název školního vzdělávacího programu	2
Předkladatel.....	2
Zřizovatel	2
Platnost dokumentu	2
Charakteristika školy	3
Úplnost a velikost školy	3
Vybavení školy.....	3
Charakteristika pedagogického sboru.....	3
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	4
Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	5
Charakteristika ŠVP	6
Zaměření školy.....	6
Výchovné a vzdělávací strategie	7
1. Kompetence k učení	8
2. Kompetence k řešení problémů	9
3. Kompetence komunikativní	11
4. Kompetence sociální a personální	12
5. Kompetence občanské.....	13
6. Kompetence pracovní.....	15
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	17
Přehled začlenění průřezových témat	18
Osobnostní a sociální výchova	18
Výchova demokratického občana	18
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	18
Multikulturní výchova.....	18
Environmentální výchova.....	19
Mediální výchova.....	19
Zařazení průřezových témat do výuky předmětů	20
Učební plán	27
Učební plán	28

Poznámky k učebnímu plánu	29
PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	31
Charakteristika předmětu:	31
Výchovné a vzdělávací strategie:	33
Kompetence k učení	33
Kompetence k řešení problémů	34
Kompetence komunikativní	34
Kompetence sociální a personální	34
Kompetence občanské	35
Kompetence pracovní	35
Třída : prima	35
Třída : sekunda	48
Třída : tercie	61
Třída : kvarta	76
PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK	93
Charakteristika předmětu:	93
Výchovné a vzdělávací strategie:	94
Kompetence k učení:	94
Kompetence k řešení problémů:	94
Kompetence komunikativní:	94
Kompetence sociální a personální:	94
Kompetence občanské:	94
Kompetence pracovní:	95
Třída: prima	96
Třída: sekunda	98
Třída: tercie	100
Třída: kvarta	102
PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK	105
Charakteristika předmětu:	105

Výchovné a vzdělávací strategie:	106
Kompetence k učení	106
Kompetence k řešení problémů	106
Kompetence komunikativní	106
Kompetence sociální a personální	107
Kompetence občanské	107
Kompetence pracovní	108
Třída: tercie a kvarta	110
PŘEDMĚT: FRANCOUZSKÝ JAZYK	116
Charakteristika předmětu:	116
Výchovné a vzdělávací strategie:	117
Kompetence k učení	117
Kompetence k řešení problému	117
Kompetence komunikativní	118
Kompetence sociální a personální	118
Kompetence občanské	118
Kompetence pracovní	119
Třída: tercie	120
Třída: kvarta	123
PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK	126
Charakteristika předmětu:	126
Výchovné a vzdělávací strategie:	126
Kompetence k učení	126
Kompetence k řešení problémů	127
Kompetence komunikativní	127
Kompetence sociální a personální	128
Kompetence občanské	128
Kompetence pracovní	129
Třída: tercie a kvarta	130
PŘEDMĚT: MATEMATIKA	139

Charakteristika předmětu:	139
Výchovné a vzdělávací strategie:	139
Kompetence k učení	140
Kompetence k řešení problémů	140
Kompetence komunikativní	140
Kompetence sociální a personální	141
Kompetence občanské	141
Kompetence pracovní	141
Třída: prima	142
Třída: sekunda	146
Třída: tercie	150
Třída: kvarta	153

PŘEDMĚT: INFORMATIKA..... 156

Charakteristika předmětu:	156
Výchovné a vzdělávací strategie:	156
Kompetence k učení	156
Kompetence k řešení problémů	156
Kompetence komunikativní	156
Kompetence sociální a personální	157
Kompetence občanské	157
Kompetence pracovní	157
Třída: prima	158
Třída: sekunda	161

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA 163

Charakteristika předmětu:	163
Výchovné a vzdělávací strategie:	164
Kompetence k učení	164
Kompetence k řešení problémů	165
Kompetence komunikativní	165
Kompetence sociální a personální	165
Kompetence občanské	165
Kompetence pracovní	166

Třída: prima.....	167
Třída: sekunda.....	170
Třída: tercie.....	172
PŘEDMĚT: DĚJEPIS.....	177
Charakteristika předmětu.....	177
Výchovné a vzdělávací strategie.....	177
Kompetence k učení.....	177
Kompetence k řešení problémů.....	177
Kompetence komunikativní.....	178
Kompetence sociální a personální.....	178
Kompetence občanské.....	178
Kompetence pracovní.....	178
Třída: prima.....	179
Třída: sekunda.....	181
Třída: tercie.....	183
Třída: kvarta.....	184
PŘEDMĚT: FYZIKA.....	185
Charakteristika předmětu:	185
Výchovné a vzdělávací strategie:	185
Kompetence k učení.....	185
Kompetence k řešení problémů.....	185
Kompetence komunikativní.....	186
Kompetence sociální a personální.....	186
Kompetence občanské.....	186
Kompetence pracovní.....	186
Třída: prima.....	188
Třída: sekunda.....	191
Třída: tercie.....	198
Třída: kvarta.....	205
PŘEDMĚT: CHEMIE.....	211

Charakteristika předmětu	211
Výchovné a vzdělávací strategie	212
Kompetence k učení	212
Kompetence k řešení problémů	212
Kompetence komunikativní	213
Kompetence sociální a personální	213
Kompetence občanské	214
Kompetence pracovní.....	214
Třída: tercie	217
Třída : kvarta	225

PŘEDMĚT: BIOLOGIE 231

Charakteristika předmětu:	231
--	------------

Výchovné a vzdělávací strategie:	232
Kompetence k učení - učitel:.....	232
Kompetence k řešení problémů - učitel:.....	232
Kompetence komunikativní - učitel:	232
Kompetence k řešení problémů - učitel:.....	233
Kompetence komunikativní - učitel:	233
Kompetence sociální a personální - učitel:.....	233
Kompetence občanské - učitel:.....	233
Kompetence pracovní - učitele:.....	234
Třída: prima.....	235
Třída: sekunda	238
Třída: tercie	241
Třída: kvarta	243

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS 246

Charakteristika předmětu:	246
--	------------

Výchovné a vzdělávací strategie:	247
Kompetence k učení	247
Kompetence k řešení problémů	247
Kompetence komunikativní	247
Kompetence sociální a personální	247

Kompetence občanské.....	248
Kompetence pracovní.....	248
Třída: prima.....	249
Třída: sekunda.....	254
Třída: tercie.....	257
Třída: kvarta.....	259

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA.....262

Charakteristika předmětu: 262

Výchovné a vzdělávací strategie: 262

Kompetence k učení.....	262
Kompetence komunikativní.....	262
Kompetence sociální a personální.....	263
Kompetence občanské.....	263
Kompetence pracovní.....	263
Kompetence k řešení problémů.....	263
Třída: prima.....	264
Třída: sekunda.....	265
Třída: tercie.....	266
Třída: kvarta.....	267

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA 268

Charakteristika předmětu: 268

Výchovné a vzdělávací strategie: 269

Kompetence k učení.....	269
Kompetence k řešení problémů.....	269
Kompetence komunikativní.....	269
Kompetence sociální a personální.....	269
Kompetence občanské.....	270
Kompetence pracovní.....	270
Třída: prima.....	271
Třída: sekunda.....	274
Třída: tercie.....	277
Třída: kvarta.....	280

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA	283
Charakteristika předmětu:	283
Výchovné a vzdělávací strategie:	284
Kompetence k učení:	285
Kompetence k řešení problémů:	285
Kompetence komunikativní	285
Kompetence sociální a personální	286
Kompetence občanské	286
Kompetence pracovní	287
Třída: prima	288
Třída: sekunda	291
Třída: tercie	294
Třída: kvarta	298
HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	303
Pravidla pro hodnocení žáků	303
Hodnocení výsledků maturitní zkoušky je obsahem zvláštních předpisů a vyhlášek MŠMT	309
Autoevaluace školy	309
1. Materiální podmínky ke vzdělávání žáků	310
2. Průběh vzdělávání žáků	310
3. Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce	312
4. Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků	312
5. Řízení školy a další vzdělávání učitelů	313
6. Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí	313